

॥ ऋग्वेदः वैदिकस्वरविरहितः मण्डलं १० ॥

अग्रे बृहन्नृषसामूर्ध्वो अस्थान्निर्जगन्वान्तमसो ज्योतिषागात्।
अग्निर्भानुना रुशता स्वङ्ग आ जातो विश्वा सद्मान्यप्राः ॥ १०.००१.०१
स जातो गर्भो असि रोदस्योरग्रे चारुर्विभृत ओषधीषु।
चित्रः शिशुः परि तमांस्यक्तून्प्र मातृभ्यो अधि कनिक्रदद्गाः ॥ १०.००१.०२
विष्णुरिथा परममस्य विद्वाञ्जातो बृहन्नभि पाति तृतीयम्।
आसा यदस्य पयो अक्रत स्वं सचेतसो अभ्यर्चन्त्यत्र ॥ १०.००१.०३
अत उ त्वा पितुभृतो जनित्रीरन्नावृधं प्रति चरन्त्यत्रैः।
ता ईं प्रत्येषि पुनरन्यरूपा असि त्वं विक्षु मानुषीषु होता ॥ १०.००१.०४
होतारं चित्ररथमध्वरस्य यज्ञस्ययज्ञस्य केतुं रुशन्तम्।
प्रत्यर्धिं देवस्यदेवस्य महा श्रिया त्वग्निमतिथिं जनानाम् ॥ १०.००१.०५
स तु वस्त्राण्यध पेशनानि वसानो अग्निर्नाभा पृथिव्याः।
अरुषो जातः पद इळायाः पुरोहितो राजन्यक्षीह देवान् ॥ १०.००१.०६
आ हि द्यावापृथिवी अग्न उभे सदा पुत्रो न मातरा ततन्थ।
प्र याह्यच्छोशतो यविष्ठाथा वह सहस्येह देवान् ॥ १०.००१.०७

पिप्रीहि देवाँ उशतो यविष्ठ विद्वाँ ऋतूँरुतुपते यजेह।
ये दैव्या ऋत्विजस्तेभिरग्रे त्वं होतृणामस्यायजिष्ठः ॥ १०.००२.०१
वेषि होत्रमुत पोत्रं जनानां मन्धातासि द्रविणोदा ऋतावा।
स्वाहा वयं कृणवामा हवींषि देवो देवान्यजत्वग्निर्हन् ॥ १०.००२.०२
आ देवानामपि पन्थामगन्म यच्छक्नवाम तदनु प्रवोळ्हुम्।
अग्निर्विद्वान्स यजात्सेदु होता सो अध्वरान्स ऋतून्कल्पयाति ॥ १०.००२.०३
यद्वो वयं प्रमिनाम व्रतानि विदुषां देवा अविदुष्टरासः।

अग्निष्टद्विश्वमा पृणाति विद्वान्येभिर्देवाँ ऋतुभिः कल्पयाति ॥ १०.००२.०४
यत्पाकत्रा मनसा दीनदक्षा न यज्ञस्य मन्वते मर्त्यासः ।
अग्निष्टद्धोता ऋतुविद्विजानन्यजिष्ठो देवाँ ऋतुशो यजाति ॥ १०.००२.०५
विश्वेषां ह्यध्वराणामनीकं चित्रं केतुं जनिता त्वा जजान ।
स आ यजस्व नृवतीरनु क्षाः स्पर्हा इषः क्षुमतीर्विश्वजन्याः ॥ १०.००२.०६
यं त्वा द्यावापृथिवी यं त्वापस्त्वष्टा यं त्वा सुजनिमा जजान ।
पन्थामनु प्रविद्वान्पितृयाणं द्युमदग्ने समिधानो वि भाहि ॥ १०.००२.०७

इनो राजन्नरतिः समिद्धो रौद्रो दक्षाय सुषुमाँ अदर्शि ।
चिकिद्वि भाति भासा बृहतासिक्नीमेति रुशतीमपाजन् ॥ १०.००३.०१
कृष्णां यदेनीमभि वर्षसा भूज्जनयन्योषां बृहतः पितुर्जाम् ।
ऊर्ध्वं भानुं सूर्यस्य स्तभायन्दिवो वसुभिररतिर्वि भाति ॥ १०.००३.०२
भद्रो भद्रया सचमान आगात्स्वसारं जारो अभ्येति पश्चात् ।
सुप्रकेतैर्द्युभिरग्निर्वितिष्ठन्नुशद्विर्वर्णैरभि राममस्थात् ॥ १०.००३.०३
अस्य यामासो बृहतो न वग्नूनिन्धाना अग्नेः सख्युः शिवस्य ।
ईड्यस्य वृष्णो बृहतः स्वासो भामासो यामन्नक्तवश्चिकित्रे ॥ १०.००३.०४
स्वना न यस्य भामासः पवन्ते रोचमानस्य बृहतः सुदिवः ।
ज्येष्ठेभिर्यस्तेजिष्ठैः क्रीळुमद्विर्वर्षिष्ठेभिर्भानुभिर्नक्षति द्याम् ॥ १०.००३.०५
अस्य शुष्मासो ददृशानपवेर्जेहमानस्य स्वनयन्नियुद्धिः ।
प्रत्नेभिर्यो रुशद्विर्देवतमो वि रेभद्विररतिर्भाति विभ्वा ॥ १०.००३.०६
स आ वक्षि महि न आ च सत्सि दिवस्पृथिव्योररतिर्युवत्योः ।
अग्निः सुतुकः सुतुकेभिरश्वै रभस्वद्दी रभस्वाँ एह गम्याः ॥ १०.००३.०७

प्र ते यक्षि प्र त इयर्मि मन्म भुवो यथा वन्द्यो नो हवेषु ।

धन्वन्निव प्रपा असि त्वमग्र इयक्षवे पूरवे प्रत्न राजन् ॥ १०.००४.०१
यं त्वा जनासो अभि संचरन्ति गाव उष्णामिव व्रजं यविष्ठ।
दूतो देवानामसि मर्त्यानामन्तर्महाँश्चरसि रोचनेन ॥ १०.००४.०२
शिशुं न त्वा जेन्यं वर्धयन्ती माता बिभर्ति सचनस्यमाना।
धनोरधि प्रवता यासि हर्यञ्जिगीषसे पशुरिवावसृष्टः ॥ १०.००४.०३
मूरा अमूर न वयं चिकित्वो महित्वमग्रे त्वमङ्ग वित्से।
शये वव्रिश्चरति जिह्वयादत्रेरिह्यते युवतिं विशपतिः सन् ॥ १०.००४.०४
कूचिज्जायते सनयासु नव्यो वने तस्थौ पलितो धूमकेतुः।
अस्नातापो वृषभो न प्र वेति सचेतसो यं प्रणयन्त मर्ताः ॥ १०.००४.०५
तनूत्यजेव तस्करा वनर्गू रशनाभिर्दशभिरभ्यधीताम्।
इयं ते अग्रे नव्यसी मनीषा युक्त्वा रथं न शुचयद्भिरङ्गैः ॥ १०.००४.०६
ब्रह्म च ते जातवेदो नमश्चेयं च गीः सदमिद्वर्धनी भूत्।
रक्षा णो अग्रे तनयानि तोका रक्षोत नस्तन्वो अप्रयुच्छन् ॥ १०.००४.०७

एकः समुद्रो धरुणो रयीणामस्मद्दृदो भूरिजन्मा वि चष्टे।
सिषक्त्यूधर्निण्योरुपस्थ उत्सस्य मध्ये निहितं पदं वेः ॥ १०.००५.०१
समानं नीळं वृषणो वसानाः सं जग्मिरे महिषा अर्वतीभिः।
ऋतस्य पदं कवयो नि पान्ति गुहा नामानि दधिरे पराणि ॥ १०.००५.०२
ऋतायिनी मायिनी सं दधाते मित्वा शिशुं जज्ञतुर्वर्धयन्ती।
विश्वस्य नाभिं चरतो ध्रुवस्य कवेश्चित्तन्तुं मनसा वियन्तः ॥ १०.००५.०३
ऋतस्य हि वर्तनयः सुजातमिषो वाजाय प्रदिवः सचन्ते।
अधीवासं रोदसी वावसाने घृतैरत्रैर्वावृधाते मधूनाम् ॥ १०.००५.०४
सप्त स्वसूररुषीर्वावशानो विद्वान्मध्व उज्जभारा दृशे कम्।
अन्तर्येमे अन्तरिक्षे पुराजा इच्छन्वत्रिमविदत्पूषणस्य ॥ १०.००५.०५

सप्त मर्यादाः कवयस्ततक्षुस्तासामेकामिदभ्यंहुरो गात्।

आयोर्ह स्कम्भ उपमस्य नीळे पथां विसर्गे धरुणेषु तस्थौ ॥ १०.००५.०६

असच्च सच्च परमे व्योमन्दक्षस्य जन्मन्नदितेरुपस्थे।

अग्निर्ह नः प्रथमजा ऋतस्य पूर्व आयुनि वृषभश्च धेनुः ॥ १०.००५.०७

अयं स यस्य शर्मन्नवोभिरग्नेरेधते जरिताभिष्टौ।

ज्येष्ठेभिर्यो भानुभिरृषूणां पर्येति परिवीतो विभावा ॥ १०.००६.०१

यो भानुभिर्विभावा विभात्यग्निर्देवेभिरृतावाजस्रः।

आ यो विवाय सख्या सखिभ्योऽपरिह्वृतो अत्यो न सप्तिः ॥ १०.००६.०२

ईशे यो विश्वस्या देववीतेरीशे विश्वायुरुषसो व्युष्टौ।

आ यस्मिन्मना हवींष्यग्रावरिष्टरथः स्कभ्नाति शूषैः ॥ १०.००६.०३

शूषेभिर्वृधो जुषाणो अर्केर्देवाँ अच्छा रघुपत्वा जिगाति।

मन्द्रो होता स जुह्वा यजिष्ठः सम्मिश्लो अग्निरा जिघर्ति देवान् ॥ १०.००६.०४

तमुस्त्रामिन्द्रं न रेजमानमग्निं गीर्भिर्नमोभिरा कृणुध्वम्।

आ यं विप्रासो मतिभिर्गृणन्ति जातवेदसं जुह्वं सहानाम् ॥ १०.००६.०५

सं यस्मिन्विश्वा वसूनि जग्मुर्वाजे नाश्वाः सप्तीवन्त एवैः।

अस्मे ऊतीरिन्द्रवाततमा अर्वाचीना अग्र आ कृणुष्व ॥ १०.००६.०६

अथा ह्यग्ने महा निषद्या सद्यो जज्ञानो हव्यो बभूथ।

तं ते देवासो अनु केतमायन्नधावर्धन्त प्रथमास ऊमाः ॥ १०.००६.०७

स्वस्ति नो दिवो अग्ने पृथिव्या विश्वायुर्धेहि यजथाय देव।

सचेमहि तव दस्म प्रकेतैरुरुष्या ण उरुभिर्देव शंसैः ॥ १०.००७.०१

इमा अग्ने मतयस्तुभ्यं जाता गोभिरश्वैरभि गृणन्ति राधः।

यदा ते मर्तो अनु भोगमानड्वसो दधानो मतिभिः सुजात ॥ १०.००७.०२

अग्निं मन्ये पितरमग्निमापिमग्निं भ्रातरं सदमित्सखायम्।
अग्नेरनीकं बृहतः सपर्यं दिवि शुक्रं यजतं सूर्यस्य ॥ १०.००७.०३
सिद्धा अग्ने धियो अस्मे सनुत्रीर्यं त्रायसे दम आ नित्यहोता।
ऋतावा स रोहिदश्वः पुरुक्षुर्दयुभिरस्मा अहभिर्वाममस्तु ॥ १०.००७.०४
दयुभिर्हितं मित्रमिव प्रयोगं प्रत्नमृत्विजमध्वरस्य जारम्।
बाहुभ्यामग्निमायवोऽजनन्त विक्षु होतारं न्यसादयन्त ॥ १०.००७.०५
स्वयं यजस्व दिवि देव देवान्किं ते पाकः कृणवदप्रचेताः।
यथायज ऋतुभिर्देव देवानेवा यजस्व तन्वं सुजात ॥ १०.००७.०६
भवा नो अग्नेऽवितोत गोपा भवा वयस्कृदुत नो वयोधाः।
रास्वा च नः सुमहो हव्यदातिं त्रास्वोत नस्तन्वो अप्रयुच्छन् ॥ १०.००७.०७

प्र केतुना बृहता यात्यग्निरा रोदसी वृषभो रोरवीति।
दिवश्चिदन्ताँ उपमाँ उदानळपामुपस्थे महिषो ववर्ध ॥ १०.००८.०१
मुमोद गर्भो वृषभः ककुद्धानस्त्रेमा वत्सः शिमीवाँ अरावीत्।
स देवतात्युद्यतानि कृण्वन्स्वेषु क्षयेषु प्रथमो जिगाति ॥ १०.००८.०२
आ यो मूर्धानं पित्रोररब्ध न्यध्वरे दधिरे सूरौ अर्णः।
अस्य पत्नरुषीरश्वबुद्धा ऋतस्य योनौ तन्वो जुषन्त ॥ १०.००८.०३
उषौषो हि वसो अग्रमेषि त्वं यमयोरभवो विभावा।
ऋताय सप्त दधिषे पदानि जनयन्मित्रं तन्वे स्वायै ॥ १०.००८.०४
भुवश्चक्षुर्मह ऋतस्य गोपा भुवो वरुणो यदृताय वेषि।
भुवो अपां नपाज्जातवेदो भुवो दूतो यस्य हव्यं जुजोषः ॥ १०.००८.०५
भुवो यज्ञस्य रजसश्च नेता यत्रा नियुद्धिः सचसे शिवाभिः।
दिवि मूर्धानं दधिषे स्वर्षा जिह्वामग्ने चकृषे हव्यवाहम् ॥ १०.००८.०६
अस्य त्रितः क्रतुना वव्रे अन्तरिच्छन्धीतिं पितुरेवैः परस्य।

सचस्यमानः पित्रोरुपस्थे जामि ब्रुवाण आयुधानि वेति ॥ १०.००८.०७

स पित्र्याण्यायुधानि विद्वानिन्द्रेषित आप्त्यो अभ्ययुध्यत्।

त्रिशीर्षाणं सप्तरश्मिं जघन्वान्त्वाष्ट्रस्य चित्रिः ससृजे त्रितो गाः ॥ १०.००८.०८

भूरीदिन्द्र उदिनक्षन्तमोजोऽवाभिनत्सत्यतिर्मन्यमानम्।

त्वाष्ट्रस्य चिद्विश्वरूपस्य गोनामाचक्राणस्त्रीणि शीर्षा परा वर्क् ॥ १०.००८.०९

आपो हि ष्ठा मयोभुवस्ता न ऊर्जे दधातन।

महे रणाय चक्षसे ॥ १०.००९.०१

यो वः शिवतमो रसस्तस्य भाजयतेह नः।

उशतीरिव मातरः ॥ १०.००९.०२

तस्मा अरं गमाम वो यस्य क्षयाय जिन्वथ।

आपो जनयथा च नः ॥ १०.००९.०३

शं नो देवीरभिष्टय आपो भवन्तु पीतये।

शं योरभि स्रवन्तु नः ॥ १०.००९.०४

ईशाना वार्याणां क्षयन्तीश्चर्षणीनाम्।

अपो याचामि भेषजम् ॥ १०.००९.०५

अप्सु मे सोमो अब्रवीदन्तर्विश्वानि भेषजा।

अग्निं च विश्वशम्भुवम् ॥ १०.००९.०६

आपः पृणीत भेषजं वरूथं तन्वे मम।

ज्योक्च सूर्यं दृशे ॥ १०.००९.०७

इदमापः प्र वहत यत्किं च दुरितं मयि।

यद्वाहमभिदुद्रोह यद्वा शेष उतानृतम् ॥ १०.००९.०८

आपो अद्यान्वचारिषं रसेन समगस्महि।

पयस्वानग्र आ गहि तं मा सं सृज वर्चसा ॥ १०.००९.०९

ओ चित्सखायं सख्या ववृत्यां तिरः पुरू चिदर्णवं जगन्वान्।
पितुर्नपातमा दधीत वेधा अधि क्षमि प्रतरं दीध्यानः ॥ १०.०१०.०१
न ते सखा सख्यं वष्ट्येतत्सलक्ष्मा यद्विषुरूपा भवाति।
महस्पुत्रासो असुरस्य वीरा दिवो धर्तार उर्विया परि ख्यन् ॥ १०.०१०.०२
उशन्ति घा ते अमृतास एतदेकस्य चित्यजसं मर्त्यस्य।
नि ते मनो मनसि धाय्यस्मे जन्युः पतिस्तन्वमा विविश्याः ॥ १०.०१०.०३
न यत्पुरा चकृमा कद्ध नूनमृता वदन्तो अनृतं रपेम।
गन्धर्वो अप्स्वप्या च योषा सा नो नाभिः परमं जामि तन्नौ ॥ १०.०१०.०४
गर्भे नु नौ जनिता दम्पती कर्देवस्त्वष्टा सविता विश्वरूपः।
नकिरस्य प्र मिनन्ति व्रतानि वेद नावस्य पृथिवी उत द्यौः ॥ १०.०१०.०५
को अस्य वेद प्रथमस्याहः क ई ददर्श क इह प्र वोचत्।
बृहन्मित्रस्य वरुणस्य धाम कदु ब्रव आहनो वीच्या नृन् ॥ १०.०१०.०६
यमस्य मा यम्यं काम आगन्समाने योनौ सहशेय्याय।
जायेव पत्ये तन्वं रिरिच्यां वि चिद्वृहेव रथ्येव चक्रा ॥ १०.०१०.०७
न तिष्ठन्ति न नि मिषन्त्येते देवानां स्पश इह ये चरन्ति।
अन्येन मदाहनो याहि तूयं तेन वि वृह रथ्येव चक्रा ॥ १०.०१०.०८
रात्रीभिरस्मा अहभिर्दशस्येत्सूर्यस्य चक्षुर्मुहुरुन्मिमीयात्।
दिवा पृथिव्या मिथुना सबन्धू यमीर्यमस्य बिभृयादजामि ॥ १०.०१०.०९
आ घा ता गच्छानुत्तरा युगानि यत्र जामयः कृणवन्नजामि।
उप बर्बृहि वृषभाय बाहुमन्यमिच्छस्व सुभगे पतिं मत् ॥ १०.०१०.१०
किं भ्रातासद्यदनाथं भवाति किमु स्वसा यन्निरृतिर्निगच्छात्।
काममृता बह्वेतद्रपामि तन्वा मे तन्वं सं पिपृग्धि ॥ १०.०१०.११
न वा उ ते तन्वा तन्वं सं पपृच्यां पापमाहुर्यः स्वसारं निगच्छात्।

अन्येन मत्प्रमुदः कल्पयस्व न ते भ्राता सुभगे वष्ट्येतत् ॥ १०.०१०.१२
बतो बतासि यम नैव ते मनो हृदयं चाविदाम।
अन्या किल त्वां कक्ष्येव युक्तं परि ष्वजाते लिबुजेव वृक्षम् ॥ १०.०१०.१३
अन्यमू षु त्वं यम्यन्य उ त्वां परि ष्वजाते लिबुजेव वृक्षम्।
तस्य वा त्वं मन इच्छा स वा तवाधा कृणुष्व संविदं सुभद्राम् ॥ १०.०१०.१४

वृषा वृष्णे दुदुहे दोहसा दिवः पयांसि यहो अदितेरदाभ्यः।
विश्वं स वेद वरुणो यथा धिया स यज्ञियो यजतु यज्ञियाँ ऋतून् ॥ १०.०११.०१
रपद्गन्धर्वीरप्या च योषणा नदस्य नादे परि पातु मे मनः।
इष्टस्य मध्ये अदितिर्नि धातु नो भ्राता नो ज्येष्ठः प्रथमो वि वोचति ॥ १०.०११.०२
सो चिन्नु भद्रा क्षुमती यशस्वत्युषा उवास मनवे स्वर्वती।
यदीमुशन्तमुशतामनु क्रतुमग्निं होतारं विदथाय जीजनन् ॥ १०.०११.०३
अथ त्यं द्रप्सं विभ्वं विचक्षणं विराभरदिषितः श्येनो अध्वरे।
यदी विशो वृणते दस्ममार्या अग्निं होतारमध धीरजायत ॥ १०.०११.०४
सदासि रण्वो यवसेव पुष्यते होत्राभिरग्ने मनुषः स्वध्वरः।
विप्रस्य वा यच्छशमान उक्थ्यं वाजं ससवाँ उपयासि भूरिभिः ॥ १०.०११.०५
उदीरय पितरा जार आ भगमियक्षति हर्यतो हृत्त इष्यति।
विवक्ति वह्निः स्वपस्यते मखस्तविष्यते असुरो वेपते मती ॥ १०.०११.०६
यस्ते अग्ने सुमतिं मर्तो अक्षत्सहसः सूनो अति स प्र शृण्वे।
इषं दधानो वहमानो अश्वैरा स द्युमाँ अमवान्भूषति द्यून् ॥ १०.०११.०७
यदग्र एषा समितिर्भवाति देवी देवेषु यजता यजत्र।
रत्ना च यद्विभजासि स्वधावो भागं नो अत्र वसुमन्तं वीतात् ॥ १०.०११.०८
श्रुधी नो अग्ने सदने सधस्थे युक्त्वा रथममृतस्य द्रवित्नुम्।
आ नो वह रोदसी देवपुत्रे माकिर्देवानामप भूरिह स्याः ॥ १०.०११.०९

द्यावा ह क्षामा प्रथमे ऋतेनाभिश्चावे भवतः सत्यवाचा ।

देवो यन्मर्तान्यजथाय कृण्वन्सीदद्भोता प्रत्यङ्स्वमसुं यन् ॥ १०.०१२.०१

देवो देवान्परिभूरूतेन वहा नो हव्यं प्रथमश्चिकित्वान् ।

धूमकेतुः समिधा भाऋजीको मन्द्रो होता नित्यो वाचा यजीयान् ॥ १०.०१२.०२

स्वावृदेवस्यामृतं यदी गोरतो जातासो धारयन्त उर्वी ।

विश्वे देवा अनु तत्ते यजुर्गुर्दुहे यदेनी दिव्यं घृतं वाः ॥ १०.०१२.०३

अर्चामि वां वर्धायापो घृतसू द्यावाभूमी शृणुतं रोदसी मे ।

अहा यद्द्यावोऽसुनीतिमयन्मध्वा नो अत्र पितरा शिशीताम् ॥ १०.०१२.०४

किं स्वित्रो राजा जगृहे कदस्याति व्रतं चकृमा को वि वेद ।

मित्रश्चिद्धि ष्मा जुहुराणो देवाञ्छलोको न यातामपि वाजो अस्ति ॥ १०.०१२.०५

दुर्मन्त्रामृतस्य नाम सलक्ष्मा यद्विषुरूपा भवाति ।

यमस्य यो मनवते सुमन्त्रग्रे तमृष्व पाह्यप्रयुच्छन् ॥ १०.०१२.०६

यस्मिन्देवा विदथे मादयन्ते विवस्वतः सदने धारयन्ते ।

सूर्ये ज्योतिरदधुर्मास्यक्तून्परि द्योतनिं चरतो अजस्रा ॥ १०.०१२.०७

यस्मिन्देवा मन्मनि संचरन्त्यपीच्ये न वयमस्य विद्म ।

मित्रो नो अत्रादितिरनागान्सविता देवो वरुणाय वोचत् ॥ १०.०१२.०८

श्रुधी नो अग्रे सदने सधस्थे युक्त्वा रथममृतस्य द्रवित्रुम् ।

आ नो वह रोदसी देवपुत्रे माकिर्देवानामप भूरिह स्याः ॥ १०.०१२.०९

युजे वां ब्रह्म पूर्व्यं नमोभिर्विं श्लोक एतु पथ्येव सूरैः ।

शृण्वन्तु विश्वे अमृतस्य पुत्रा आ ये धामानि दिव्यानि तस्थुः ॥ १०.०१३.०१

यमे इव यतमाने यदैतं प्र वां भरन्मानुषा देवयन्तः ।

आ सीदतं स्वमु लोकं विदाने स्वासस्थे भवतमिन्दवे नः ॥ १०.०१३.०२

पञ्च पदानि रूपो अन्वरोहं चतुष्पदीमन्वेमि व्रतेन।
अक्षरेण प्रति मिम एतामृतस्य नाभावधि सं पुनामि ॥ १०.०१३.०३
देवेभ्यः कमवृणीत मृत्युं प्रजायै कममृतं नावृणीत।
बृहस्पतिं यज्ञमकृण्वत ऋषिं प्रियां यमस्तन्वं प्रारिरेचीत् ॥ १०.०१३.०४
सप्त क्षरन्ति शिशवे मरुत्वते पित्रे पुत्रासो अप्यवीवतन्नृतम्।
उभे इदस्योभयस्य राजत उभे यतेते उभयस्य पुष्यतः ॥ १०.०१३.०५

परेयिवांसं प्रवतो महीरनु बहुभ्यः पन्थामनुपस्पशानम्।
वैवस्वतं संगमनं जनानां यमं राजानं हविषा दुवस्य ॥ १०.०१४.०१
यमो नो गातुं प्रथमो विवेद नैषा गव्यूतिरपभर्तवा उ।
यत्रा नः पूर्वे पितरः परेयुरेना जज्ञानाः पथ्या अनु स्वाः ॥ १०.०१४.०२
मातली कव्यैर्यमो अङ्गिरोभिर्बृहस्पतिरृक्कभिर्वावृधानः।
याँश्च देवा वावृधुर्ये च देवान्स्वाहान्ये स्वधयान्ये मदन्ति ॥ १०.०१४.०३
इमं यम प्रस्तरमा हि सीदाङ्गिरोभिः पितृभिः संविदानः।
आ त्वा मन्त्राः कविशस्ता वहन्त्वेना राजन्हविषा मादयस्व ॥ १०.०१४.०४
अङ्गिरोभिरा गहि यज्ञियेभिर्यम वैरूपैरिह मादयस्व।
विवस्वन्तं हुवे यः पिता तेऽस्मिन्यज्ञे बर्हिष्या निषद्य ॥ १०.०१४.०५
अङ्गिरसो नः पितरो नवग्वा अथर्वाणो भृगवः सोम्यासः।
तेषां वयं सुमतौ यज्ञियानामपि भद्रे सौमनसे स्याम ॥ १०.०१४.०६
प्रेहि प्रेहि पथिभिः पूर्व्येभिर्यत्रा नः पूर्वे पितरः परेयुः।
उभा राजाना स्वधया मदन्ता यमं पश्यासि वरुणं च देवम् ॥ १०.०१४.०७
सं गच्छस्व पितृभिः सं यमेनेष्टापूर्तेन परमे व्योमन्।
हित्वायावद्यं पुनरस्तमेहि सं गच्छस्व तन्वा सुवर्चाः ॥ १०.०१४.०८
अपेत वीत वि च सर्पतातोऽस्मा एतं पितरो लोकमक्रन्।

अहोभिरद्भिरक्तुभिर्व्यक्तं यमो ददात्यवसानमस्मै ॥ १०.०१४.०९
 अति द्रव सारमेयौ श्वानौ चतुरक्षौ शबलौ साधुना पथा ।
 अथा पितृन्सुविदत्राँ उपेहि यमेन ये सधमादं मदन्ति ॥ १०.०१४.१०
 यौ ते श्वानौ यम रक्षितारौ चतुरक्षौ पथिरक्षी नृचक्षसौ ।
 ताभ्यामेनं परि देहि राजन्स्वस्ति चास्मा अनमीवं च धेहि ॥ १०.०१४.११
 उरूणसावसुतृपा उदुम्बलौ यमस्य दूतौ चरतो जनाँ अनु ।
 तावस्मभ्यं दृशये सूर्याय पुनर्दातामसुमद्येह भद्रम् ॥ १०.०१४.१२
 यमाय सोमं सुनुत यमाय जुहुता हविः ।
 यमं ह यज्ञो गच्छत्यग्निदूतो अरंकृतः ॥ १०.०१४.१३
 यमाय घृतवद्धविर्जुहोत प्र च तिष्ठत ।
 स नो देवेष्व्वा यमदीर्घमायुः प्र जीवसे ॥ १०.०१४.१४
 यमाय मधुमत्तमं राज्ञे हव्यं जुहोतन ।
 इदं नम ऋषिभ्यः पूर्वजेभ्यः पूर्वेभ्यः पथिकृद्भ्यः ॥ १०.०१४.१५
 त्रिकद्रुकेभिः पतति षळुर्वीरिकमिद्बृहत् ।
 त्रिष्टुब्बायत्री छन्दांसि सर्वा ता यम आहिता ॥ १०.०१४.१६

 उदीरतामवर उत्परास उन्मध्यमाः पितरः सोम्यासः ।
 असुं य ईयुरवृका ऋतज्ञास्ते नोऽवन्तु पितरो हवेषु ॥ १०.०१५.०१
 इदं पितृभ्यो नमो अस्त्वद्य ये पूर्वासो य उपरास ईयुः ।
 ये पार्थिवे रजस्या निषत्ता ये वा नूनं सुवृजनासु विक्षु ॥ १०.०१५.०२
 आहं पितृन्सुविदत्राँ अवित्सि नपातं च विक्रमणं च विष्णोः ।
 बर्हिषदो ये स्वधया सुतस्य भजन्त पित्वस्त इहागमिष्ठाः ॥ १०.०१५.०३
 बर्हिषदः पितर ऊत्यर्वागिमा वो हव्या चकृमा जुषध्वम् ।
 त आ गतावसा शंतमेनाथा नः शं योररपो दधात ॥ १०.०१५.०४

उपहृताः पितरः सोम्यासो बर्हिष्येषु निधिषु प्रियेषु।
 त आ गमन्तु त इह श्रुवन्त्वधि ब्रुवन्तु तेऽवन्त्वस्मान् ॥ १०.०१५.०५
 आच्या जानु दक्षिणतो निषद्येमं यज्ञमभि गृणीत विश्वे।
 मा हिंसिष्ट पितरः केन चित्रो यद्व आगः पुरुषता कराम ॥ १०.०१५.०६
 आसीनासो अरुणीनामुपस्थे रयिं धत्त दाशुषे मर्त्याय।
 पुत्रेभ्यः पितरस्तस्य वस्वः प्र यच्छत त इहोर्ज दधात ॥ १०.०१५.०७
 ये नः पूर्वे पितरः सोम्यासोऽनूहिरे सोमपीथं वसिष्ठाः।
 तेभिर्यमः संरराणो हवींष्युशन्नशद्भिः प्रतिकाममत्तु ॥ १०.०१५.०८
 ये तातृषुर्देवत्रा जेहमाना होत्राविदः स्तोमतष्टासो अर्कैः।
 आग्ने याहि सुविदत्रेभिरर्वाङ्सत्यैः कव्यैः पितृभिर्घर्मसद्भिः ॥ १०.०१५.०९
 ये सत्यासो हविरदो हविष्वा इन्द्रेण देवैः सरथं दधानाः।
 आग्ने याहि सहस्रं देववन्दैः परैः पूर्वैः पितृभिर्घर्मसद्भिः ॥ १०.०१५.१०
 अग्निष्वात्ताः पितर एह गच्छत सदःसदः सदत सुप्रणीतयः।
 अत्ता हवींषि प्रयतानि बर्हिष्यथा रयिं सर्ववीरं दधातन ॥ १०.०१५.११
 त्वमग्न ईळितो जातवेदोऽवाङ्गव्यानि सुरभीणि कृत्वी।
 प्रादाः पितृभ्यः स्वधया ते अक्षन्नद्धि त्वं देव प्रयता हवींषि ॥ १०.०१५.१२
 ये चेह पितरो ये च नेह याँश्च विद्म याँ उ च न प्रविद्म।
 त्वं वेत्थ यति ते जातवेदः स्वधाभिर्यज्ञं सुकृतं जुषस्व ॥ १०.०१५.१३
 ये अग्निदग्धा ये अनग्निदग्धा मध्ये दिवः स्वधया मादयन्ते।
 तेभिः स्वराळसुनीतिमेतां यथावशं तन्वं कल्पयस्व ॥ १०.०१५.१४

मैनमग्ने वि दहो माभि शोचो मास्य त्वचं चिक्षिपो मा शरीरम्।
 यदा शृतं कृणवो जातवेदोऽथेमेनं प्र हिणुतात्पितृभ्यः ॥ १०.०१६.०१
 शृतं यदा करसि जातवेदोऽथेमेनं परि दत्तात्पितृभ्यः।

यदा गच्छात्यसुनीतिमेतामथा देवानां वशनीर्भवाति ॥ १०.०१६.०२
 सूर्यं चक्षुर्गच्छतु वातमात्मा द्यां च गच्छ पृथिवीं च धर्मणा ।
 अपो वा गच्छ यदि तत्र ते हितमोषधीषु प्रति तिष्ठा शरीरैः ॥ १०.०१६.०३
 अजो भागस्तपसा तं तपस्व तं ते शोचिस्तपतु तं ते अर्चिः ।
 यास्ते शिवास्तन्वो जातवेदस्ताभिर्वहैनं सुकृतामु लोकम् ॥ १०.०१६.०४
 अव सृज पुनरग्रे पितृभ्यो यस्त आहुतश्चरति स्वधाभिः ।
 आयुर्वसान उप वेतु शेषः सं गच्छतां तन्वा जातवेदः ॥ १०.०१६.०५
 यत्ते कृष्णः शकुन आतुतोद पिपीलः सर्प उत वा श्वापदः ।
 अग्निष्टद्विश्वादगदं कृणोतु सोमश्च यो ब्राह्मणो आविवेश ॥ १०.०१६.०६
 अग्नेर्वर्म परि गोभिर्व्ययस्व सं प्रोर्णुष्व पीवसा मेदसा च ।
 नेत्वा धृष्णुर्हरसा जर्हषाणो दधृग्विधक्ष्यन्पर्यङ्खयाते ॥ १०.०१६.०७
 इममग्रे चमसं मा वि जिह्वरः प्रियो देवानामुत सोम्यानाम् ।
 एष यश्चमसो देवपानस्तस्मिन्देवा अमृता मादयन्ते ॥ १०.०१६.०८
 क्रव्यादमग्निं प्र हिणोमि दूरं यमराज्ञो गच्छतु रिप्रवाहः ।
 इहैवायमितरो जातवेदा देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानन् ॥ १०.०१६.०९
 यो अग्निः क्रव्यात्प्रविवेश वो गृहमिमं पश्यन्नितरं जातवेदसम् ।
 तं हरामि पितृत्यज्ञाय देवं स घर्ममिन्वात्परमे सधस्थे ॥ १०.०१६.१०
 यो अग्निः क्रव्यवाहनः पितृत्यक्षदृतावृधः ।
 प्रेदु हव्यानि वोचति देवेभ्यश्च पितृभ्य आ ॥ १०.०१६.११
 उशन्तस्त्वा नि धीमह्युशन्तः समिधीमहि ।
 उशन्नुशत आ वह पितृन्हविषे अत्तवे ॥ १०.०१६.१२
 यं त्वमग्रे समदहस्तमु निर्वापया पुनः ।
 कियाम्ब्वत्र रोहतु पाकदूर्वा व्यल्कशा ॥ १०.०१६.१३
 शीतिके शीतिकावति ह्लादिके ह्लादिकावति ।

मण्डूक्या सु सं गम इमं स्वग्रिं हर्षय ॥ १०.०१६.१४

त्वष्टा दुहित्रे वहतुं कृणोतीतीदं विश्वं भुवनं समेति ।

यमस्य माता पर्युह्यमाना महो जाया विवस्वतो ननाश ॥ १०.०१७.०१

अपागूहन्नमृतां मर्त्येभ्यः कृत्वी सवर्णामददुर्विवस्वते ।

उताश्विनावभरद्यत्तदासीदजहादु द्वा मिथुना सरण्यूः ॥ १०.०१७.०२

पूषा त्वेतश्च्यावयतु प्र विद्वाननष्टपशुर्भुवनस्य गोपाः ।

स त्वैतेभ्यः परि ददत्पितृभ्योऽग्निर्देवेभ्यः सुविदत्रियेभ्यः ॥ १०.०१७.०३

आयुर्विश्वायुः परि पासति त्वा पूषा त्वा पातु प्रपथे पुरस्तात् ।

यत्रासते सुकृतो यत्र ते ययुस्तत्र त्वा देवः सविता दधातु ॥ १०.०१७.०४

पूषेमा आशा अनु वेद सर्वाः सो अस्माँ अभयतमेन नेषत् ।

स्वस्तिदा आघृणिः सर्ववीरोऽप्रयुच्छन्पुर एतु प्रजानन् ॥ १०.०१७.०५

प्रपथे पथामजनिष्ट पूषा प्रपथे दिवः प्रपथे पृथिव्याः ।

उभे अभि प्रियतमे सधस्थे आ च परा च चरति प्रजानन् ॥ १०.०१७.०६

सरस्वतीं देवयन्तो हवन्ते सरस्वतीमध्वरे तायमाने ।

सरस्वतीं सुकृतो अह्वयन्त सरस्वती दाशुषे वार्यं दात् ॥ १०.०१७.०७

सरस्वति या सरथं ययाथ स्वधाभिर्देवि पितृभिर्मदन्ती ।

आसद्यास्मिन्बर्हिषि मादयस्वानमीवा इष आ धेह्यस्मे ॥ १०.०१७.०८

सरस्वतीं यां पितरो हवन्ते दक्षिणा यज्ञमभिनक्षमाणाः ।

सहस्रार्घमिळो अत्र भागं रायस्पोषं यजमानेषु धेहि ॥ १०.०१७.०९

आपो अस्मान्मातरः शुन्धयन्तु घृतेन नो घृतप्वः पुनन्तु ।

विश्वं हि रिप्रं प्रवहन्ति देवीरुदिदाभ्यः शुचिरा पूत एमि ॥ १०.०१७.१०

द्रप्सश्चस्कन्द प्रथमाँ अनु द्यूनिमं च योनिमनु यश्च पूर्वः ।

समानं योनिमनु संचरन्तं द्रप्सं जुहोम्यनु सप्त होत्राः ॥ १०.०१७.११

यस्ते द्रप्सः स्कन्दति यस्ते अंशुर्बाहुच्युतो धिषणाया उपस्थात्।
अध्वर्योर्वा परि वा यः पवित्रात्तं ते जुहोमि मनसा वषट्कृतम्॥ १०.०१७.१२
यस्ते द्रप्सः स्कन्नो यस्ते अंशुरवश्च यः परः स्रुचा।
अयं देवो बृहस्पतिः सं तं सिञ्चतु राधसे॥ १०.०१७.१३
पयस्वतीरोषधयः पयस्वन्मामकं वचः।
अपां पयस्वदित्पयस्तेन मा सह शुन्धत॥ १०.०१७.१४

परं मृत्यो अनु परेहि पन्थां यस्ते स्व इतरो देवयानात्।
चक्षुष्मते शृण्वते ते ब्रवीमि मा नः प्रजां रीरिषो मोत वीरान्॥ १०.०१८.०१
मृत्योः पदं योपयन्तो यदैत द्राघीय आयुः प्रतरं दधानाः।
आप्यायमानाः प्रजया धनेन शुद्धाः पूता भवत यज्ञियासः॥ १०.०१८.०२
इमे जीवा वि मृतैराववृत्रन्नभूद्रद्रा देवहूतिर्नो अद्य।
प्राञ्चो अगाम नृतये हसाय द्राघीय आयुः प्रतरं दधानाः॥ १०.०१८.०३
इमं जीवेभ्यः परिधिं दधामि मैषां नु गादपरो अर्थमेतम्।
शतं जीवन्तु शरदः पुरूचीरन्तर्मृत्युं दधतां पर्वतेन॥ १०.०१८.०४
यथाहान्यनुपूर्वं भवन्ति यथ ऋतव ऋतुभिर्यन्ति साधु।
यथा न पूर्वमपरो जहात्येवा धातरायूंषि कल्पयैषाम्॥ १०.०१८.०५
आ रोहतायुर्जरसं वृणाना अनुपूर्वं यतमाना यति ष्ट।
इह त्वष्टा सुजनिमा सजोषा दीर्घमायुः करति जीवसे वः॥ १०.०१८.०६
इमा नारीरविधवाः सुपत्नीराञ्जनेन सर्पिषा सं विशन्तु।
अनश्रवोऽनमीवाः सुरत्ना आ रोहन्तु जनयो योनिमग्रे॥ १०.०१८.०७
उदीर्ष्व नार्यभि जीवलोकं गतासुमेतमुप शेष एहि।
हस्तग्राभस्य दिधिषोस्तवेदं पत्युर्जनित्वमभि सं बभूथ॥ १०.०१८.०८
धनुर्हस्तादाददानो मृतस्यास्मे क्षत्राय वर्चसे बलाय।

अत्रैव त्वमिह वयं सुवीरा विश्वाः स्पृधो अभिमातीर्जयेम ॥ १०.०१८.०९
उप सर्प मातरं भूमिमेतामुरुव्यचसं पृथिवीं सुशेवाम् ।
ऊर्णम्रदा युवतिर्दक्षिणावत एषा त्वा पातु निरृतेरुपस्थात् ॥ १०.०१८.१०
उच्छञ्चस्व पृथिवि मा नि बाधथाः सूपायनास्मै भव सूपवञ्चना ।
माता पुत्रं यथा सिचाभ्येनं भूम ऊर्णुहि ॥ १०.०१८.११
उच्छञ्चमाना पृथिवी सु तिष्ठतु सहस्रं मित उप हि श्रयन्ताम् ।
ते गृहासो घृतश्रुतो भवन्तु विश्वाहास्मै शरणाः सन्त्वत्र ॥ १०.०१८.१२
उत्ते स्तभ्नामि पृथिवीं त्वत्परीमं लोगं निदधन्मो अहं रिषम् ।
एतां स्थूणां पितरो धारयन्तु तेऽत्रा यमः सादना ते मिनोतु ॥ १०.०१८.१३
प्रतीचीने मामहनीष्वाः पर्णमिवा दधुः ।
प्रतीचीं जग्रभा वाचमश्वं रशनया यथा ॥ १०.०१८.१४

नि वर्तध्वं मानु गातास्मान्सिषक्त रेवतीः ।
अग्नीषोमा पुनर्वसू अस्मे धारयतं रयिम् ॥ १०.०१९.०१
पुनरेना नि वर्तय पुनरेना न्या कुरु ।
इन्द्र एणा नि यच्छत्वग्निरेना उपाजतु ॥ १०.०१९.०२
पुनरेता नि वर्तन्तामस्मिन्पुष्यन्तु गोपतौ ।
इहैवाग्ने नि धारयेह तिष्ठतु या रयिः ॥ १०.०१९.०३
यन्नियानं न्ययनं संज्ञानं यत्परायणम् ।
आवर्तनं निवर्तनं यो गोपा अपि तं हुवे ॥ १०.०१९.०४
य उदानड्व्ययनं य उदानट् परायणम् ।
आवर्तनं निवर्तनमपि गोपा नि वर्तताम् ॥ १०.०१९.०५
आ निवर्त नि वर्तय पुनर्न इन्द्र गा देहि ।
जीवाभिर्भुनजामहै ॥ १०.०१९.०६

परि वो विश्वतो दध ऊर्जा घृतेन पयसा।

ये देवाः के च यज्ञियास्ते रय्या सं सृजन्तु नः॥ १०.०१९.०७

आ निवर्तन वर्तय नि निवर्तन वर्तय।

भूम्याश्चतस्रः प्रदिशस्ताभ्य एना नि वर्तय॥ १०.०१९.०८

भद्रं नो अपि वातय मनः॥ १०.०२०.०१

अग्निमीळे भुजां यविष्ठं शासा मित्रं दुर्धरीतुम्।

यस्य धर्मन्स्वरेनीः सपर्यन्ति मातुरूधः॥ १०.०२०.०२

यमासा कृपनीळं भासाकेतुं वर्धयन्ति।

भ्राजते श्रेणिदन्॥ १०.०२०.०३

अर्यो विशां गातुरेति प्र यदानद्दिवो अन्तान्।

कविरभ्रं दीद्यानः॥ १०.०२०.०४

जुषद्धव्या मानुषस्योर्ध्वस्तस्थावृभवा यज्ञे।

मिन्वन्सद्म पुर एति॥ १०.०२०.०५

स हि क्षेमो हविर्यज्ञः श्रुष्टीदस्य गातुरेति।

अग्निं देवा वाशीमन्तम्॥ १०.०२०.०६

यज्ञासाहं दुव इषेऽग्निं पूर्वस्य शेवस्य।

अद्रेः सूनुमायुमाहुः॥ १०.०२०.०७

नरो ये के चास्मदा विश्वेत्ते वाम आ स्युः।

अग्निं हविषा वर्धन्तः॥ १०.०२०.०८

कृष्णः श्वेतोऽरुषो यामो अस्य ब्रध्न ऋज्र उत शोणो यशस्वान्।

हिरण्यरूपं जनिता जजान॥ १०.०२०.०९

एवा ते अग्ने विमदो मनीषामूर्जो नपादमृतेभिः सजोषाः।

गिर आ वक्षत्सुमतीरियान इषमूर्जं सुक्षितिं विश्वमाभाः॥ १०.०२०.१०

आग्निं न स्ववृक्तिभिर्होतारं त्वा वृणीमहे।

यज्ञाय स्तीर्णबर्हिषे वि वो मदे शीरं पावकशोचिषं विवक्षसे ॥ १०.०२१.०१

त्वामु ते स्वाभुवः शुम्भन्त्यश्वराधसः।

वेति त्वामुपसेचनी वि वो मद ऋजीतिरग्र आहुतिर्विवक्षसे ॥ १०.०२१.०२

त्वे धर्माण आसते जुहूभिः सिञ्चतीरिव।

कृष्णा रूपाण्यर्जुना वि वो मदे विश्वा अधि श्रियो धिषे विवक्षसे ॥ १०.०२१.०३

यमग्ने मन्यसे रयिं सहसावन्नमर्त्य।

तमा नो वाजसातये वि वो मदे यज्ञेषु चित्रमा भरा विवक्षसे ॥ १०.०२१.०४

अग्निर्जातो अथर्वणा विदद्विश्वानि काव्या।

भुवद्दूतो विवस्वतो वि वो मदे प्रियो यमस्य काम्यो विवक्षसे ॥ १०.०२१.०५

त्वां यज्ञेष्वीळतेऽग्ने प्रयत्यध्वरे।

त्वं वसूनि काम्या वि वो मदे विश्वा दधासि दाशुषे विवक्षसे ॥ १०.०२१.०६

त्वां यज्ञेष्वृत्विजं चारुमग्ने नि षेदिरे।

घृतप्रतीकं मनुषो वि वो मदे शुक्रं चेतिष्ठमक्षभिर्विवक्षसे ॥ १०.०२१.०७

अग्ने शुक्रेण शोचिषोरु प्रथयसे बृहत्।

अभिक्रन्दन्वृषायसे वि वो मदे गर्भं दधासि जामिषु विवक्षसे ॥ १०.०२१.०८

कुह श्रुत इन्द्रः कस्मिन्नद्य जने मित्रो न श्रूयते।

ऋषीणां वा यः क्षये गुहा वा चर्कृषे गिरा ॥ १०.०२२.०१

इह श्रुत इन्द्रो अस्मे अद्य स्तवे वज्रयुचीषमः।

मित्रो न यो जनेष्वा यशश्चक्रे असाम्या ॥ १०.०२२.०२

महो यस्पतिः शवसो असाम्या महो नृम्णस्य तूतुजिः।

भर्ता वज्रस्य धृष्णोः पिता पुत्रमिव प्रियम् ॥ १०.०२२.०३

युजानो अश्वा वातस्य धुनी देवो देवस्य वज्रिवः।
स्यन्ता पथा विरुक्मता सृजानः स्तोष्यध्वनः ॥ १०.०२२.०४
त्वं त्या चिद्वातस्याश्वागा ऋज्रा त्मना वहध्वै।
ययोर्देवो न मर्त्यो यन्ता नकिर्विदाय्यः ॥ १०.०२२.०५
अध ग्मन्तोशना पृच्छते वां कदर्था न आ गृहम्।
आ जग्मथुः पराकाद्विवश्च ग्मश्च मर्त्यम् ॥ १०.०२२.०६
आ न इन्द्र पृक्षसेऽस्माकं ब्रह्मोद्यतम्।
तत्त्वा याचामहेऽवः शुष्णं यद्भन्नमानुषम् ॥ १०.०२२.०७
अकर्मा दस्युरभि नो अमन्तुरन्यव्रतो अमानुषः।
त्वं तस्यामित्रहन्वधर्दासस्य दम्भय ॥ १०.०२२.०८
त्वं न इन्द्र शूर शूरैरुत त्वोतासो बर्हणा।
पुरुत्रा ते वि पूर्वयो नवन्त क्षोणयो यथा ॥ १०.०२२.०९
त्वं तान्वृत्रहत्ये चोदयो नृन्कार्पाणे शूर वज्रिवः।
गुहा यदी कवीनां विशां नक्षत्रशवसाम् ॥ १०.०२२.१०
मक्षू ता त इन्द्र दानाप्रस आक्षाणे शूर वज्रिवः।
यद्भ शुष्णस्य दम्भयो जातं विश्वं सयावभिः ॥ १०.०२२.११
माकुध्यगिन्द्र शूर वस्वीरस्मे भूवन्नभिष्टयः।
वयंवयं त आसां सुम्ने स्याम वज्रिवः ॥ १०.०२२.१२
अस्मे ता त इन्द्र सन्तु सत्याहिंसन्तीरुपस्पृशः।
विद्याम यासां भुजो धेनूनां न वज्रिवः ॥ १०.०२२.१३
अहस्ता यदपदी वर्धत क्षाः शचीभिर्वेद्यानाम्।
शुष्णं परि प्रदक्षिणिद्विश्वायवे नि शिश्रथः ॥ १०.०२२.१४
पिबापिबेदिन्द्र शूर सोमं मा रिषण्यो वसवान वसुः सन्।
उत त्रायस्व गृणतो मघोनो महश्च रायो रेवतस्कृधी नः ॥ १०.०२२.१५

यजामह इन्द्रं वज्रदक्षिणं हरीणां रथं विव्रतानाम्।
 प्र श्मश्रु दोधुवदूर्ध्वा भूद्वि सेनाभिर्दयमानो वि राधसा ॥ १०.०२३.०१
 हरी न्वस्य या वने विदे वस्विन्द्रो मघैर्मघवा वृत्रहा भुवत्।
 ऋभुर्वाज ऋभुक्षाः पत्यते शवोऽव क्षणौमि दासस्य नाम चित् ॥ १०.०२३.०२
 यदा वज्रं हिरण्यमिदथा रथं हरी यमस्य वहतो वि सूरिभिः।
 आ तिष्ठति मघवा सनश्रुत इन्द्रो वाजस्य दीर्घश्रवसस्पतिः ॥ १०.०२३.०३
 सो चिन्नु वृष्टिर्यूथ्या स्वा सचाँ इन्द्रः श्मश्रूणि हरिताभि प्रुष्णुते।
 अव वेति सुक्षयं सुते मधूदिद्धूनोति वातो यथा वनम् ॥ १०.०२३.०४
 यो वाचा विवाचो मृध्रवाचः पुरू सहस्राशिवा जघान।
 तत्तदिदस्य पौंस्यं गृणीमसि पितेव यस्तविषीं वावृधे शवः ॥ १०.०२३.०५
 स्तोमं त इन्द्र विमदा अजीजनन्नपूर्व्यं पुरुतमं सुदानवे।
 विद्मा ह्यस्य भोजनमिनस्य यदा पशुं न गोपाः करामहे ॥ १०.०२३.०६
 माकिर्न एना सख्या वि यौषुस्तव चेन्द्र विमदस्य च ऋषेः।
 विद्मा हि ते प्रमतिं देव जामिवदस्मे ते सन्तु सख्या शिवानि ॥ १०.०२३.०७

 इन्द्र सोममिमं पिब मधुमन्तं चमू सुतम्।
 अस्मे रयिं नि धारय वि वो मदे सहस्रिणं पुरूवसो विवक्षसे ॥ १०.०२४.०१
 त्वां यज्ञेभिरुक्थैरुप हव्येभिरीमहे।
 शचीपते शचीनां वि वो मदे श्रेष्ठं नो धेहि वार्यं विवक्षसे ॥ १०.०२४.०२
 यस्पतिर्वार्याणामसि रध्रस्य चोदिता।
 इन्द्र स्तोतृणामविता वि वो मदे द्विषो नः पाह्यंहसो विवक्षसे ॥ १०.०२४.०३
 युवं शक्रा मायाविना समीची निरमन्थतम्।
 विमदेन यदीळिता नासत्या निरमन्थतम् ॥ १०.०२४.०४

विश्वे देवा अकृपन्त समीच्योर्निष्पतन्त्योः।

नासत्यावब्रुवन्देवाः पुनरा वहतादिति ॥ १०.०२४.०५

मधुमन्मे परायणं मधुमत्पुनरायनम्।

ता नो देवा देवतया युवं मधुमतस्कृतम् ॥ १०.०२४.०६

भद्रं नो अपि वातय मनो दक्षमुत क्रतुम्।

अथा ते सख्ये अन्धसो वि वो मदे रणगावो न यवसे विवक्षसे ॥ १०.०२५.०१

हृदिस्पृशस्त आसते विश्वेषु सोम धामसु।

अथा कामा इमे मम वि वो मदे वि तिष्ठन्ते वसूयवो विवक्षसे ॥ १०.०२५.०२

उत व्रतानि सोम ते प्राहं मिनामि पाक्या।

अथा पितेव सूनवे वि वो मदे मृळा नो अभि चिद्वधाद्विवक्षसे ॥ १०.०२५.०३

समु प्र यन्ति धीतयः सर्गासोऽवताँ इव।

क्रतुं नः सोम जीवसे वि वो मदे धारया चमसाँ इव विवक्षसे ॥ १०.०२५.०४

तव त्ये सोम शक्तिभिर्निकामासो व्यृण्विरे।

गृत्सस्य धीरास्तवसो वि वो मदे व्रजं गोमन्तमश्विनं विवक्षसे ॥ १०.०२५.०५

पशुं नः सोम रक्षसि पुरुत्रा विष्टितं जगत्।

समाकृणोषि जीवसे वि वो मदे विश्वा सम्पश्यन्भुवना विवक्षसे ॥ १०.०२५.०६

त्वं नः सोम विश्वतो गोपा अदाभ्यो भव।

सेध राजन्नप सिधो वि वो मदे मा नो दुःशंस ईशता विवक्षसे ॥ १०.०२५.०७

त्वं नः सोम सुक्रतुर्वयोधेयाय जागृहि।

क्षेत्रवित्तरो मनुषो वि वो मदे द्रुहो नः पाह्यंहसो विवक्षसे ॥ १०.०२५.०८

त्वं नो वृत्रहन्तमेन्द्रस्येन्दो शिवः सखा।

यत्सीं हवन्ते समिथे वि वो मदे युध्यमानास्तोकसातौ विवक्षसे ॥ १०.०२५.०९

अयं घ स तुरो मद इन्द्रस्य वर्धत प्रियः।

अयं कक्षीवतो महो वि वो मदे मतिं विप्रस्य वर्धयद्विवक्षसे ॥ १०.०२५.१०

अयं विप्राय दाशुषे वाजाँ इयति गोमतः ।

अयं सप्तभ्य आ वरं वि वो मदे प्रान्धं श्रोणं च तारिषद्विवक्षसे ॥ १०.०२५.११

प्र ह्यच्छा मनीषा स्पार्हा यन्ति नियुतः ।

प्र दस्रा नियुद्रथः पूषा अविष्टु माहिनः ॥ १०.०२६.०१

यस्य त्यन्महित्वं वाताप्यमयं जनः ।

विप्र आ वंसद्धीतिभिश्चिकेत सुष्टुतीनाम् ॥ १०.०२६.०२

स वेद सुष्टुतीनामिन्दुर्न पूषा वृषा ।

अभि ष्सुरः प्रुषायति व्रजं न आ प्रुषायति ॥ १०.०२६.०३

मंसीमहि त्वा वयमस्माकं देव पूषन् ।

मतीनां च साधनं विप्राणां चाधवम् ॥ १०.०२६.०४

प्रत्यर्थिर्यज्ञानामश्वहयो रथानाम् ।

ऋषिः स यो मनुर्हितो विप्रस्य यावयत्सखः ॥ १०.०२६.०५

आधीषमाणायाः पतिः शुचायाश्च शुचस्य च ।

वासोवायोऽवीनामा वासांसि मर्मजत् ॥ १०.०२६.०६

इनो वाजानां पतिरिनः पुष्टीनां सखा ।

प्र श्मश्रु हर्यतो दूधोद्वि वृथा यो अदाभ्यः ॥ १०.०२६.०७

आ ते रथस्य पूषन्नजा धुरं ववृत्युः ।

विश्वस्यार्थिनः सखा सनोजा अनपच्युतः ॥ १०.०२६.०८

अस्माकमूर्जा रथं पूषा अविष्टु माहिनः ।

भुवद्वाजानां वृध इमं नः शृणवद्भवम् ॥ १०.०२६.०९

असत्सु मे जरितः साभिवेगो यत्सुन्वते यजमानाय शिक्षम् ।

अनाशीर्दामहमस्मि प्रहन्ता सत्यध्वृतं वृजिनायन्तमाभुम् ॥ १०.०२७.०१
 यदीदहं युधये संनयान्यदेवयून्तन्वा शूशुजानान्।
 अमा ते तुम्रं वृषभं पचानि तीव्रं सुतं पञ्चदशं नि षिञ्चम् ॥ १०.०२७.०२
 नाहं तं वेद य इति ब्रवीत्यदेवयून्समरणे जघन्वान्।
 यदावाख्यत्समरणमृघावदादिद्ध मे वृषभा प्र ब्रुवन्ति ॥ १०.०२७.०३
 यदज्ञातेषु वृजनेष्वासं विश्वे सतो मघवानो म आसन्।
 जिनामि वेत्क्षेम आ सन्तमाभुं प्र तं क्षिणां पर्वते पादगृह्य ॥ १०.०२७.०४
 न वा उ मां वृजने वारयन्ते न पर्वतासो यदहं मनस्ये।
 मम स्वनात्कृधुकर्णो भयात एवेदनु द्यून्किरणः समेजात् ॥ १०.०२७.०५
 दर्शन्त्र शृतपाँ अनिन्द्रान्बाहुक्षदः शरवे पत्यमानान्।
 घृषुं वा ये निनिदुः सखायमधू न्वेषु पवयो ववृत्युः ॥ १०.०२७.०६
 अभूर्वौक्षीर्व्यु आयुरानड्दर्षन्तु पूर्वो अपरो नु दर्षत्।
 द्वे पवस्ते परि तं न भूतो यो अस्य पारे रजसो विवेष ॥ १०.०२७.०७
 गावो यवं प्रयुता अर्यो अक्षन्ता अपश्यं सहगोपाश्चरन्तीः।
 हवा इदर्यो अभितः समायन्कियदासु स्वपतिश्छन्दयाते ॥ १०.०२७.०८
 सं यद्वयं यवसादो जनानामहं यवाद उर्वज्रे अन्तः।
 अत्रा युक्तोऽवसातारमिच्छादथो अयुक्तं युनजद्ववन्वान् ॥ १०.०२७.०९
 अत्रेदु मे मंससे सत्यमुक्तं द्विपाच्च यच्चतुष्पात्संसृजानि।
 स्त्रीभिर्यो अत्र वृषणं पृतन्यादयुद्धो अस्य वि भजानि वेदः ॥ १०.०२७.१०
 यस्यानक्षा दुहिता जात्वास कस्तां विद्वँ अभि मन्याते अन्धाम्।
 कतरो मेनिं प्रति तं मुचाते य ईं वहाते य ईं वा वरेयात् ॥ १०.०२७.११
 कियती योषा मर्यतो वधूयोः परिप्रीता पन्यसा वार्येण।
 भद्रा वधूर्भवति यत्सुपेशाः स्वयं सा मित्रं वनुते जने चित् ॥ १०.०२७.१२
 पत्तो जगार प्रत्यञ्चमत्ति शीर्ष्णा शिरः प्रति दधौ वरूथम्।

आसीन ऊर्ध्वामुपसि क्षिणाति न्यङ्ङुत्तानामन्वेति भूमिम् ॥ १०.०२७.१३
 बृहन्नच्छायो अपलाशो अर्वा तस्थौ माता विषितो अत्ति गर्भः।
 अन्यस्या वत्सं रिहती मिमाय कया भुवा नि दधे धेनुरूधः ॥ १०.०२७.१४
 सप्त वीरासो अधरादुदायन्नष्टोत्तरात्तात्समजग्मिरन्ते।
 नव पश्चातात्स्थिविमन्त आयन्दश प्राक्सानु वि तिरन्त्यश्रः ॥ १०.०२७.१५
 दशानामेकं कपिलं समानं तं हिन्वन्ति क्रतवे पार्याय।
 गर्भं माता सुधितं वक्षणास्ववेनन्तं तुषयन्ती बिभर्ति ॥ १०.०२७.१६
 पीवानं मेषमपचन्त वीरा न्युप्ता अक्षा अनु दीव आसन्।
 द्वा धनुं बृहतीमप्स्वन्तः पवित्रवन्ता चरतः पुनन्ता ॥ १०.०२७.१७
 वि क्रोशनासो विष्वञ्च आयन्पचाति नेमो नहि पक्षदर्धः।
 अयं मे देवः सविता तदाह द्रवन्न इद्वनवत्सर्पिरन्नः ॥ १०.०२७.१८
 अपश्यं ग्रामं वहमानमारादचक्रया स्वधया वर्तमानम्।
 सिषक्त्यर्यः प्र युगा जनानां सद्यः शिश्रा प्रमिनानो नवीयान् ॥ १०.०२७.१९
 एतौ मे गावौ प्रमरस्य युक्तौ मो षु प्र सेधीर्मुहुरिन्ममन्धि।
 आपश्चिदस्य वि नशन्यर्थं सूरश्च मर्क उपरो बभूवान् ॥ १०.०२७.२०
 अयं यो वज्रः पुरुधा विवृत्तोऽवः सूर्यस्य बृहतः पुरीषात्।
 श्रव इदेना परो अन्यदस्ति तदव्यथी जरिमाणस्तरन्ति ॥ १०.०२७.२१
 वृक्षेवृक्षे नियता मीमयद्रौस्ततो वयः प्र पतान्पूरुषादः।
 अथेदं विश्वं भुवनं भयात इन्द्राय सुन्वदृषये च शिक्षत् ॥ १०.०२७.२२
 देवानां माने प्रथमा अतिष्ठन्कृन्तत्रादेशामुपरा उदायन्।
 त्रयस्तपन्ति पृथिवीमनूपा द्वा बृबूकं वहतः पुरीषम् ॥ १०.०२७.२३
 सा ते जीवातुरुत तस्य विद्धि मा स्मैतादृगप गूहः समर्ये।
 आविः स्वः कृणुते गूहते बुसं स पादुरस्य निर्णिजो न मुच्यते ॥ १०.०२७.२४

विश्वो ह्यन्यो अरिराजगाम ममेदह श्वशुरो ना जगाम।
 जक्षीयाद्भाना उत सोमं पपीयात्स्वाशितः पुनरस्तं जगायात्॥ १०.०२८.०१
 स रोरुवद्वृषभस्तिग्मशृङ्गो वर्षन्तस्थौ वरिमन्ना पृथिव्याः।
 विश्वेष्वेनं वृजनेषु पामि यो मे कुक्षी सुतसोमः पृणाति॥ १०.०२८.०२
 अद्रिणा ते मन्दिन इन्द्र तूयान्सुन्वन्ति सोमान्पिबसि त्वमेषाम्।
 पचन्ति ते वृषभाँ अत्सि तेषां पृक्षेण यन्मघवन्हूयमानः॥ १०.०२८.०३
 इदं सु मे जरितरा चिकिद्धि प्रतीपं शापं नद्यो वहन्ति।
 लोपाशः सिंहं प्रत्यञ्चमत्साः क्रोष्टा वराहं निरतक्त कक्षात्॥ १०.०२८.०४
 कथा त एतदहमा चिकेतं गृत्सस्य पाकस्तवसो मनीषाम्।
 त्वं नो विद्वाँ ऋतुथा वि वोचो यमर्धं ते मघवन्क्षेम्या धूः॥ १०.०२८.०५
 एवा हि मां तवसं वर्धयन्ति दिवश्चिन्मे बृहत उत्तरा धूः।
 पुरू सहस्रा नि शिशामि साकमशत्रुं हि मा जनिता जजान॥ १०.०२८.०६
 एवा हि मां तवसं जञ्जुरुग्रं कर्मन्कर्मन्वृषणमिन्द्र देवाः।
 वर्धीं वृत्रं वज्रेण मन्दसानोऽप व्रजं महिना दाशुषे वम्॥ १०.०२८.०७
 देवास आयन्परशूरबिभ्रन्वना वृश्चन्तो अभि विडभिरायन्।
 नि सुद्रवं दधतो वक्षणासु यत्रा कृपीटमनु तद्दहन्ति॥ १०.०२८.०८
 शशः क्षुरं प्रत्यञ्चं जगाराद्रिं लोगेन व्यभेदमारात्।
 बृहन्तं चिदहते रन्धयानि वयद्वत्सो वृषभं शूशुवानः॥ १०.०२८.०९
 सुपर्ण इत्था नखमा सिषायावरुद्धः परिपदं न सिंहः।
 निरुद्धश्चिन्महिषस्तर्ष्यावान्गोधा तस्मा अयथं कर्षदेतत्॥ १०.०२८.१०
 तेभ्यो गोधा अयथं कर्षदेतद्ये ब्रह्मणः प्रतिपीयन्त्यत्रैः।
 सिम उक्ष्णोऽवसृष्टाँ अदन्ति स्वयं बलानि तन्वः शृणानाः॥ १०.०२८.११
 एते शमीभिः सुशमी अभूवन्ये हिन्विरे तन्वः सोम उक्थैः।
 नृद्वदन्नुप नो माहि वाजान्दिवि श्रवो दधिषे नाम वीरः॥ १०.०२८.१२

वने न वा यो न्यधायि चाकञ्छुचिर्वा स्तोमो भुरणावजीगः।
 यस्येदिन्द्रः पुरुदिनेषु होता नृणां नर्यो नृतमः क्षपावान्॥ १०.०२९.०१
 प्र ते अस्या उषसः प्रापरस्या नृतौ स्याम नृतमस्य नृणाम्।
 अनु त्रिशोकः शतमावहन्नुक्त्सेन रथो यो असत्सववान्॥ १०.०२९.०२
 कस्ते मद इन्द्र रन्त्यो भूद्दुरो गिरो अभ्युग्रो वि धाव।
 कद्वाहो अर्वागुप मा मनीषा आ त्वा शक्यामुपमं राधो अन्नैः॥ १०.०२९.०३
 कदु द्युम्नमिन्द्र त्वावतो नृकया धिया करसे कन्न आगन्।
 मित्रो न सत्य उरुगाय भृत्या अन्ने समस्य यदसन्मनीषाः॥ १०.०२९.०४
 प्रेरय सूरुो अर्थं न पारं ये अस्य कामं जनिधा इव ग्मन्।
 गिरश्च ये ते तुविजात पूर्वीर्नर इन्द्र प्रतिशिक्षन्त्यन्नैः॥ १०.०२९.०५
 मात्रे नु ते सुमिते इन्द्र पूर्वी द्यौर्मज्मना पृथिवी काव्येन।
 वराय ते घृतवन्तः सुतासः स्वाद्मन्भवन्तु पीतये मधूनि॥ १०.०२९.०६
 आ मध्वो अस्मा असिचन्नमत्रमिन्द्राय पूर्णं स हि सत्यराधाः।
 स वावृधे वरिमन्ना पृथिव्या अभि क्रत्वा नर्यः पौंस्यैश्च॥ १०.०२९.०७
 व्यानळिन्द्रः पृतनाः स्वोजा आस्मै यतन्ते सख्याय पूर्वीः।
 आ स्मा रथं न पृतनासु तिष्ठ यं भद्रया सुमत्या चोदयासे॥ १०.०२९.०८

प्र देवत्रा ब्रह्मणे गातुरेत्वपो अच्छा मनसो न प्रयुक्ति।
 महीं मित्रस्य वरुणस्य धासिं पृथुज्रयसे रीरधा सुवृक्तिम्॥ १०.०३०.०१
 अध्वर्यवो हविष्मन्तो हि भूताच्छाप इतोशतीरुशन्तः।
 अव याश्चष्टे अरुणः सुपर्णस्तमास्यध्वमूर्मिमद्या सुहस्ताः॥ १०.०३०.०२
 अध्वर्यवोऽप इता समुद्रमपां नपातं हविषा यजध्वम्।
 स वो ददद्मूर्मिमद्या सुपूतं तस्मै सोमं मधुमन्तं सुनोत॥ १०.०३०.०३

यो अनिध्मो दीदयदप्स्वन्तर्यं विप्रास ईळते अध्वरेषु।
 अपां नपान्मधुमतीरपो दा याभिरिन्द्रो वावृधे वीर्याय ॥ १०.०३०.०४
 याभिः सोमो मोदते हर्षते च कल्याणीभिर्युवतिभिर्न मर्यः।
 ता अध्वर्यो अपो अच्छा परेहि यदासिञ्चा ओषधीभिः पुनीतात् ॥ १०.०३०.०५
 एवेद्द्यूने युवतयो नमन्त यदीमुशत्रुशतीरेत्यच्छ।
 सं जानते मनसा सं चिकित्त्रेऽध्वर्यवो धिषणापश्च देवीः ॥ १०.०३०.०६
 यो वो वृताभ्यो अकृणोदु लोकं यो वो मह्या अभिशस्तेरमुञ्चत्।
 तस्मा इन्द्राय मधुमन्तमूर्मिं देवमादनं प्र हिणोतनापः ॥ १०.०३०.०७
 प्रास्मै हिनोत मधुमन्तमूर्मिं गर्भो यो वः सिन्धवो मध्व उत्सः।
 घृतपृष्ठमीड्यमध्वरेष्वापो रेवतीः शृणुता हवं मे ॥ १०.०३०.०८
 तं सिन्धवो मत्सरमिन्द्रपानमूर्मिं प्र हेत य उभे इयर्ति।
 मदच्युतमौशानं नभोजां परि त्रितन्तुं विचरन्तमुत्सम् ॥ १०.०३०.०९
 आवर्तततीरध नु द्विधारा गोषुयुधो न नियवं चरन्तीः।
 ऋषे जनित्रीर्भुवनस्य पत्नीरपो वन्दस्व सवृधः सयोनीः ॥ १०.०३०.१०
 हिनोता नो अध्वरं देवयज्या हिनोत ब्रह्म सनये धनानाम्।
 ऋतस्य योगे वि ष्यध्वमूधः श्रुष्टीवरीर्भूतनास्मभ्यमापः ॥ १०.०३०.११
 आपो रेवतीः क्षयथा हि वस्वः क्रतुं च भद्रं बिभृथामृतं च।
 रायश्च स्थ स्वपत्यस्य पत्नीः सरस्वती तद्गृणते वयो धात् ॥ १०.०३०.१२
 प्रति यदापो अदृश्रमायतीर्घृतं पयांसि बिभ्रतीर्मधूनि।
 अध्वर्युभिर्मनसा संविदाना इन्द्राय सोमं सुषुतं भरन्तीः ॥ १०.०३०.१३
 एमा अगमन्नेवतीर्जीवधन्या अध्वर्यवः सादयता सखायः।
 नि बर्हिषि धत्तन सोम्यासोऽपां नप्त्रा संविदानास एनाः ॥ १०.०३०.१४
 आगमन्नाप उशतीर्बहिरेदं न्यध्वरे असदन्देवयन्तीः।
 अध्वर्यवः सुनुतेन्द्राय सोममभूदु वः सुशका देवयज्या ॥ १०.०३०.१५

आ नो देवानामुप वेतु शंसो विश्वेभिस्तुरैरवसे यजत्रः।
 तेभिर्वयं सुषखायो भवेम तरन्तो विश्वा दुरिता स्याम॥ १०.०३१.०१
 परि चिन्मर्तो द्रविणं ममन्यादृतस्य पथा नमसा विवासेत्।
 उत स्वेन क्रतुना सं वदेत श्रेयांसं दक्षं मनसा जगृभ्यात्॥ १०.०३१.०२
 अधायि धीतिरससृग्रमंशास्तीर्थे न दस्ममुप यन्त्यूमाः।
 अभ्यानश्म सुवितस्य शूषं नवेदसो अमृतानामभूम॥ १०.०३१.०३
 नित्यश्चाकन्यात्स्वपतिर्दमूना यस्मा उ देवः सविता जजान।
 भगो वा गोभिरर्यमेमनज्यात्सो अस्मै चारुश्छदयदुत स्यात्॥ १०.०३१.०४
 इयं सा भूया उषसामिव क्षा यद्ध क्षुमन्तः शवसा समायन्।
 अस्य स्तुतिं जरितुर्भिक्षमाणा आ नः शग्मास उप यन्तु वाजाः॥ १०.०३१.०५
 अस्येदेषा सुमतिः पप्रथानाभवत्पूर्व्या भूमना गौः।
 अस्य सनीळा असुरस्य योनौ समान आ भरणे बिभ्रमाणाः॥ १०.०३१.०६
 किं स्विद्वनं क उ स वृक्ष आस यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः।
 संतस्थाने अजरे इतऊती अहानि पूर्वीरुषसो जरन्त॥ १०.०३१.०७
 नैतावदेना परो अन्यदस्त्युक्षा स द्यावापृथिवी बिभर्ति।
 त्वचं पवित्रं कृणुत स्वधावान्यदीं सूर्यं न हरितो वहन्ति॥ १०.०३१.०८
 स्तेगो न क्षामत्येति पृथ्वीं मिहं न वातो वि ह वाति भूम।
 मित्रो यत्र वरुणो अज्यमानोऽग्निर्वने न व्यसृष्ट शोकम्॥ १०.०३१.०९
 स्तरीर्यत्सूत सद्यो अज्यमाना व्यथिरव्यथीः कृणुत स्वगोपा।
 पुत्रो यत्पूर्वः पित्रोर्जनिष्ट शम्यां गौर्जगार यद्ध पृच्छान्॥ १०.०३१.१०
 उत कण्वं नृषदः पुत्रमाहुरुत श्यावो धनमादत्त वाजी।
 प्र कृष्णाय रुशदपिन्वतोधरृतमत्र नकिरस्मा अपीपेत्॥ १०.०३१.११

प्र सु ग्मन्ता धियसानस्य सक्षणि वरेभिर्वराँ अभि षु प्रसीदतः।
 अस्माकमिन्द्र उभयं जुजोषति यत्सोम्यस्यान्धसो बुबोधति ॥ १०.०३२.०१
 वीन्द्र यासि दिव्यानि रोचना वि पार्थिवानि रजसा पुरुष्टुत।
 ये त्वा वहन्ति मुहुरध्वराँ उप ते सु वन्वन्तु वग्वनाँ अराधसः ॥ १०.०३२.०२
 तदिन्मे छन्त्सद्वपुषो वपुष्टरं पुत्रो यज्जानं पित्रोरधीयति।
 जाया पतिं वहति वग्नुना सुमत्युंस इन्द्रद्रो वहतुः परिष्कृतः ॥ १०.०३२.०३
 तदित्सधस्थमभि चारु दीधय गावो यच्छासन्वहतुं न धेनवः।
 माता यन्मन्तुर्यूथस्य पूर्व्याभि वाणस्य सप्तधातुरिज्जनः ॥ १०.०३२.०४
 प्र वोऽच्छा रिरिचे देवयुष्पदमेको रुद्रेभिर्याति तुर्वणिः।
 जरा वा येष्वमृतेषु दावने परि व ऊमेभ्यः सिञ्चता मधु ॥ १०.०३२.०५
 निधीयमानमपगूळ्हमप्सु प्र मे देवानां व्रतपा उवाच।
 इन्द्रो विद्वान् अनु हि त्वा चक्ष तेनाहमग्ने अनुशिष्ट आगाम् ॥ १०.०३२.०६
 अक्षेत्रवित्क्षेत्रविदं ह्यप्राट् स प्रैति क्षेत्रविदानुशिष्टः।
 एतद्वै भद्रमनुशासनस्योत स्रुतिं विन्दत्यञ्जसीनाम् ॥ १०.०३२.०७
 अद्येदु प्राणीदममन्निमाहापीवृतो अधयन्मातुरूधः।
 एमेनमाप जरिमा युवानमहेळन्वसुः सुमना बभूव ॥ १०.०३२.०८
 एतानि भद्रा कलश क्रियाम कुरुश्रवण ददतो मघानि।
 दान इद्वो मघवानः सो अस्त्वयं च सोमो हृदि यं बिभर्मि ॥ १०.०३२.०९

 प्र मा युयुञ्जे प्रयुजो जनानां वहामि स्म पूषणमन्तरेण।
 विश्वे देवासो अध मामरक्षन्दुःशासुरागादिति घोष आसीत् ॥ १०.०३३.०१
 सं मा तपन्त्यभितः सपत्नीरिव पर्शवः।
 नि बाधते अमतिर्नग्रता जसुर्वेर्न वेवीयते मतिः ॥ १०.०३३.०२
 मूषो न शिश्रा व्यदन्ति माध्यः स्तोतारं ते शतक्रतो।

सकृत्सु नो मघवन्निन्द्र मृळयाधा पितेव नो भव ॥ १०.०३३.०३

कुरुश्रवणमावृणि राजानं त्रासदस्यवम्।

मंहिष्ठं वाघतामृषिः ॥ १०.०३३.०४

यस्य मा हरितो रथे तिस्रो वहन्ति साधुया।

स्तवै सहस्रदक्षिणे ॥ १०.०३३.०५

यस्य प्रस्वादसो गिर उपमश्रवसः पितुः।

क्षेत्रं न रण्वमूचुषे ॥ १०.०३३.०६

अधि पुत्रोपमश्रवो नपान्मित्रातिथेरिहि।

पितुष्टे अस्मि वन्दिता ॥ १०.०३३.०७

यदीशीयामृतानामुत वा मर्त्यानाम्।

जीवेदिन्मघवा मम ॥ १०.०३३.०८

न देवानामति व्रतं शतात्मा चन जीवति।

तथा युजा वि वावृते ॥ १०.०३३.०९

प्रावेपा मा बृहतो मादयन्ति प्रवातेजा इरिणे वर्वृतानाः।

सोमस्येव मौजवतस्य भक्षो विभीदको जागृविर्मह्यमच्छान् ॥ १०.०३४.०१

न मा मिमेथ न जिहीळ एषा शिवा सखिभ्य उत मह्यमासीत्।

अक्षस्याहमेकपरस्य हेतोरनुव्रतामप जायामरोधम् ॥ १०.०३४.०२

द्वेष्टि श्वश्रूरप जाया रुणद्धि न नाथितो विन्दते मर्डितारम्।

अश्वस्येव जरतो वस्यस्य नाहं विन्दामि कितवस्य भोगम् ॥ १०.०३४.०३

अन्ये जायां परि मृशन्त्यस्य यस्यागृधद्वेदने वाज्यक्षः।

पिता माता भ्रातर एनमाहुर्न जानीमो नयता बद्धमेतम् ॥ १०.०३४.०४

यदादीध्ये न दविषाण्येभिः परायद्भ्योऽव हीये सखिभ्यः।

न्युप्ताश्च बभ्रवो वाचमक्रतँ एमीदेषां निष्कृतं जारिणीव ॥ १०.०३४.०५

सभामेति कितवः पृच्छमानो जेष्यामीति तन्वा शूशुजानः।
अक्षासो अस्य वि तिरन्ति कामं प्रतिदीव्ने दधत आ कृतानि ॥ १०.०३४.०६
अक्षास इदङ्कुशिनो नितोदिनो निकृत्वानस्तपनास्तापयिष्णवः।
कुमारदेष्णा जयतः पुनर्हणो मध्वा सम्पृक्ताः कितवस्य बर्हणा ॥ १०.०३४.०७
त्रिपञ्चाशः क्रीळति व्रात एषां देव इव सविता सत्यधर्मा।
उग्रस्य चिन्मन्यवे ना नमन्ते राजा चिदेभ्यो नम इत्कृणोति ॥ १०.०३४.०८
नीचा वर्तन्त उपरि स्फुरन्त्यहस्तासो हस्तवन्तं सहन्ते।
दिव्या अङ्गारा इरिणे न्युप्ताः शीताः सन्तो हृदयं निर्दहन्ति ॥ १०.०३४.०९
जाया तप्यते कितवस्य हीना माता पुत्रस्य चरतः क्व स्वित्।
ऋणावा बिभ्यद्भनमिच्छमानोऽन्येषामस्तमुप नक्तमेति ॥ १०.०३४.१०
स्त्रियं दृष्ट्वाय कितवं ततापान्येषां जायां सुकृतं च योनिम्।
पूर्वाह्ने अश्वान्युयुजे हि बभ्रून्सो अग्नेरन्ते वृषलः पपाद ॥ १०.०३४.११
यो वः सेनानीर्महतो गणस्य राजा व्रातस्य प्रथमो बभूव।
तस्मै कृणोमि न धना रुणधिं दशाहं प्राचीस्तद्वतं वदामि ॥ १०.०३४.१२
अक्षैर्मा दीव्यः कृषिमित्कृषस्व वित्ते रमस्व बहु मन्यमानः।
तत्र गावः कितव तत्र जाया तन्मे वि चष्टे सवितायमर्यः ॥ १०.०३४.१३
मित्रं कृणुध्वं खलु मृळता नो मा नो घोरेण चरताभि धृष्णु।
नि वो नु मन्युर्विशतामरातिरन्यो बभ्रूणां प्रसितौ न्वस्तु ॥ १०.०३४.१४

अबुध्रमु त्य इन्द्रवन्तो अग्रयो ज्योतिर्भरन्त उषसो व्युष्टिषु।
मही द्यावापृथिवी चेततामपोऽद्या देवानामव आ वृणीमहे ॥ १०.०३५.०१
दिवस्पृथिव्योरव आ वृणीमहे मातृन्सिन्धून्यर्वताञ्छर्यणावतः।
अनागास्त्वं सूर्यमुषासमीमहे भद्रं सोमः सुवानो अद्या कृणोतु नः ॥ १०.०३५.०२
द्यावा नो अद्य पृथिवी अनागसो मही त्रायेतां सुविताय मातरा।

उषा उच्छन्त्यप बाधतामघं स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०३
इयं न उस्ना प्रथमा सुदेव्यं रेवत्सनिभ्यो रेवती व्युच्छतु।
आरे मन्युं दुर्विदत्रस्य धीमहि स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०४
प्र याः सिस्रते सूर्यस्य रश्मिभिर्ज्योतिर्भरन्तीरुषसो व्युष्टिषु।
भद्रा नो अद्य श्रवसे व्युच्छत स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०५
अनमीवा उषस आ चरन्तु न उदग्रयो जिहतां ज्योतिषा बृहत्।
आयुक्षातामश्विना तूतुजिं रथं स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०६
श्रेष्ठं नो अद्य सवितवरिण्यं भागमा सुव स हि रत्नधा असि।
रायो जनित्रीं धिषणामुप ब्रुवे स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०७
पिपर्तु मा तदृतस्य प्रवाचनं देवानां यन्मनुष्या अमन्महि।
विश्वा इदुस्नाः स्पळुदेति सूर्यः स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०८
अद्वेषो अद्य बर्हिषः स्तरीमणि ग्राव्णां योगे मन्मनः साध ईमहे।
आदित्यानां शर्मणि स्था भुरण्यसि स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.०९
आ नो बर्हिः सधमादे बृहद्विवि देवाँ ईळे सादया सप्त होतृन्।
इन्द्रं मित्रं वरुणं सातये भगं स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.१०
त आदित्या आ गता सर्वतातये वृधे नो यज्ञमवता सजोषसः।
बृहस्पतिं पूषणमश्विना भगं स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.११
तन्नो देवा यच्छत सुप्रवाचनं छर्दिरादित्याः सुभरं नृपाय्यम्।
पश्वे तोकाय तनयाय जीवसे स्वस्त्यग्निं समिधानमीमहे ॥ १०.०३५.१२
विश्वे अद्य मरुतो विश्व ऊती विश्वे भवन्त्वग्रयः समिद्धाः।
विश्वे नो देवा अवसा गमन्तु विश्वमस्तु द्रविणं वाजो अस्मे ॥ १०.०३५.१३
यं देवासोऽवथ वाजसातौ यं त्रायध्वे यं पिपृथात्यंहः।
यो वो गोपीथे न भयस्य वेद ते स्याम देववीतये तुरासः ॥ १०.०३५.१४

उषासानक्ता बृहती सुपेशसा द्यावाक्षामा वरुणो मित्रो अर्यमा।
 इन्द्रं हुवे मरुतः पर्वताँ अप आदित्यान्द्यावापृथिवी अपः स्वः॥ १०.०३६.०१
 द्यौश्च नः पृथिवी च प्रचेतस ऋतावरी रक्षतामंहसो रिषः।
 मा दुर्विदत्रा निरृतिर्न ईशत तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०२
 विश्वस्मान्नो अदितिः पात्वंहसो माता मित्रस्य वरुणस्य रेवतः।
 स्वर्वज्योतिरवृकं नशीमहि तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०३
 ग्रावा वदन्नप रक्षांसि सेधतु दुष्वप्यं निरृतिं विश्वमत्रिणम्।
 आदित्यं शर्म मरुतामशीमहि तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०४
 एन्द्रो बर्हिः सीदतु पिन्वतामिळा बृहस्पतिः सामभिरृक्को अर्चतु।
 सुप्रकेतं जीवसे मन्म धीमहि तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०५
 दिविस्पृशं यज्ञमस्माकमश्विना जीराध्वरं कृणुतं सुम्नमिष्टये।
 प्राचीनरश्मिमाहुतं घृतेन तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०६
 उप ह्वये सुहवं मारुतं गणं पावकमृष्वं सख्याय शम्भुवम्।
 रायस्पोषं सौश्रवसाय धीमहि तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०७
 अपां पेरुं जीवधन्यं भरामहे देवाव्यं सुहवमध्वरश्रियम्।
 सुरश्मिं सोममिन्द्रियं यमीमहि तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०८
 सनेम तत्सुसनिता सनित्वभिर्वयं जीवा जीवपुत्रा अनागसः।
 ब्रह्मद्विषो विष्वगेनो भरेरत तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.०९
 ये स्था मनोर्यज्ञियास्ते शृणोतन यद्वो देवा ईमहे तद्दातन।
 जैत्रं क्रतुं रयिमद्वीरवद्यशस्तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.१०
 महदद्य महतामा वृणीमहेऽवो देवानां बृहतामनर्वणाम्।
 यथा वसु वीरजातं नशामहै तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.११
 महो अग्नेः समिधानस्य शर्मण्यनागा मित्रे वरुणे स्वस्तये।
 श्रेष्ठे स्याम सवितुः सवीमनि तद्देवानामवो अद्या वृणीमहे॥ १०.०३६.१२

ये सवितुः सत्यसवस्य विश्वे मित्रस्य व्रते वरुणस्य देवाः।
ते सौभगं वीरवद्रोमदप्रो दधातन द्रविणं चित्रमस्मे ॥ १०.०३६.१३
सविता पश्चातात्सविता पुरस्तात्सवितोत्तरात्तात्सविताधरात्तात्।
सविता नः सुवतु सर्वतातिं सविता नो रासतां दीर्घमायुः ॥ १०.०३६.१४

नमो मित्रस्य वरुणस्य चक्षसे महो देवाय तदृतं सपर्यत।
दूरेदृशे देवजाताय केतवे दिवस्पुत्राय सूर्याय शंसत ॥ १०.०३७.०१
सा मा सत्योक्तिः परि पातु विश्वतो द्यावा च यत्र ततनन्नहानि च।
विश्वमन्यन्नि विशते यदेजति विश्वाहापो विश्वाहोदेति सूर्यः ॥ १०.०३७.०२
न ते अदेवः प्रदिवो नि वासते यदेतशेभिः पतरै रथर्यसि।
प्राचीनमन्यदनु वर्तते रज उदन्येन ज्योतिषा यासि सूर्य ॥ १०.०३७.०३
येन सूर्य ज्योतिषा बाधसे तमो जगच्च विश्वमुदियर्षि भानुना।
तेनास्मद्विश्वामनिरामनाहुतिमपामीवामप दुष्वज्यं सुव ॥ १०.०३७.०४
विश्वस्य हि प्रेषितो रक्षसि व्रतमहेळयन्नुच्चरसि स्वधा अनु।
यदद्य त्वा सूर्योपब्रवामहै तं नो देवा अनु मंसीरत क्रतुम् ॥ १०.०३७.०५
तं नो द्यावापृथिवी तन्न आप इन्द्रः शृण्वन्तु मरुतो हवं वचः।
मा शूने भूम सूर्यस्य संदृशि भद्रं जीवन्तो जरणामशीमहि ॥ १०.०३७.०६
विश्वाहा त्वा सुमनसः सुचक्षसः प्रजावन्तो अनमीवा अनागसः।
उद्यन्तं त्वा मित्रमहो दिवेदिवे ज्योग्जीवाः प्रति पश्येम सूर्य ॥ १०.०३७.०७
महि ज्योतिर्बिभ्रतं त्वा विचक्षण भास्वन्तं चक्षुषेचक्षुषे मयः।
आरोहन्तं बृहतः पाजसस्परि वयं जीवाः प्रति पश्येम सूर्य ॥ १०.०३७.०८
यस्य ते विश्वा भुवनानि केतुना प्र चेरते नि च विशन्ते अक्तुभिः।
अनागास्त्वेन हरिकेश सूर्याह्वाहा नो वस्यसावस्यसोदिहि ॥ १०.०३७.०९
शं नो भव चक्षसा शं नो अह्वा शं भानुना शं हिमा शं घृणेन।

यथा शमध्वञ्छमसद्दुरोणे तत्सूर्य द्रविणं धेहि चित्रम् ॥ १०.०३७.१०
अस्माकं देवा उभयाय जन्मने शर्म यच्छत द्विपदे चतुष्पदे।
अदत्पिबदूर्जयमानमाशितं तदस्मे शं योररपो दधातन ॥ १०.०३७.११
यद्वो देवाश्चकृम जिह्वया गुरु मनसो वा प्रयुती देवहेळनम्।
अरावा यो नो अभि दुच्छुनायते तस्मिन्तदेनो वसवो नि धेतन ॥ १०.०३७.१२

अस्मिन्न इन्द्र पृत्सुतौ यशस्वति शिमीवति क्रन्दसि प्राव सातये।
यत्र गोषाता धृषितेषु खादिषु विष्वक्पतन्ति दिद्यवो नृषाहो ॥ १०.०३८.०१
स नः क्षुमन्तं सद्ने व्यूर्णुहि गोअर्णसं रयिमिन्द्र श्रवाय्यम्।
स्याम ते जयतः शक्र मेदिनो यथा वयमुश्मसि तद्वसो कृधि ॥ १०.०३८.०२
यो नो दास आर्यो वा पुरुष्टुतादेव इन्द्र युधये चिकेतति।
अस्माभिष्टे सुषहाः सन्तु शत्रवस्त्वया वयं तान्वनुयाम संगमे ॥ १०.०३८.०३
यो दभ्रेभिर्हव्यो यश्च भूरिभिर्यो अभीके वरिवोवित्रृषाहो।
तं विखादे सस्त्रिमद्य श्रुतं नरमर्वाञ्जमिन्द्रमवसे करामहे ॥ १०.०३८.०४
स्ववृजं हि त्वामहमिन्द्र शुश्रवानानुदं वृषभ रध्रचोदनम्।
प्र मुञ्चस्व परि कुत्सादिहा गहि किमु त्वावान्मुष्कयोर्बद्ध आसते ॥ १०.०३८.०५

यो वां परिज्मा सुवृदश्विना रथो दोषामुषासो हव्यो हविष्मता।
शश्वत्तमासस्तमु वामिदं वयं पितुर्न नाम सुहवं हवामहे ॥ १०.०३९.०१
चोदयतं सूनृताः पिन्वतं धिय उत्पुरंधीरीरयतं तदुश्मसि।
यशसं भागं कृणुतं नो अश्विना सोमं न चारुं मघवत्सु नस्कृतम् ॥ १०.०३९.०२
अमाजुरश्विन्द्रवथो युवं भगोऽनाशोश्चिदवितारापमस्य चित्।
अन्धस्य चित्रासत्या कृशस्य चिद्युवामिदाहुर्भिषजा रुतस्य चित् ॥ १०.०३९.०३
युवं च्यवानं सनयं यथा रथं पुनर्युवानं चरथाय तक्षथुः।

निष्टौग्यमूहथुरद्ध्यस्परि विश्वेत्ता वां सवनेषु प्रवाच्या ॥ १०.०३९.०४
पुराणा वां वीर्या प्र ब्रवा जनेऽथो हासथुर्भिषजा मयोभुवा ।
ता वां नु नव्याववसे करामहेऽयं नासत्या श्रदरिर्यथा दधत् ॥ १०.०३९.०५
इयं वामहे शृणुतं मे अश्विना पुत्रायेव पितरा मह्यं शिक्षतम् ।
अनापिरज्ञा असजात्यामतिः पुरा तस्या अभिशस्तेरव स्पृतम् ॥ १०.०३९.०६
युवं रथेन विमदाय शुन्ध्युवं न्यूहथुः पुरुमित्रस्य योषणाम् ।
युवं हवं वधिमत्या अगच्छतं युवं सुषुतिं चक्रथुः पुरंधये ॥ १०.०३९.०७
युवं विप्रस्य जरणामुपेयुषः पुनः कलेरकृणुतं युवद्वयः ।
युवं वन्दनमृश्यदादुद्रूपथुर्युवं सद्यो विश्पलामेतवे कृथः ॥ १०.०३९.०८
युवं ह रेभं वृषणा गुहा हितमुदैरयतं ममृवांसमश्विना ।
युवमृबीसमुत तप्तमत्रय ओमन्वन्तं चक्रथुः सप्तवधये ॥ १०.०३९.०९
युवं श्वेतं पेदवेऽश्विनाश्वं नवभिर्वाजैर्नवती च वाजिनम् ।
चर्कृत्यं ददथुर्द्रावयत्सखं भगं न नृभ्यो हव्यं मयोभुवम् ॥ १०.०३९.१०
न तं राजानावदिते कुतश्चन नांहो अश्रोति दुरितं नकिर्भयम् ।
यमश्विना सुहवा रुद्रवर्तनी पुरोरथं कृणुथः पत्या सह ॥ १०.०३९.११
आ तेन यातं मनसो जवीयसा रथं यं वामृभवश्चक्रुरश्विना ।
यस्य योगे दुहिता जायते दिव उभे अहनी सुदिने विवस्वतः ॥ १०.०३९.१२
ता वर्तिर्यातं जयुषा वि पर्वतमपिन्वतं शयवे धेनुमश्विना ।
वृकस्य चिद्वर्तिकामन्तरास्याद्युवं शचीभिर्ग्रीसिताममुञ्चतम् ॥ १०.०३९.१३
एतं वां स्तोममश्विनावकर्मातक्षाम भृगवो न रथम् ।
न्यमृक्षाम योषणां न मर्ये नित्यं न सूनुं तनयं दधानाः ॥ १०.०३९.१४

रथं यान्तं कुह को ह वां नरा प्रति द्युमन्तं सुविताय भूषति ।

प्रातर्यावाणं विभ्वं विशेविशे वस्तोर्वस्तोर्वहमानं धिया शमि ॥ १०.०४०.०१

कुह स्विदोषा कुह वस्तोरश्विना कुहाभिपित्वं करतः कुहोषतुः।
 को वां शयुत्रा विधवेव देवरं मर्यं न योषा कृणुते सधस्थ आ॥ १०.०४०.०२
 प्रातर्जरिथे जरणेव कापया वस्तोर्वस्तोर्यजता गच्छथो गृहम्।
 कस्य ध्वसा भवथः कस्य वा नरा राजपुत्रेव सवनाव गच्छथः॥ १०.०४०.०३
 युवां मृगेव वारणा मृगण्यवो दोषा वस्तोर्हविषा नि ह्वयामहे।
 युवं होत्रामृतुथा जुह्वते नरेषं जनाय वहथः शुभस्पती॥ १०.०४०.०४
 युवां ह घोषा पर्यश्विना यती राज ऊचे दुहिता पृच्छे वां नरा।
 भूतं मे अह्ण उत भूतमक्तवेऽश्ववते रथिने शक्तमर्वते॥ १०.०४०.०५
 युवं कवी ष्टः पर्यश्विना रथं विशो न कुत्सो जरितुर्नशायथः।
 युवोर्ह मक्षा पर्यश्विना मध्वासा भरत निष्कृतं न योषणा॥ १०.०४०.०६
 युवं ह भुज्युं युवमश्विना वशं युवं शिञ्जारमुशनामुपारथुः।
 युवो ररावा परि सख्यमासते युवोरहमवसा सुम्नमा चके॥ १०.०४०.०७
 युवं ह कृशं युवमश्विना शयुं युवं विधन्तं विधवामुरुष्यथः।
 युवं सनिभ्यः स्तनयन्तमश्विनाप व्रजमूर्णुथः सप्तास्यम्॥ १०.०४०.०८
 जनिष्ट योषा पतयत्कनीनको वि चारुहन्वीरुधो दंसना अनु।
 आस्मै रीयन्ते निवनेव सिन्धवोऽस्मा अह्णे भवति तत्पतित्वनम्॥ १०.०४०.०९
 जीवं रुदन्ति वि मयन्ते अध्वरे दीर्घामनु प्रसितिं दीधियुर्नरः।
 वामं पितृभ्यो य इदं समेरिरे मयः पतिभ्यो जनयः परिष्वजे॥ १०.०४०.१०
 न तस्य विद्म तदु षु प्र वोचत युवा ह यद्युवत्याः क्षेति योनिषु।
 प्रियोस्त्रियस्य वृषभस्य रेतिनो गृहं गमेमाश्विना तदुश्मसि॥ १०.०४०.११
 आ वामगन्सुमतिर्वाजिनीवसू न्यश्विना हत्सु कामा अयंसत।
 अभूतं गोपा मिथुना शुभस्पती प्रिया अर्यम्णो दुर्याँ अशीमहि॥ १०.०४०.१२
 ता मन्दसाना मनुषो दुरोण आ धत्तं रयिं सहवीरं वचस्यवे।
 कृतं तीर्थं सुप्रपाणं शुभस्पती स्थाणुं पथेष्ठामप दुर्मतिं हतम्॥ १०.०४०.१३

क स्विदद्य कतमास्वश्विना विक्षु दस्रा मादयेते शुभस्पती।

क ई नि येमे कतमस्य जग्मतुर्विप्रस्य वा यजमानस्य वा गृहम् ॥ १०.०४०.१४

समानमु त्यं पुरुहूतमुक्थ्यं रथं त्रिचक्रं सवना गनिग्मतम्।

परिज्मानं विदथ्यं सुवृक्तिभिर्वयं व्युष्टा उषसो हवामहे ॥ १०.०४१.०१

प्रातर्युजं नासत्याधि तिष्ठथः प्रातर्यावाणं मधुवाहनं रथम्।

विशो येन गच्छथो यज्वरीर्नरा कीरेश्चिद्यज्ञं होतृमन्तमश्विना ॥ १०.०४१.०२

अध्वर्युं वा मधुपाणिं सुहस्त्यमग्निधं वा धृतदक्षं दमूनसम्।

विप्रस्य वा यत्सवनानि गच्छथोऽत आ यातं मधुपेयमश्विना ॥ १०.०४१.०३

अस्तेव सु प्रतरं लायमस्यन्भूषन्निव प्र भरा स्तोममस्मै।

वाचा विप्रास्तरत वाचमर्यो नि रामय जरितः सोम इन्द्रम् ॥ १०.०४२.०१

दोहेन गामुप शिक्षा सखायं प्र बोधय जरितर्जारमिन्द्रम्।

कोशं न पूर्णं वसुना न्यूष्टमा च्यावय मघदेयाय शूरम् ॥ १०.०४२.०२

किमङ्ग त्वा मघवन्भोजमाहुः शिशीहि मा शिशयं त्वा शृणोमि।

अप्रस्वती मम धीरस्तु शक्र वसुविदं भगमिन्द्रा भरा नः ॥ १०.०४२.०३

त्वां जना ममसत्येष्विन्द्र संतस्थाना वि ह्वयन्ते समीके।

अत्रा युजं कृणुते यो हविष्मान्नासुन्वता सख्यं वष्टि शूरः ॥ १०.०४२.०४

धनं न स्यन्द्रं बहुलं यो अस्मै तीव्रान्सोमाँ आसुनोति प्रयस्वान्।

तस्मै शत्रून्सुतुकान्प्रातरहो नि स्वष्ट्रान्युवति हन्ति वृत्रम् ॥ १०.०४२.०५

यस्मिन्वयं दधिमा शंसमिन्द्रे यः शिश्राय मघवा काममस्मे।

आराच्चित्सन्भयतामस्य शत्रुर्न्यस्मै द्युम्ना जन्या नमन्ताम् ॥ १०.०४२.०६

आराच्छत्रुमप बाधस्व दूरमुग्रो यः शम्बः पुरुहूत तेन।

अस्मे धेहि यवमद्गोमदिन्द्र कृधी धियं जरित्रे वाजरत्नाम् ॥ १०.०४२.०७

प्र यमन्तर्वृषसवासो अग्मन्तीत्राः सोमा बहुलान्तास इन्द्रम्।
नाह दामानं मघवा नि यंसन्नि सुन्वते वहति भूरि वामम्॥ १०.०४२.०८
उत प्रहामतिदीव्या जयाति कृतं यच्छ्रुघ्नी विचिनोति काले।
यो देवकामो न धना रुणद्धि समित्तं राया सृजति स्वधावान्॥ १०.०४२.०९
गोभिष्टरेमामतिं दुरेवां यवेन क्षुधं पुरुहूत विश्वाम्।
वयं राजभिः प्रथमा धनान्यस्माकेन वृजनेना जयेम॥ १०.०४२.१०
बृहस्पतिर्नः परि पातु पश्चादुतोत्तरस्मादधरादघायोः।
इन्द्रः पुरस्तादुत मध्यतो नः सखा सखिभ्यो वरिवः कृणोतु॥ १०.०४२.११

अच्छा म इन्द्रं मतयः स्वर्विदः सधीचीर्विश्वा उशतीरनूषत।
परि ष्वजन्ते जनयो यथा पतिं मर्यं न शुन्ध्युं मघवानमूतये॥ १०.०४३.०१
न घा त्वद्रिगप वेति मे मनस्त्वे इत्कामं पुरुहूत शिश्रय।
राजेव दस्म नि षदोऽधि बर्हिष्यस्मिन्सु सोमेऽवपानमस्तु ते॥ १०.०४३.०२
विषूवृदिन्द्रो अमतेरुत क्षुधः स इद्रायो मघवा वस्व ईशते।
तस्येदिमे प्रवणे सप्त सिन्धवो वयो वर्धन्ति वृषभस्य शुष्मिणः॥ १०.०४३.०३
वयो न वृक्षं सुपलाशमासदन्सोमास इन्द्रं मन्दिनश्चमूषदः।
प्रैषामनीकं शवसा दविद्युतद्विदस्वर्मनवे ज्योतिरार्यम्॥ १०.०४३.०४
कृतं न श्वघ्नी वि चिनोति देवने संवर्गं यन्मघवा सूर्यं जयत्।
न तत्ते अन्यो अनु वीर्यं शकन्न पुराणो मघवन्नोत नूतनः॥ १०.०४३.०५
विशंविशं मघवा पर्यशायत जनानां धेना अवचाकशद्वृषा।
यस्याह शक्रः सवनेषु रण्यति स तीव्रैः सोमैः सहते पृतन्यतः॥ १०.०४३.०६
आपो न सिन्धुमभि यत्समक्षरन्सोमास इन्द्रं कुल्या इव हृदम्।
वर्धन्ति विप्रा महो अस्य सादने यवं न वृष्टिर्दिव्येन दानुना॥ १०.०४३.०७
वृषा न क्रुद्धः पतयद्रजस्स्वा यो अर्यपत्नीरकृणोदिमा अपः।

स सुन्वते मघवा जीरदानवेऽविन्दज्ज्योतिर्मनवे हविष्मते ॥ १०.०४३.०८
उज्जायतां परशुज्योतिषा सह भूया ऋतस्य सुदुघा पुराणवत्।
वि रोचतामरुषो भानुना शुचिः स्वर्णं शुक्रं शुशुचीत सत्पतिः ॥ १०.०४३.०९
गोभिष्टरेमामतिं दुरेवां यवेन क्षुधं पुरुहूत विश्वाम्।
वयं राजभिः प्रथमा धनान्यस्माकेन वृजनेना जयेम ॥ १०.०४३.१०
बृहस्पतिर्नः परि पातु पश्चादुतोत्तरस्मादधरादघायोः।
इन्द्रः पुरस्तादुत मध्यतो नः सखा सखिभ्यो वरिवः कृणोतु ॥ १०.०४३.११

आ यात्विन्द्रः स्वपतिर्मदाय यो धर्मणा तूतुजानस्तुविष्मान्।
प्रत्वक्षाणो अति विश्वा सहांस्यपारेण महता वृष्येन ॥ १०.०४४.०१
सुष्ठामा रथः सुयमा हरी ते मिम्यक्ष वज्रो नृपते गभस्तौ।
शीभं राजन्सुपथा याह्यर्वाङ्-वर्धाम ते पपुषो वृष्यानि ॥ १०.०४४.०२
एन्द्रवाहो नृपतिं वज्रबाहुमुग्रमुग्रासस्तविषास एनम्।
प्रत्वक्षसं वृषभं सत्यशुष्ममेमस्मत्रा सधमादो वहन्तु ॥ १०.०४४.०३
एवा पतिं द्रोणसाचं सचेतसमूर्जः स्कम्भं धरुण आ वृषायसे।
ओजः कृष्व सं गृभाय त्वे अप्यसो यथा केनिपानामिनो वृधे ॥ १०.०४४.०४
गमन्नस्मे वसून्या हि शंसिषं स्वाशिषं भरमा याहि सोमिनः।
त्वमीशिषे सास्मिन्ना सत्सि बर्हिष्यनाधृष्या तव पात्राणि धर्मणा ॥ १०.०४४.०५
पृथक्प्रायन्प्रथमा देवहृतयोऽकृण्वत श्रवस्यानि दुष्टरा।
न ये शेकुर्यज्ञियां नावमारुहमीमैव ते न्यविशन्त केपयः ॥ १०.०४४.०६
एवैवापागपरे सन्तु दूढ्योऽश्वा येषां दुर्युज आयुयुज्रे।
इत्था ये प्रागुपरे सन्ति दावने पुरूणि यत्र वयुनानि भोजना ॥ १०.०४४.०७
गिरीरञ्ज्रात्रेजमानाँ अधारयद्ध्यौः क्रन्ददन्तरिक्षाणि कोपयत्।
समीचीने धिषणे वि ष्कभायति वृष्णः पीत्वा मद उक्थानि शंसति ॥ १०.०४४.०८

इमं बिभर्मि सुकृतं ते अङ्कुशं येनारुजासि मघवञ्छफारुजः।
अस्मिन्सु ते सवने अस्त्वोक्यं सुत इष्टौ मघवन्बोध्याभगः॥ १०.०४४.०९
गोभिष्टरेमामतिं दुरेवां यवेन क्षुधं पुरुहूत विश्वाम्।
वयं राजभिः प्रथमा धनान्यस्माकेन वृजनेना जयेम॥ १०.०४४.१०
बृहस्पतिर्नः परि पातु पश्चादुतोत्तरस्मादधरादघायोः।
इन्द्रः पुरस्तादुत मध्यतो नः सखा सखिभ्यो वरिवः कृणोतु॥ १०.०४४.११

दिवस्परि प्रथमं जज्ञे अग्निरस्मद्द्वितीयं परि जातवेदाः।
तृतीयमप्सु नृमणा अजस्रमिन्धान एनं जरते स्वाधीः॥ १०.०४५.०१
विद्वा ते अग्ने त्रेधा त्रयाणि विद्वा ते धाम विभृता पुरुत्रा।
विद्वा ते नाम परमं गुहा यद्विद्वा तमुत्सं यत आजगन्थ॥ १०.०४५.०२
समुद्रे त्वा नृमणा अप्स्वन्तर्नृचक्षा ईधे दिवो अग्र ऊधन्।
तृतीये त्वा रजसि तस्थिवांसमपामुपस्थे महिषा अवर्धन्॥ १०.०४५.०३
अक्रन्ददग्निः स्तनयन्निव द्यौः क्षामा रेरिहद्वीरुधः समञ्जन्।
सद्यो जज्ञानो वि हीमिद्धो अख्यदा रोदसी भानुना भात्यन्तः॥ १०.०४५.०४
श्रीणामुदारो धरुणो रयीणां मनीषाणां प्रार्पणः सोमगोपाः।
वसुः सूनुः सहसो अप्सु राजा वि भात्यग्र उषसामिधानः॥ १०.०४५.०५
विश्वस्य केतुर्भुवनस्य गर्भ आ रोदसी अपृणाज्जायमानः।
वीळुं चिदद्रिमभिनत्परायञ्जना यदग्निमयजन्त पञ्च॥ १०.०४५.०६
उशिक्पावको अरतिः सुमेधा मर्तेष्वग्निरमृतो नि धायि।
इयर्ति धूममरुषं भरिभ्रदुच्छुक्रेण शोचिषा द्यामिनक्षन्॥ १०.०४५.०७
दृशानो रुक्म उर्विया व्यद्यौद्दुर्मर्षमायुः श्रिये रुचानः।
अग्निरमृतो अभवद्वयोभिर्यदिनं द्यौर्जनयत्सुरेताः॥ १०.०४५.०८
यस्ते अद्य कृणवद्द्रशोचेऽपूपं देव घृतवन्तमग्ने।

प्र तं नय प्रतरं वस्यो अच्छाभि सुम्रं देवभक्तं यविष्ठ ॥ १०.०४५.०९
आ तं भज सौश्रवसेष्वग्र उक्थौक्थ आ भज शस्यमाने ।
प्रियः सूर्ये प्रियो अग्रा भवात्युज्जातेन भिनददुज्जनित्वैः ॥ १०.०४५.१०
त्वामग्रे यजमाना अनु द्यून्विश्वा वसु दधिरे वार्याणि ।
त्वया सह द्रविणमिच्छमाना व्रजं गोमन्तमुशिजो वि वव्रुः ॥ १०.०४५.११
अस्ताव्यग्निर्नरां सुशेवो वैश्वानर ऋषिभिः सोमगोपाः ।
अद्वेषे द्यावापृथिवी हुवेम देवा धत्त रयिमस्मे सुवीरम् ॥ १०.०४५.१२

प्र होता जातो महान्नभोवित्रृषद्वा सीददपामुपस्थे ।
दधिर्यो धायि स ते वयांसि यन्ता वसूनि विधते तनूपाः ॥ १०.०४६.०१
इमं विधन्तो अपां सधस्थे पशुं न नष्टं पदैरनु ग्मन् ।
गुहा चतन्तमुशिजो नमोभिरिच्छन्तो धीरा भृगवोऽविन्दन् ॥ १०.०४६.०२
इमं त्रितो भूर्यविन्ददिच्छन्वैभूवसो मूर्धन्यघ्न्यायाः ।
स शेवृधो जात आ हर्म्येषु नाभिर्युवा भवति रोचनस्य ॥ १०.०४६.०३
मन्द्रं होतारमुशिजो नमोभिः प्राञ्चं यज्ञं नेतारमध्वराणाम् ।
विशामकृण्वन्नरतिं पावकं हव्यवाहं दधतो मानुषेषु ॥ १०.०४६.०४
प्र भूर्जयन्तं महं विपोधां मूरा अमूरं पुरां दर्माणम् ।
नयन्तो गर्भं वनां धियं धुर्हिरिश्मश्रुं नार्वानं धनर्चम् ॥ १०.०४६.०५
नि पस्त्यासु त्रितः स्तभूयन्परिवीतो योनौ सीददन्तः ।
अतः संगृभ्या विशां दमूना विधर्मणायन्त्रैरीयते नृन् ॥ १०.०४६.०६
अस्याजरासो दमामरित्रा अर्चद्दधूमासो अग्रयः पावकाः ।
श्वितीचयः श्वात्रासो भुरण्यवो वनर्षदो वायवो न सोमाः ॥ १०.०४६.०७
प्र जिह्वया भरते वेपो अग्निः प्र वयुनानि चेतसा पृथिव्याः ।
तमायवः शुचयन्तं पावकं मन्द्रं होतारं दधिरे यजिष्ठम् ॥ १०.०४६.०८

द्यावा यमग्निं पृथिवी जनिष्टामापस्त्वष्टा भृगवो यं सहोभिः।
ईळेन्यं प्रथमं मातरिश्वा देवास्ततक्षुर्मनवे यजत्रम्॥ १०.०४६.०९
यं त्वा देवा दधिरे हव्यवाहं पुरुस्पृहो मानुषासो यजत्रम्।
स यामन्नग्रे स्तुवते वयो धाः प्र देवयन्यशसः सं हि पूर्वीः॥ १०.०४६.१०

जगृभ्मा ते दक्षिणमिन्द्र हस्तं वसूयवो वसुपते वसूनाम्।
विद्वा हि त्वा गोपतिं शूर गोनामस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०१
स्वायुधं स्ववसं सुनीथं चतुःसमुद्रं धरुणं रयीणाम्।
चर्कृत्यं शंस्यं भूरिवारमस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०२
सुब्रह्माणं देववन्तं बृहन्तमुरुं गभीरं पृथुबुधमिन्द्र।
श्रुतऋषिमुग्रमभिमातिषाहमस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०३
सनद्वाजं विप्रवीरं तरुत्रं धनस्पृतं शूशुवांसं सुदक्षम्।
दस्युहनं पूर्भिदमिन्द्र सत्यमस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०४
अश्ववन्तं रथिनं वीरवन्तं सहस्रिणं शतिनं वाजमिन्द्र।
भद्रव्रातं विप्रवीरं स्वर्षामस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०५
प्र सप्तगुमृतधीतिं सुमेधां बृहस्पतिं मतिरच्छा जिगाति।
य आङ्गिरसो नमसोपसद्योऽस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०६
वनीवानो मम दूतास इन्द्रं स्तोमाश्चरन्ति सुमतीरियानाः।
हृदिस्पृशो मनसा वच्यमाना अस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०७
यत्त्वा यामि दद्धि तन्न इन्द्र बृहन्तं क्षयमसमं जनानाम्।
अभि तद्द्यावापृथिवी गृणीतामस्मभ्यं चित्रं वृषणं रयिं दाः॥ १०.०४७.०८

अहं भुवं वसुनः पूर्व्यस्पतिरहं धनानि सं जयामि शश्वतः।
मां हवन्ते पितरं न जन्तवोऽहं दाशुषे वि भजामि भोजनम्॥ १०.०४८.०१

अहमिन्द्रो रोधो वक्षो अथर्वणस्त्रिताय गा अजनयमहेरधि।
 अहं दस्युभ्यः परि नृम्णमा ददे गोत्रा शिक्षन्दधीचे मातरिश्वने ॥ १०.०४८.०२
 मह्यं त्वष्टा वज्रमतक्षदायसं मयि देवासोऽवृजन्नपि क्रतुम्।
 ममानीकं सूर्यस्येव दुष्टरं मामार्यन्ति कृतेन कर्त्वेन च ॥ १०.०४८.०३
 अहमेतं गव्ययमश्व्यं पशुं पुरीषिणं सायकेना हिरण्ययम्।
 पुरू सहस्रा नि शिशामि दाशुषे यन्मा सोमास उक्थिनो अमन्दिषुः ॥ १०.०४८.०४
 अहमिन्द्रो न परा जिग्य इद्धनं न मृत्यवेऽव तस्थे कदा चन।
 सोममिन्मा सुन्वन्तो याचता वसु न मे पूरवः सख्ये रिषाथन ॥ १०.०४८.०५
 अहमेताञ्छाश्वसतो द्वाद्वेन्द्रं ये वज्रं युधयेऽकृण्वत।
 आह्वयमानाँ अव हन्मनाहनं दृष्वा वदन्नमस्युर्नमस्विनः ॥ १०.०४८.०६
 अभीदमेकमेको अस्मि निष्पाळभी द्वा किमु त्रयः करन्ति।
 खले न पर्षान्प्रति हन्मि भूरि किं मा निन्दन्ति शत्रवोऽनिन्द्राः ॥ १०.०४८.०७
 अहं गुड्गुभ्यो अतिथिग्वमिष्करमिषं न वृत्रतुरं विक्षु धारयम्।
 यत्पर्णयघ्न उत वा करञ्जहे प्राहं महे वृत्रहत्ये अशुश्रवि ॥ १०.०४८.०८
 प्र मे नमी साप्य इषे भुजे भूद्वामेषे सख्या कृणुत द्विता।
 दिद्युं यदस्य समिथेषु मंहयमादिदेनं शंस्यमुक्थ्यं करम् ॥ १०.०४८.०९
 प्र नेमस्मिन्ददृशे सोमो अन्तर्गोपा नेममाविरस्था कृणोति।
 स तिग्मशृङ्गं वृषभं युयुत्सन्द्रुहस्तस्थौ बहुले बद्धो अन्तः ॥ १०.०४८.१०
 आदित्यानां वसूनां रुद्रियाणां देवो देवानां न मिनामि धाम।
 ते मा भद्राय शवसे ततक्षुरपराजितमस्तृतमषाव्हम् ॥ १०.०४८.११

अहं दां गृणते पूर्वं वस्वहं ब्रह्म कृणवं मह्यं वर्धनम्।
 अहं भुवं यजमानस्य चोदितायज्वनः साक्षि विश्वस्मिन्भरे ॥ १०.०४९.०१
 मां धुरिन्द्रं नाम देवता दिवश्च गमश्चापां च जन्तवः।

अहं हरी वृषणा विव्रता रघू अहं वज्रं शवसे धृष्णा ददे ॥ १०.०४९.०२
 अहमत्कं कवये शिश्रथं हथैरहं कुत्समावमाभिरूतिभिः ।
 अहं शुष्णास्य श्रथिता वधर्यमं न यो रर आर्यं नाम दस्यवे ॥ १०.०४९.०३
 अहं पितेव वेतसूरभिष्टये तुग्रं कुत्साय स्मदिभं च रन्धयम् ।
 अहं भुवं यजमानस्य राजनि प्र यद्दरे तुजये न प्रियाधृषे ॥ १०.०४९.०४
 अहं रन्धयं मृगयं श्रुतर्वणे यन्माजिहीत वयुना चनानुषक् ।
 अहं वेशं नम्रमायवेऽकरमहं सव्याय पङ्गुभिमरन्धयम् ॥ १०.०४९.०५
 अहं स यो नववास्त्वं बृहद्रथं सं वृत्रेव दासं वृत्रहारुजम् ।
 यद्वर्धयन्तं प्रथयन्तमानुषगदूरे पारे रजसो रोचनाकरम् ॥ १०.०४९.०६
 अहं सूर्यस्य परि याम्याशुभिः प्रैतशेभिर्वहमान ओजसा ।
 यन्मा सावो मनुष आह निर्णिज ऋधक्कृषे दासं कृत्व्यं हथैः ॥ १०.०४९.०७
 अहं सप्तहा नहुषो नहुष्टरः प्राश्रावयं शवसा तुर्वशं यदुम् ।
 अहं न्यन्यं सहसा सहस्करं नव व्राधतो नवतिं च वक्षयम् ॥ १०.०४९.०८
 अहं सप्त स्रवतो धारयं वृषा द्रवित्वः पृथिव्यां सीरा अधि ।
 अहमर्णासि वि तिरामि सुक्रतुर्युधा विदं मनवे गातुमिष्टये ॥ १०.०४९.०९
 अहं तदासु धारयं यदासु न देवश्चन त्वष्टाधारयद्रुशत् ।
 स्पार्हं गवामूधस्सु वक्षणास्वा मधोर्मधु श्वात्र्यं सोममाशिरम् ॥ १०.०४९.१०
 एवा देवाँ इन्द्रो विव्ये नृन्प्र च्यौत्नेन मघवा सत्यराधाः ।
 विश्वेत्ता ते हरिवः शचीवोऽभि तुरासः स्वयशो गृणन्ति ॥ १०.०४९.११

प्र वो महे मन्दमानायान्धसोऽर्चा विश्वानराय विश्वाभुवे ।
 इन्द्रस्य यस्य सुमुखं सहो महि श्रवो नृम्णं च रोदसी सपर्यतः ॥ १०.०५०.०१
 सो चिन्नु सख्या नर्य इनः स्तुतश्चर्कृत्य इन्द्रो मावते नरे ।
 विश्वासु धूर्षु वाजकृत्येषु सत्पते वृत्रे वाप्स्वभि शूर मन्दसे ॥ १०.०५०.०२

के ते नर इन्द्र ये त इषे ये ते सुम्रं सधन्यमियक्षान्।
के ते वाजायासुर्याय हिन्विरे के अप्सु स्वासूर्वरासु पौंस्ये ॥ १०.०५०.०३
भुवस्त्वमिन्द्र ब्रह्मणा महान्भुवो विश्वेषु सवनेषु यज्ञियः।
भुवो नृश्च्यौत्नो विश्वस्मिन्भरे ज्येष्ठश्च मन्त्रो विश्वचर्षणे ॥ १०.०५०.०४
अवा नु कं ज्यायान्यज्ञवनसो महीं त ओमात्रां कृष्टयो विदुः।
असो नु कमजरो वर्धाश्च विश्वेदेता सवना तूतुमा कृषे ॥ १०.०५०.०५
एता विश्वा सवना तूतुमा कृषे स्वयं सूनो सहसो यानि दधिषे।
वराय ते पात्रं धर्मणे तना यज्ञो मन्त्रो ब्रह्मोद्यतं वचः ॥ १०.०५०.०६
ये ते विप्र ब्रह्मकृतः सुते सचा वसूनां च वसुनश्च दावने।
प्र ते सुम्रस्य मनसा पथा भुवन्मदे सुतस्य सोम्यस्यान्धसः ॥ १०.०५०.०७

महत्तदुल्बं स्थविरं तदासीद्येनाविष्टितः प्रविवेशिथापः।
विश्वा अपश्यद्बहुधा ते अग्ने जातवेदस्तन्वो देव एकः ॥ १०.०५१.०१
को मा ददर्श कतमः स देवो यो मे तन्वो बहुधा पर्यपश्यत्।
क्वाह मित्रावरुणा क्षियन्त्यग्नेर्विश्वाः समिधो देवयानीः ॥ १०.०५१.०२
ऐच्छाम त्वा बहुधा जातवेदः प्रविष्टमग्ने अप्स्वोषधीषु।
तं त्वा यमो अचिकेच्चित्रभानो दशान्तरुष्यादतिरोचमानम् ॥ १०.०५१.०३
होत्रादहं वरुण बिभ्यदायं नेदेव मा युनजन्नत्र देवाः।
तस्य मे तन्वो बहुधा निविष्टा एतमर्थं न चिकेताहमग्निः ॥ १०.०५१.०४
एहि मनुर्देवयुर्यज्ञकामोऽरंकृत्या तमसि क्षेष्यग्ने।
सुगान्पथः कृणुहि देवयानान्वह हव्यानि सुमनस्यमानः ॥ १०.०५१.०५
अग्नेः पूर्वे भ्रातरो अर्थमेतं रथीवाध्वानमन्वावरीवुः।
तस्मान्द्रिया वरुण दूरमायं गौरो न क्षेप्रोरविजे ज्यायाः ॥ १०.०५१.०६
कुर्मस्त आयुरजरं यदग्ने यथा युक्तो जातवेदो न रिष्याः।

अथा वहसि सुमनस्यमानो भागं देवेभ्यो हविषः सुजात ॥ १०.०५१.०७
प्रयाजान्मे अनुयाजाँश्च केवलानूर्जस्वन्तं हविषो दत्त भागम्।
घृतं चापां पुरुषं चौषधीनामग्रेश्च दीर्घमायुरस्तु देवाः ॥ १०.०५१.०८
तव प्रयाजा अनुयाजाश्च केवल ऊर्जस्वन्तो हविषः सन्तु भागाः।
तवाग्रे यज्ञोऽयमस्तु सर्वस्तुभ्यं नमन्तां प्रदिशश्चतस्रः ॥ १०.०५१.०९

विश्वे देवाः शास्तन मा यथेह होता वृतो मनवै यन्निषद्य।
प्र मे ब्रूत भागधेयं यथा वो येन पथा हव्यमा वो वहानि ॥ १०.०५२.०१
अहं होता न्यसीदं यजीयान्विश्वे देवा मरुतो मा जुनन्ति।
अहरहरश्विनाध्वर्यवं वां ब्रह्मा समिद्भवति साहुतिर्वाम् ॥ १०.०५२.०२
अयं यो होता किरु स यमस्य कमप्यूहे यत्समञ्जन्ति देवाः।
अहरहर्जायते मासिमास्यथा देवा दधिरे हव्यवाहम् ॥ १०.०५२.०३
मां देवा दधिरे हव्यवाहमपम्लुक्तं बहु कृच्छ्रा चरन्तम्।
अग्निर्विद्वान्यज्ञं नः कल्पयाति पञ्चयामं त्रिवृतं सप्ततन्तुम् ॥ १०.०५२.०४
आ वो यक्ष्यमृतत्वं सुवीरं यथा वो देवा वरिवः कराणि।
आ बाहोर्वज्रमिन्द्रस्य धेयामथेमा विश्वाः पृतना जयाति ॥ १०.०५२.०५
त्रीणि शता त्री सहस्राण्यग्निं त्रिंशच्च देवा नव चासपर्यन्।
औक्षन्धृतैरस्तृणन्बर्हिरस्मा आदिद्धोतारं न्यसादयन्त ॥ १०.०५२.०६

यमैच्छाम मनसा सोऽयमागाद्यज्ञस्य विद्वान्पुरुषश्चिकित्वान्।
स नो यक्षदेवताता यजीयान्नि हि षत्सदन्तरः पूर्वी अस्मत् ॥ १०.०५३.०१
अराधि होता निषदा यजीयानभि प्रयांसि सुधितानि हि ख्यत्।
यजामहै यज्ञियान्हन्त देवाँ ईळामहा ईड्याँ आज्येन ॥ १०.०५३.०२
साध्वीमकर्देववीतिं नो अद्य यज्ञस्य जिह्वामविदाम गुह्याम्।

स आयुरागात्सुरभिर्वसानो भद्रामकर्देवहृतिं नो अद्य ॥ १०.०५३.०३
तदद्य वाचः प्रथमं मसीय येनासुराँ अभि देवा असाम।
ऊर्जाद उत यज्ञियासः पञ्च जना मम होत्रं जुषध्वम् ॥ १०.०५३.०४
पञ्च जना मम होत्रं जुषन्तां गोजाता उत ये यज्ञियासः।
पृथिवी नः पार्थिवात्पात्वंहसोऽन्तरिक्षं दिव्यात्पात्वस्मान् ॥ १०.०५३.०५
तन्तुं तन्वत्रजसो भानुमन्विहि ज्योतिष्मतः पथो रक्ष धिया कृतान्।
अनुल्बणं वयत जोगुवामपो मनुर्भव जनया दैव्यं जनम् ॥ १०.०५३.०६
अक्षानहो नह्यतनोत सोम्या इष्कृणुध्वं रशना ओत पिंशत।
अष्टावन्धुरं वहताभितो रथं येन देवासो अनयन्नभि प्रियम् ॥ १०.०५३.०७
अश्मन्वती रीयते सं रभध्वमुत्तिष्ठत प्र तरता सखायः।
अत्रा जहाम ये असन्नशेवाः शिवान्वयमुत्तरेमाभि वाजान् ॥ १०.०५३.०८
त्वष्टा माया वेदपसामपस्तमो बिभ्रत्यात्रा देवपानानि शंतमा।
शिशीते नूनं परशुं स्वायसं येन वृश्चादेतशो ब्रह्मणस्पतिः ॥ १०.०५३.०९
सतो नूनं कवयः सं शिशीत वाशीभिर्याभिरमृताय तक्षथ।
विद्वांसः पदा गुह्यानि कर्तन येन देवासो अमृतत्वमानशुः ॥ १०.०५३.१०
गर्भे योषामदधुर्वत्समासन्यपीच्येन मनसोत जिह्वया।
स विश्वाहा सुमना योग्या अभि सिषासनिर्वनते कार इज्जितिम् ॥ १०.०५३.११

तां सु ते कीर्तिं मघवन्महित्वा यत्त्वा भीते रोदसी अह्वयेताम्।
प्रावो देवाँ आतिरो दासमोजः प्रजायै त्वस्यै यदशिक्ष इन्द्र ॥ १०.०५४.०१
यदचरस्तन्वा वावृधानो बलानीन्द्र प्रब्रुवाणो जनेषु।
मायेत्सा ते यानि युद्धान्याहुर्नाद्य शत्रुं ननु पुरा विवित्से ॥ १०.०५४.०२
क उ नु ते महिमनः समस्यास्मत्पूर्व ऋषयोऽन्तमापुः।
यन्मातरं च पितरं च साकमजनयथास्तन्वः स्वायाः ॥ १०.०५४.०३

चत्वारि ते असुर्याणि नामादाभ्यानि महिषस्य सन्ति।
त्वमङ्ग तानि विश्वानि वित्से येभिः कर्माणि मघवञ्चकर्थं॥ १०.०५४.०४
त्वं विश्वा दधिषे केवलानि यान्याविर्या च गुहा वसूनि।
काममिन्मे मघवन्मा वि तारीस्त्वमाज्ञाता त्वमिन्द्रासि दाता॥ १०.०५४.०५
यो अदधाज्ज्योतिषि ज्योतिरन्तर्यो असृजन्मधुना सं मधूनि।
अध प्रियं शूषमिन्द्राय मन्म ब्रह्मकृतो बृहदुक्थादवाचि॥ १०.०५४.०६

दूरे तन्नाम गुह्यं पराचैर्यत्त्वा भीते अह्वयेतां वयोधै।
उदस्तभ्नाः पृथिवीं द्यामभीके भ्रातुः पुत्रान्मघवन्तित्विषाणः॥ १०.०५५.०१
महत्तन्नाम गुह्यं पुरुस्पृग्येन भूतं जनयो येन भव्यम्।
प्रत्नं जातं ज्योतिर्यदस्य प्रियं प्रियाः समविशन्त पञ्च॥ १०.०५५.०२
आ रोदसी अपृणादोत मध्यं पञ्च देवाँ ऋतुशः सप्तसप्त।
चतुस्त्रिंशता पुरुधा वि चष्टे सरूपेण ज्योतिषा विव्रतेन॥ १०.०५५.०३
यदुष औच्छः प्रथमा विभानामजनयो येन पुष्टस्य पुष्टम्।
यत्ते जामित्वमवरं परस्या महन्महत्या असुरत्वमेकम्॥ १०.०५५.०४
विधुं दद्राणं समने बहूनां युवानं सन्तं पलितो जगार।
देवस्य पश्य काव्यं महित्वाद्या ममार स ह्यः समान॥ १०.०५५.०५
शाक्मना शाको अरुणः सुपर्ण आ यो महः शूरः सनादनीळः।
यच्चिकेत सत्यमित्तन्न मोघं वसु स्पार्हमुत जेतोत दाता॥ १०.०५५.०६
ऐभिर्ददे वृष्ण्या पौस्यानि येभिरौक्षद्वृत्रहत्याय वज्री।
ये कर्मणः क्रियमाणस्य मह्ण ऋतेकर्ममुदजायन्त देवाः॥ १०.०५५.०७
युजा कर्माणि जनयन्विश्वौजा अशस्तिहा विश्वमनास्तुराषाट्।
पीत्वी सोमस्य दिव आ वृधानः शूरो निर्युधाधमद्दस्यून्॥ १०.०५५.०८

इदं त एकं पर ऊ त एकं तृतीयेन ज्योतिषा सं विशस्व ।
 संवेशने तन्वश्चारुरेधि प्रियो देवानां परमे जनित्रे ॥ १०.०५६.०१
 तनूष्टे वाजिन्तन्वं नयन्ती वाममस्मभ्यं धातु शर्म तुभ्यम् ।
 अहुतो महो धरुणाय देवान्दिवीव ज्योतिः स्वमा मिमीयाः ॥ १०.०५६.०२
 वाज्यसि वाजिनेना सुवेनीः सुवितः स्तोमं सुवितो दिवं गाः ।
 सुवितो धर्म प्रथमानु सत्या सुवितो देवान्सुवितोऽनु पत्नम् ॥ १०.०५६.०३
 महिम्न एषां पितरश्चनेशिरे देवा देवेष्वदधुरपि क्रतुम् ।
 समविव्यचुरुत यान्यत्विषुरैषां तनूषु नि विविशुः पुनः ॥ १०.०५६.०४
 सहोभिर्विश्वं परि चक्रमू रजः पूर्वा धामान्यमिता मिमानाः ।
 तनूषु विश्वा भुवना नि येमिरे प्रासारयन्त पुरुध प्रजा अनु ॥ १०.०५६.०५
 द्विधा सूनवोऽसुरं स्वर्विदमास्थापयन्त तृतीयेन कर्मणा ।
 स्वां प्रजां पितरः पित्र्यं सह आवरेष्वदधुस्तन्तुमाततम् ॥ १०.०५६.०६
 नावा न क्षोदः प्रदिशः पृथिव्याः स्वस्तिभिरति दुर्गाणि विश्वा ।
 स्वां प्रजां बृहदुक्थो महित्वावरेष्वदधादा परेषु ॥ १०.०५६.०७

मा प्र गाम पथो वयं मा यज्ञादिन्द्र सोमिनः ।
 मान्तः स्थुर्नो अरातयः ॥ १०.०५७.०१
 यो यज्ञस्य प्रसाधनस्तन्तुर्देवेष्वाततः ।
 तमाहुतं नशीमहि ॥ १०.०५७.०२
 मनो न्वा हुवामहे नाराशंसेन सोमेन ।
 पितृणां च मन्मभिः ॥ १०.०५७.०३
 आ त एतु मनः पुनः क्रत्वे दक्षाय जीवसे ।
 ज्योक्च सूर्यं दृशे ॥ १०.०५७.०४
 पुनर्नः पितरो मनो ददातु दैव्यो जनः ।

जीवं व्रातं सचेमहि ॥ १०.०५७.०५

वयं सोम व्रते तव मनस्तनूषु बिभ्रतः।

प्रजावन्तः सचेमहि ॥ १०.०५७.०६

यत्ते यमं वैवस्वतं मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०१

यत्ते दिवं यत्पृथिवीं मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०२

यत्ते भूमिं चतुर्भृष्टिं मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०३

यत्ते चतस्रः प्रदिशो मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०४

यत्ते समुद्रमर्णवं मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०५

यत्ते मरीचीः प्रवतो मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०६

यत्ते अपो यदोषधीर्मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०७

यत्ते सूर्यं यदुषसं मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०८

यत्ते पर्वतान्बृहतो मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.०९

यत्ते विश्वमिदं जगन्मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.१०

यत्ते पराः परावतो मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.११

यत्ते भूतं च भव्यं च मनो जगाम दूरकम्।

तत्त आ वर्तयामसीह क्षयाय जीवसे ॥ १०.०५८.१२

प्र तार्यायुः प्रतरं नवीयः स्थातारेव क्रतुमता रथस्य।

अध च्यवान उत्तवीत्यर्थं परातरं सु निरृतिर्जिहीताम् ॥ १०.०५९.०१

सामन्नु राये निधिमन्त्रं करामहे सु पुरुध श्रवांसि।

ता नो विश्वानि जरिता ममत्तु परातरं सु निरृतिर्जिहीताम् ॥ १०.०५९.०२

अभी ष्वर्यः पौंस्यैभवेम द्यौर्न भूमिं गिरयो नाज्रान्।

ता नो विश्वानि जरिता चिकेत परातरं सु निरृतिर्जिहीताम् ॥ १०.०५९.०३

मो षु णः सोम मृत्यवे परा दाः पश्येम नु सूर्यमुच्चरन्तम्।

द्युभिर्हितो जरिमा सू नो अस्तु परातरं सु निरृतिर्जिहीताम् ॥ १०.०५९.०४

असुनीते मनो अस्मासु धारय जीवातवे सु प्र तिरा न आयुः।

रारन्धि नः सूर्यस्य संदृशि घृतेन त्वं तन्वं वर्धयस्व ॥ १०.०५९.०५

असुनीते पुनरस्मासु चक्षुः पुनः प्राणमिह नो धेहि भोगम्।

ज्योक्पश्येम सूर्यमुच्चरन्तमनुमते मृळया नः स्वस्ति ॥ १०.०५९.०६

पुनर्नो असुं पृथिवी ददातु पुनर्द्यौर्दिवी पुनरन्तरिक्षम्।

पुनर्नः सोमस्तन्वं ददातु पुनः पूषा पथ्यां या स्वस्तिः ॥ १०.०५९.०७

शं रोदसी सुबन्धवे यद्ही ऋतस्य मातरा।

भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत् ॥ १०.०५९.०८

अव द्वके अव त्रिका दिवश्चरन्ति भेषजा।

क्षमा चरिष्वेककं भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत् ॥ १०.०५९.०९

समिन्द्रेरय गामनड्वाहं य आवहदुशीनराण्या अनः।

भरतामप यद्रपो द्यौः पृथिवि क्षमा रपो मो षु ते किं चनाममत् ॥ १०.०५९.१०

आ जनं त्वेषसंदृशं माहीनानामुपस्तुतम्।

अगन्म बिभ्रतो नमः ॥ १०.०६०.०१

असमातिं नितोशनं त्वेषं निययिनं रथम्।

भजेरथस्य सत्पतिम् ॥ १०.०६०.०२

यो जनान्महिषाँ इवातितस्थौ पवीरवान्।

उतापवीरवान्युधा ॥ १०.०६०.०३

यस्येक्ष्वाकुरुप व्रते रेवान्मराय्येधते।

दिवीव पञ्च कृष्टयः ॥ १०.०६०.०४

इन्द्र क्षत्रासमातिषु रथप्रोष्ठेषु धारय।

दिवीव सूर्यं दृशे ॥ १०.०६०.०५

अगस्त्यस्य नद्भ्यः सप्ती युनक्षि रोहिता।

पणीन्न्यक्रमीरभि विश्वान्नाजन्नराधसः ॥ १०.०६०.०६

अयं मातायं पितायं जीवातुरागमत्।

इदं तव प्रसर्पणं सुबन्धवेहि निरिहि ॥ १०.०६०.०७

यथा युगं वरत्रया नह्यन्ति धरुणाय कम्।

एवा दाधार ते मनो जीवातवे न मृत्यवेऽथो अरिष्टतातये ॥ १०.०६०.०८

यथेयं पृथिवी मही दाधारेमान्वनस्पतीन्।

एवा दाधार ते मनो जीवातवे न मृत्यवेऽथो अरिष्टतातये ॥ १०.०६०.०९

यमादहं वैवस्वतात्सुबन्धोर्मन आभरम्।

जीवातवे न मृत्यवेऽथो अरिष्टतातये ॥ १०.०६०.१०

न्यग्वातोऽव वाति न्यक्तपति सूर्यः।

नीचीनमघ्न्या दुहे न्यग्भवतु ते रपः ॥ १०.०६०.११

अयं मे हस्तो भगवानयं मे भगवत्तरः।

अयं मे विश्वभेषजोऽयं शिवाभिमर्शनः ॥ १०.०६०.१२

इदमित्था रौद्रं गूर्तवचा ब्रह्म क्रत्वा शच्यामन्तराजौ।

क्राणा यदस्य पितरा मंहनेष्ठाः पर्षत्यक्थे अहन्ना सप्त होतृन् ॥ १०.०६१.०१

स इद्दानाय दभ्याय वन्वञ्च्यवानः सूदैरमिमीत वेदिम्।

तूर्वयाणो गूर्तवचस्तमः क्षोदो न रेत इतऊति सिञ्चत् ॥ १०.०६१.०२

मनो न येषु हवनेषु तिगं विपः शच्या वनुथो द्रवन्ता।

आ यः शर्याभिस्तुविनृम्णो अस्याश्रीणीतादिशं गभस्तौ ॥ १०.०६१.०३

कृष्णा यद्गोष्वरुणीषु सीदद्विवो नपाताश्विना हुवे वाम्।

वीतं मे यज्ञमा गतं मे अन्नं ववन्वांसा नेषमस्मृतधू ॥ १०.०६१.०४

प्रथिष्ट यस्य वीरकर्ममिष्णदनुष्ठितं नु नर्यो अपौहत्।

पुनस्तदा वृहति यत्कनाया दुहितुरा अनुभृतमनर्वा ॥ १०.०६१.०५

मध्या यत्कर्त्तमभवदभीके कामं कृण्वाने पितरि युवत्याम्।

मनानग्रेतो जहतुर्वियन्ता सानौ निषिक्तं सुकृतस्य योनौ ॥ १०.०६१.०६

पिता यत्त्वां दुहितरमधिष्कन्क्षमया रेतः संजग्मानो नि षिञ्चत्।

स्वाध्योऽजनयन्ब्रह्म देवा वास्तोष्पतिं व्रतपां निरतक्षन् ॥ १०.०६१.०७

स ईं वृषा न फेनमस्यदाजौ स्मदा परैदप दभ्रचेताः।

सरत्पदा न दक्षिणा परावृङ्गन ता नु मे पृशान्यो जगृभ्रे ॥ १०.०६१.०८

मक्षू न वह्निः प्रजाया उपब्दिरग्निं न नग्न उप सीददूधः।

सनितेध्मं सनितोत वाजं स धर्ता जज्ञे सहसा यवीयुत् ॥ १०.०६१.०९

मक्षू कनायाः सख्यं नवगवा ऋतं वदन्त ऋतयुक्तिमगमन्।

द्विबर्हसो य उप गोपमागुरदक्षिणासो अच्युता दुदुक्षन् ॥ १०.०६१.१०

मक्षू कनायाः सख्यं नवीयो राधो न रेत ऋतमित्तरण्यन्।

शुचि यत्ते रेक्ण आयजन्त सबर्दुघायाः पय उस्त्रियायाः ॥ १०.०६१.११
 पश्चा यत्पश्चा वियुता बुधन्तेति ब्रवीति वक्तरी रराणः ।
 वसोर्वसुत्वा कारवोऽनेहा विश्वं विवेष्टि द्रविणमुप क्षु ॥ १०.०६१.१२
 तदिन्वस्य परिषद्धानो अगमन्पुरू सदन्तो नार्षदं बिभित्सन् ।
 वि शुष्णस्य संग्रथितमनर्वा विदत्पुरुप्रजातस्य गुहा यत् ॥ १०.०६१.१३
 भर्गो ह नामोत यस्य देवाः स्वर्णं ये त्रिषधस्थे निषेदुः ।
 अग्निर्ह नामोत जातवेदाः श्रुधी नो होतरृतस्य होताधुक् ॥ १०.०६१.१४
 उत त्या मे रौद्रावर्चिमन्ता नासत्याविन्द्र गूर्तये यजध्वै ।
 मनुष्वद्वृक्तबर्हिषे रराणा मन्दू हितप्रयसा विक्षु यज्यू ॥ १०.०६१.१५
 अयं स्तुतो राजा वन्दि वेधा अपश्च विप्रस्तरति स्वसेतुः ।
 स कक्षीवन्तं रेजयत्सो अग्निं नेमिं न चक्रमर्वतो रघुद्रु ॥ १०.०६१.१६
 स द्विबन्धुर्वैतरणो यष्टा सबर्धुं धेनुमस्वं दुहध्वै ।
 सं यन्मित्रावरुणा वृञ्ज उक्थैर्ज्येष्ठेभिर्यमणं वरूथैः ॥ १०.०६१.१७
 तद्वन्धुः सूरिर्दिवि ते धियंधा नाभानेदिष्ठो रपति प्र वेनन् ।
 सा नो नाभिः परमास्य वा घाहं तत्पश्चा कतिथश्चिदास ॥ १०.०६१.१८
 इयं मे नाभिरिह मे सधस्थमिमे मे देवा अयमस्मि सर्वः ।
 द्विजा अह प्रथमजा ऋतस्येदं धेनुरदुहज्जायमाना ॥ १०.०६१.१९
 अधासु मन्द्रो अरतिर्विभावाव स्यति द्विवर्तनिर्वनेषाट् ।
 ऊर्ध्वा यच्छ्रेणिर्न शिशुर्दन्मक्षू स्थिरं शेवृधं सूत माता ॥ १०.०६१.२०
 अधा गाव उपमातिं कनाया अनु श्वान्तस्य कस्य चित्परेयुः ।
 श्रुधि त्वं सुद्रविणो नस्त्वं याळाश्वघ्नस्य वावृधे सूनृताभिः ॥ १०.०६१.२१
 अध त्वमिन्द्र विद्ध्यस्मान्महो राये नृपते वज्रबाहुः ।
 रक्षा च नो मघोनः पाहि सूरीननेहसस्ते हरिवो अभिष्टौ ॥ १०.०६१.२२
 अध यद्राजाना गविष्टौ सरत्सरण्युः कारवे जरण्युः ।

विप्रः प्रेष्ठः स ह्येषां बभूव परा च वक्षदुत पषदेनान् ॥ १०.०६१.२३
अथा न्वस्य जेन्यस्य पुष्टौ वृथा रेभन्त ईमहे तदू नु।
सरण्युरस्य सूनुरश्वो विप्रश्चासि श्रवसश्च सातौ ॥ १०.०६१.२४
युवोर्यदि सख्यायास्मे शर्धाय स्तोमं जुजुषे नमस्वान्।
विश्वत्र यस्मिन्ना गिरः समीचीः पूर्वीव गातुर्दाशत्सूनृतायै ॥ १०.०६१.२५
स गृणानो अद्भिर्देववानिति सुबन्धुर्नमसा सूक्तैः।
वर्धदुक्थैर्वचोभिरा हि नूनं व्यध्वैति पयस उस्त्रियायाः ॥ १०.०६१.२६
त ऊ षु णो महो यजत्रा भूत देवास ऊतये सजोषाः।
ये वाजाँ अनयता वियन्तो ये स्था निचेतारो अमूराः ॥ १०.०६१.२७

ये यज्ञेन दक्षिणया समक्ता इन्द्रस्य सख्यममृतत्वमानश।
तेभ्यो भद्रमङ्गिरसो वो अस्तु प्रति गृभ्णीत मानवं सुमेधसः ॥ १०.०६२.०१
य उदाजन्पितरो गोमयं वस्वृतेनाभिन्दन्परिवत्सरे वलम्।
दीर्घायुत्वमङ्गिरसो वो अस्तु प्रति गृभ्णीत मानवं सुमेधसः ॥ १०.०६२.०२
य ऋतेन सूर्यमारोहयन्दिव्यप्रथयन्पृथिवीं मातरं वि।
सुप्रजास्त्वमङ्गिरसो वो अस्तु प्रति गृभ्णीत मानवं सुमेधसः ॥ १०.०६२.०३
अयं नाभा वदति वल्गु वो गृहे देवपुत्रा ऋषयस्तच्छृणोतन।
सुब्रह्मण्यमङ्गिरसो वो अस्तु प्रति गृभ्णीत मानवं सुमेधसः ॥ १०.०६२.०४
विरूपास इट्षयस्त इद्रम्भीरवेपसः।
ते अङ्गिरसः सूनवस्ते अग्नेः परि जज्ञिरे ॥ १०.०६२.०५
ये अग्नेः परि जज्ञिरे विरूपासो दिवस्परि।
नवग्वो नु दशग्वो अङ्गिरस्तमो सचा देवेषु मंहते ॥ १०.०६२.०६
इन्द्रेण युजा निः सृजन्त वाघतो व्रजं गोमन्तमश्विनम्।
सहस्रं मे ददतो अष्टकर्ण्यः श्रवो देवेष्वक्रत ॥ १०.०६२.०७

प्र नूनं जायतामयं मनुस्तोक्मेव रोहतु।
यः सहस्रं शताश्वं सद्यो दानाय मंहते ॥ १०.०६२.०८
न तमश्रोति कश्चन दिव इव सान्वारभम्।
सावर्ण्यस्य दक्षिणा वि सिन्धुरिव पप्रथे ॥ १०.०६२.०९
उत दासा परिविषे स्मद्दिष्टी गोपरीणसा।
यदुस्तुर्वश्च मामहे ॥ १०.०६२.१०
सहस्रदा ग्रामणीर्मा रिषन्मनुः सूर्येणास्य यतमानैतु दक्षिणा।
सावर्णेर्देवाः प्र तिरन्त्वायुर्यस्मिन्नश्रान्ता असनाम वाजम् ॥ १०.०६२.११

परावतो ये दिधिषन्त आप्यं मनुप्रीतासो जनिमा विवस्वतः।
ययातेर्ये नहुष्यस्य बर्हिषि देवा आसते ते अधि ब्रुवन्तु नः ॥ १०.०६३.०१
विश्वा हि वो नमस्यानि वन्द्या नामानि देवा उत यज्ञियानि वः।
ये स्थ जाता अदितेरद्भ्यस्परि ये पृथिव्यास्ते म इह श्रुता हवम् ॥ १०.०६३.०२
येभ्यो माता मधुमत्पिन्वते पयः पीयूषं द्यौरदितिरद्रिबर्हाः।
उक्थशुष्मान्वृषभरान्स्वप्नसस्ताँ आदित्याँ अनु मदा स्वस्तये ॥ १०.०६३.०३
नृचक्षसो अनिमिषन्तो अर्हणा बृहद्देवासो अमृतत्वमानशुः।
ज्योतीरथा अहिमाया अनागसो दिवो वर्ष्माणं वसते स्वस्तये ॥ १०.०६३.०४
सम्राजो ये सुवृधो यज्ञमाययुरपरिह्वृता दधिरे दिवि क्षयम्।
ताँ आ विवास नमसा सुवृक्तिभिर्महो आदित्याँ अदितिं स्वस्तये ॥ १०.०६३.०५
को वः स्तोमं राधति यं जुजोषथ विश्वे देवासो मनुषो यति ष्टन।
को वोऽध्वरं तुविजाता अरं करद्यो नः पर्षदत्यंहः स्वस्तये ॥ १०.०६३.०६
येभ्यो होत्रां प्रथमामायेजे मनुः समिद्धाग्निर्मनसा सप्त होतृभिः।
त आदित्या अभयं शर्म यच्छत सुगा नः कर्त सुपथा स्वस्तये ॥ १०.०६३.०७
य ईशिरे भुवनस्य प्रचेतसो विश्वस्य स्थातुर्जगतश्च मन्तवः।

ते नः कृतादकृतादेनसस्पर्यद्या देवासः पिपृता स्वस्तये ॥ १०.०६३.०८
 भरेष्विन्द्रं सुहवं हवामहेऽहोमुचं सुकृतं दैव्यं जनम्।
 अग्निं मित्रं वरुणं सातये भगं द्यावापृथिवी मरुतः स्वस्तये ॥ १०.०६३.०९
 सुत्रामाणं पृथिवीं द्यामनेहसं सुशर्माणमदितिं सुप्रणीतिम्।
 दैवीं नावं स्वरित्रामनागसमस्रवन्तीमा रुहेमा स्वस्तये ॥ १०.०६३.१०
 विश्वे यजत्रा अधि वोचतोतये त्रायध्वं नो दुरेवाया अभिहुतः।
 सत्यया वो देवहृत्या हुवेम शृण्वतो देवा अवसे स्वस्तये ॥ १०.०६३.११
 अपामीवामप विश्वामनाहुतिमपारातिं दुर्विदत्रामघायतः।
 आरे देवा द्वेषो अस्मद्युयोतनोरु णः शर्म यच्छता स्वस्तये ॥ १०.०६३.१२
 अरिष्टः स मर्तो विश्व एधते प्र प्रजाभिर्जायते धर्मणस्परि।
 यमादित्यासो नयथा सुनीतिभिरति विश्वानि दुरिता स्वस्तये ॥ १०.०६३.१३
 यं देवासोऽवथ वाजसातौ यं शूरसाता मरुतो हिते धने।
 प्रातर्यावाणं रथमिन्द्र सानसिमरिष्यन्तमा रुहेमा स्वस्तये ॥ १०.०६३.१४
 स्वस्ति नः पथ्यासु धन्वसु स्वस्त्यप्सु वृजने स्वर्वति।
 स्वस्ति नः पुत्रकृथेषु योनिषु स्वस्ति राये मरुतो दधातन ॥ १०.०६३.१५
 स्वस्तिरिद्धि प्रपथे श्रेष्ठा रेक्णस्वत्यभि या वाममेति।
 सा नो अमा सो अरणे नि पातु स्वावेशा भवतु देवगोपा ॥ १०.०६३.१६
 एवा प्लतेः सूनुरवीवृधद्वो विश्व आदित्या अदिते मनीषी।
 ईशानासो नरो अमर्त्येनास्तावि जनो दिव्यो गयेन ॥ १०.०६३.१७

कथा देवानां कतमस्य यामनि सुमन्तु नाम शृण्वतां मनामहे।
 को मृळाति कतमो नो मयस्करत्कतम ऊती अभ्या ववर्तति ॥ १०.०६४.०१
 क्रतूयन्ति क्रतवो हत्सु धीतयो वेनन्ति वेनाः पतयन्त्या दिशः।
 न मर्दिता विद्यते अन्य एभ्यो देवेषु मे अधि कामा अयंसत ॥ १०.०६४.०२

नरा वा शंसं पूषणमगोह्यमग्निं देवेद्धमभ्यर्चसे गिरा ।
सूर्यामासा चन्द्रमसा यमं दिवि त्रितं वातमुषसमक्तुमश्विना ॥ १०.०६४.०३
कथा कविस्तुवीरवान्कया गिरा बृहस्पतिर्वावृधते सुवृक्तिभिः ।
अज एकपात्सुहवेभिरृक्कभिरहिः शृणोतु बुध्यो हवीमनि ॥ १०.०६४.०४
दक्षस्य वादिते जन्मनि व्रते राजाना मित्रावरुणा विवाससि ।
अतूर्तपन्थाः पुरुरथो अर्यमा सप्तहोता विषुरूपेषु जन्मसु ॥ १०.०६४.०५
ते नो अर्वन्तो हवनश्रुतो हवं विश्वे शृण्वन्तु वाजिनो मितद्रवः ।
सहस्रसा मेधसाताविव त्मना महो ये धनं समिथेषु जग्निरे ॥ १०.०६४.०६
प्र वो वायुं रथयुजं पुरंधिं स्तोमैः कृणुध्वं सख्याय पूषणम् ।
ते हि देवस्य सवितुः सवीमनि क्रतुं सचन्ते सचितः सचेतसः ॥ १०.०६४.०७
त्रिः सप्त सप्ता नद्यो महीरपो वनस्पतीन्पर्वताँ अग्निमूतये ।
कृशानुमस्तृन्तिष्यं सधस्थ आ रुद्रं रुद्रेषु रुद्रियं हवामहे ॥ १०.०६४.०८
सरस्वती सरयुः सिन्धुरूर्मिभिर्महो महीरवसा यन्तु वक्षणीः ।
देवीरापो मातरः सूदयिल्वो घृतवत्पयो मधुमन्नो अर्चत ॥ १०.०६४.०९
उत माता बृहद्दिवा शृणोतु नस्त्वष्टा देवेभिर्जनिभिः पिता वचः ।
ऋभुक्षा वाजो रथस्पतिर्भगो रण्वः शंसः शशमानस्य पातु नः ॥ १०.०६४.१०
रण्वः संदृष्टौ पितुमाँ इव क्षयो भद्रा रुद्राणां मरुतामुपस्तुतिः ।
गोभिः ष्याम यशसो जनेष्वा सदा देवास इळया सचेमहि ॥ १०.०६४.११
यां मे धियं मरुत इन्द्र देवा अददात वरुण मित्र यूयम् ।
तां पीपयत पयसेव धेनुं कुविद्विरो अधि रथे वहाथ ॥ १०.०६४.१२
कुविदङ्ग प्रति यथा चिदस्य नः सजात्यस्य मरुतो बुबोधथ ।
नाभा यत्र प्रथमं संनसामहे तत्र जामित्वमदितिर्दधातु नः ॥ १०.०६४.१३
ते हि द्यावापृथिवी मातरा मही देवी देवाञ्जन्मना यज्ञिये इतः ।
उभे बिभृत उभयं भरीमभिः पुरू रेतांसि पितृभिश्च सिञ्चतः ॥ १०.०६४.१४

वि षा होत्रा विश्वमश्रोति वार्यं बृहस्पतिररमतिः पनीयसी।
ग्रावा यत्र मधुषुदुच्यते बृहदवीवशन्त मतिभिर्मनीषिणः ॥ १०.०६४.१५
एवा कविस्तुवीरवाँ ऋतज्ञा द्रविणस्युर्द्रविणसश्चकानः।
उक्थेभिरत्र मतिभिश्च विप्रोऽपीपयद्गयो दिव्यानि जन्म ॥ १०.०६४.१६
एवा प्लतेः सूनुरवीवृधद्वो विश्व आदित्या अदिते मनीषी।
ईशानासो नरो अमर्त्येनास्तावि जनो दिव्यो गयेन ॥ १०.०६४.१७

अग्निरिन्द्रो वरुणो मित्रो अर्यमा वायुः पूषा सरस्वती सजोषसः।
आदित्या विष्णुर्मरुतः स्वर्बृहत्सोमो रुद्रो अदितिर्ब्रह्मणस्पतिः ॥ १०.०६५.०१
इन्द्राग्नी वृत्रहत्येषु सत्पती मिथो हिन्वाना तन्वा समोकसा।
अन्तरिक्षं मह्या पप्रुरोजसा सोमो घृतश्रीर्महिमानमीरयन् ॥ १०.०६५.०२
तेषां हि मह्ना महतामनर्वणां स्तोमाँ इयम्यृतज्ञा ऋतावृधाम्।
ये अप्सवमर्णवं चित्रराधसस्ते नो रासन्तां महये सुमित्र्याः ॥ १०.०६५.०३
स्वर्णरमन्तरिक्षाणि रोचना द्यावाभूमी पृथिवीं स्कम्भुरोजसा।
पृक्षा इव महयन्तः सुरातयो देवाः स्तवन्ते मनुषाय सूरयः ॥ १०.०६५.०४
मित्राय शिक्ष वरुणाय दाशुषे या सम्राजा मनसा न प्रयुच्छतः।
ययोर्धाम धर्मणा रोचते बृहद्ययोरुभे रोदसी नाधसी वृतौ ॥ १०.०६५.०५
या गौर्वर्तनिं पर्येति निष्कृतं पयो दुहाना व्रतनीरवारतः।
सा प्रब्रुवाणा वरुणाय दाशुषे देवेभ्यो दाशद्धविषा विवस्वते ॥ १०.०६५.०६
दिवक्षसो अग्निजिह्वा ऋतावृध ऋतस्य योनिं विमृशन्त आसते।
द्यां स्कभित्व्यप आ चक्रुरोजसा यज्ञं जनित्वी तन्वी नि मामृजुः ॥ १०.०६५.०७
परिक्षिता पितरा पूर्वजावरी ऋतस्य योना क्षयतः समोकसा।
द्यावापृथिवी वरुणाय सव्रते घृतवत्पयो महिषाय पिन्वतः ॥ १०.०६५.०८
पर्जन्यावाता वृषभा पुरीषिणेन्द्रवायू वरुणो मित्रो अर्यमा।

देवाँ आदित्याँ अदितिं हवामहे ये पार्थिवासो दिव्यासो अप्सु ये ॥ १०.०६५.०९
त्वष्टारं वायुमृभवो य ओहते दैव्या होतारा उषसं स्वस्तये।
बृहस्पतिं वृत्रखादं सुमेधसमिन्द्रियं सोमं धनसा उ ईमहे ॥ १०.०६५.१०
ब्रह्म गामश्वं जनयन्त ओषधीर्वनस्पतीन्पृथिवीं पर्वताँ अपः।
सूर्यं दिवि रोहयन्तः सुदानव आर्या व्रता विसृजन्तो अधि क्षमि ॥ १०.०६५.११
भुज्युमंहसः पिपृथो निरश्विना श्यावं पुत्रं वधिमत्या अजिन्वतम्।
कमद्युवं विमदायोहथुर्युवं विष्णाप्वं विश्वकायाव सृजथः ॥ १०.०६५.१२
पावीरवी तन्यतुरेकपादजो दिवो धर्ता सिन्धुरापः समुद्रियः।
विश्वे देवासः शृणवन्वचांसि मे सरस्वती सह धीभिः पुरंध्या ॥ १०.०६५.१३
विश्वे देवाः सह धीभिः पुरंध्या मनोर्यजत्रा अमृता ऋतज्ञाः।
रातिषाचो अभिषाचः स्वर्विदः स्वर्गिरो ब्रह्म सूक्तं जुषेरत ॥ १०.०६५.१४
देवान्वसिष्ठो अमृतान्ववन्दे ये विश्वा भुवनाभि प्रतस्थुः।
ते नो रासन्तामुरुगायमद्य यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ १०.०६५.१५

देवान्हुवे बृहच्छ्रवसः स्वस्तये ज्योतिष्कृतो अध्वरस्य प्रचेतसः।
ये वावृधुः प्रतरं विश्ववेदस इन्द्रज्येष्ठासो अमृता ऋतावृधः ॥ १०.०६६.०१
इन्द्रप्रसूता वरुणप्रशिष्टा ये सूर्यस्य ज्योतिषो भागमानशुः।
मरुद्गणे वृजने मन्म धीमहि माघोने यज्ञं जनयन्त सूरयः ॥ १०.०६६.०२
इन्द्रो वसुभिः परि पातु नो गयमादित्यैर्नो अदितिः शर्म यच्छतु।
रुद्रो रुद्रेभिर्देवो मृळ्याति नस्त्वष्टा नो ग्राभिः सुविताय जिन्वतु ॥ १०.०६६.०३
अदितिर्द्यावापृथिवी ऋतं महदिन्द्राविष्णू मरुतः स्वर्बृहत्।
देवाँ आदित्याँ अवसे हवामहे वसूत्रुद्रान्सवितारं सुदंससम् ॥ १०.०६६.०४
सरस्वान्धीभिर्वरुणो धृतव्रतः पूषा विष्णुर्महिमा वायुरश्विना।
ब्रह्मकृतो अमृता विश्ववेदसः शर्म नो यंसन्निवरूथमंहसः ॥ १०.०६६.०५

वृषा यज्ञो वृषणः सन्तु यज्ञिया वृषणो देवा वृषणो हविष्कृतः।
 वृषणा द्यावापृथिवी ऋतावरी वृषा पर्जन्यो वृषणो वृषस्तुभः ॥ १०.०६६.०६
 अग्नीषोमा वृषणा वाजसातये पुरुप्रशस्ता वृषणा उप ब्रुवे।
 यावीजिरे वृषणो देवयज्यया ता नः शर्म त्रिवरूथं वि यंसतः ॥ १०.०६६.०७
 धृतव्रताः क्षत्रिया यज्ञनिष्कृतो बृहद्दिवा अध्वराणामभिश्चियः।
 अग्निहोतार ऋतसापो अद्रुहोऽपो असृजन्ननु वृत्रतूर्ये ॥ १०.०६६.०८
 द्यावापृथिवी जनयन्नभि व्रताप ओषधीर्वनिनानि यज्ञिया।
 अन्तरिक्षं स्वरा पप्रूरुतये वशं देवासस्तन्वी नि मामृजुः ॥ १०.०६६.०९
 धर्तारो दिव ऋभवः सुहस्ता वातापर्जन्या महिषस्य तन्यतोः।
 आप ओषधीः प्र तिरन्तु नो गिरो भगो रातिर्वाजिनो यन्तु मे हवम् ॥ १०.०६६.१०
 समुद्रः सिन्धु रजो अन्तरिक्षमज एकपात्तनयित्पुरर्णवः।
 अहिर्बुध्न्यः शृणवद्वचांसि मे विश्वे देवास उत सूरयो मम ॥ १०.०६६.११
 स्याम वो मनवो देववीतये प्राञ्चं नो यज्ञं प्र णयत साधुया।
 आदित्या रुद्रा वसवः सुदानव इमा ब्रह्म शस्यमानानि जिन्वत ॥ १०.०६६.१२
 दैव्या होतारा प्रथमा पुरोहित ऋतस्य पन्थामन्वेमि साधुया।
 क्षेत्रस्य पतिं प्रतिवेशमीमहे विश्वान्देवाँ अमृताँ अप्रयुच्छतः ॥ १०.०६६.१३
 वसिष्ठासः पितृवद्वाचमक्रत देवाँ ईळाना ऋषिवत्स्वस्तये।
 प्रीता इव ज्ञातयः काममेत्यास्मे देवासोऽव धूनुता वसु ॥ १०.०६६.१४
 देवान्वसिष्ठो अमृतान्ववन्दे ये विश्वा भुवनाभि प्रतस्थुः।
 ते नो रासन्तामुरुगायमद्य यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ १०.०६६.१५

 इमां धियं सप्तशीर्ष्णीं पिता न ऋतप्रजातां बृहतीमविन्दत्।
 तुरीयं स्विज्जनयद्विश्वजन्योऽयास्य उक्थमिन्द्राय शंसन् ॥ १०.०६७.०१
 ऋतं शंसन्त ऋजु दीध्याना दिवस्पुत्रासो असुरस्य वीराः।

विप्रं पदमङ्गिरसो दधाना यज्ञस्य धाम प्रथमं मनन्त ॥ १०.०६७.०२
हंसैरिव सखिभिर्वावदद्भिरश्मन्मयानि नहना व्यस्यन्।
बृहस्पतिरभिकनिक्रदद्गा उत प्रास्तौदुच्च विद्वाँ अगायत् ॥ १०.०६७.०३
अवो द्वाभ्यां पर एकया गा गुहा तिष्ठन्तीरनृतस्य सेतौ।
बृहस्पतिस्तमसि ज्योतिरिच्छन्नुदुस्त्रा आकर्वि हि तिस्र आवः ॥ १०.०६७.०४
विभिद्या पुरं शयथेमपाचीं निस्त्रीणि साकमुदधेरकृन्तत्।
बृहस्पतिरुषसं सूर्यं गामर्कं विवेद स्तनयन्निव द्यौः ॥ १०.०६७.०५
इन्द्रो वलं रक्षितारं दुधानां करेणेव वि चकर्ता रवेण।
स्वेदाञ्जिभिराशिरमिच्छमानोऽरोदयत्पणिमा गा अमुष्णात् ॥ १०.०६७.०६
स ईं सत्येभिः सखिभिः शुचद्भिर्गोधायसं वि धनसैरदर्दः।
ब्रह्मणस्पतिर्वृषभिर्वराहैर्धर्मस्वेदेभिर्द्रविणं व्यानत् ॥ १०.०६७.०७
ते सत्येन मनसा गोपतिं गा इयानास इषणयन्त धीभिः।
बृहस्पतिर्मिथो अवद्यपेभिरुदुस्त्रिया असृजत स्वयुग्भिः ॥ १०.०६७.०८
तं वर्धयन्तो मतिभिः शिवाभिः सिंहमिव नानदतं सधस्थे।
बृहस्पतिं वृषणं शूरसातौ भरेभरे अनु मदेम जिष्णुम् ॥ १०.०६७.०९
यदा वाजमसनद्विश्वरूपमा द्यामरुक्षदुत्तराणि सद्म।
बृहस्पतिं वृषणं वर्धयन्तो नाना सन्तो बिभ्रतो ज्योतिरासा ॥ १०.०६७.१०
सत्यामाशिषं कृणुता वयोधे कीरिं चिद्भ्यवथ स्वेभिरेवैः।
पश्चा मृधो अप भवन्तु विश्वास्तद्रोदसी शृणुतं विश्वमिन्वे ॥ १०.०६७.११
इन्द्रो मद्वा महतो अर्णवस्य वि मूर्धानमभिनदर्बुदस्य।
अहन्नहिमरिणात्सप्त सिन्धून्देवैर्द्यावापृथिवी प्रावतं नः ॥ १०.०६७.१२
उदप्रुतो न वयो रक्षमाणा वावदतो अभ्रियस्येव घोषाः।
गिरिभ्रजो नोर्मयो मदन्तो बृहस्पतिमभ्यर्का अनावन् ॥ १०.०६८.०१

सं गोभिराङ्गिरसो नक्षमाणो भग इवेदर्यमणं निनाय ।
जने मित्रो न दम्पती अनक्ति बृहस्पते वाजयाशूरिवाजौ ॥ १०.०६८.०२
साध्वर्या अतिथिनीरिषिराः स्पार्हाः सुवर्णा अनवद्यरूपाः ।
बृहस्पतिः पर्वतेभ्यो वितूर्या निर्गा ऊपे यवमिव स्थिविभ्यः ॥ १०.०६८.०३
आपुषायन्मधुन ऋतस्य योनिमवक्षिपन्नर्क उल्कामिव द्योः ।
बृहस्पतिरुद्धरन्नश्मनो गा भूम्या उद्रेव वि त्वचं बिभेद ॥ १०.०६८.०४
अप ज्योतिषा तमो अन्तरिक्षादुद्रः शीपालमिव वात आजत् ।
बृहस्पतिरनुमृश्या वलस्याभ्रमिव वात आ चक्र आ गाः ॥ १०.०६८.०५
यदा वलस्य पीयतो जसुं भेद्बृहस्पतिरग्नितापोभिरर्केः ।
दद्भिर्न जिह्वा परिविष्टमाददाविर्निर्धीरकृणोदुस्त्रियाणाम् ॥ १०.०६८.०६
बृहस्पतिरमत हि त्यदासां नाम स्वरीणां सद्ने गुहा यत् ।
आण्डेव भित्त्वा शकुनस्य गर्भमुदुस्त्रियाः पर्वतस्य त्मनाजत् ॥ १०.०६८.०७
अश्रापिनद्धं मधु पर्यपश्यन्मत्स्यं न दीन उदनि क्षियन्तम् ।
निष्टज्जभार चमसं न वृक्षाद्बृहस्पतिर्विरवेणा विकृत्य ॥ १०.०६८.०८
सोषामविन्दत्स स्वः सो अग्निं सो अर्केण वि बबाधे तमांसि ।
बृहस्पतिर्गोवपुषो वलस्य निर्मज्जानं न पर्वणो जभार ॥ १०.०६८.०९
हिमेव पर्णा मुषिता वनानि बृहस्पतिनाकृपयद्वलो गाः ।
अनानुकृत्यमपुनश्चकार यात्सूर्यामासा मिथ उच्चरातः ॥ १०.०६८.१०
अभि श्यावं न कृशनेभिरश्वं नक्षत्रेभिः पितरो द्यामपिंशन् ।
रात्र्यां तमो अदधुज्योतिरहन्बृहस्पतिर्भिनदद्रिं विदद्गाः ॥ १०.०६८.११
इदमकर्म नमो अभ्रियाय यः पूर्वैरन्वानोनवीति ।
बृहस्पतिः स हि गोभिः सो अश्वैः स वीरेभिः स नृभिर्नो वयो धात् ॥ १०.०६८.१२
भद्रा अग्नेर्वध्यश्वस्य संदृशो वामी प्रणीतिः सुरणा उपेतयः ।

यदीं सुमित्रा विशो अग्र इन्धते घृतेनाहुतो जरते दविद्युतत् ॥ १०.०६९.०१
घृतमग्नेर्वध्यश्वस्य वर्धनं घृतमन्नं घृतम्वस्य मेदनम् ।
घृतेनाहुत उर्विया वि पप्रथे सूर्य इव रोचते सर्पिरासुतिः ॥ १०.०६९.०२
यत्ते मनुर्यदनीकं सुमित्रः समीधे अग्ने तदिदं नवीयः ।
स रेवच्छोच स गिरो जुषस्व स वाजं दर्षि स इह श्रवो धाः ॥ १०.०६९.०३
यं त्वा पूर्वमीळितो वध्यश्वः समीधे अग्ने स इदं जुषस्व ।
स नः स्तिपा उत भवा तनूपा दात्रं रक्षस्व यदिदं ते अस्मे ॥ १०.०६९.०४
भवा द्युम्नी वाध्यश्वोत गोपा मा त्वा तारीदभिमातिर्जनानाम् ।
शूर इव धृष्णुश्च्यवनः सुमित्रः प्र नु वोचं वाध्यश्वस्य नाम ॥ १०.०६९.०५
समञ्ज्या पर्वत्या वसूनि दासा वृत्राण्यार्या जिगेथ ।
शूर इव धृष्णुश्च्यवनो जनानां त्वमग्ने पृतनार्यूरभि ष्याः ॥ १०.०६९.०६
दीर्घतन्तुर्बृहदुक्षायमग्निः सहस्रस्तरीः शतनीथ ऋभवा ।
द्युमान्द्युमत्सु नृभिर्मृज्यमानः सुमित्रेषु दीदयो देवयत्सु ॥ १०.०६९.०७
त्वे धेनुः सुदुघा जातवेदोऽसश्चतेव समना सबर्धुक् ।
त्वं नृभिर्दक्षिणावद्भिरग्ने सुमित्रेभिरिध्यसे देवयद्भिः ॥ १०.०६९.०८
देवाश्चित्ते अमृता जातवेदो महिमानं वाध्यश्व प्र वोचन् ।
यत्सम्पृच्छं मानुषीर्विश आयन्त्वं नृभिरजयस्त्वावृधेभिः ॥ १०.०६९.०९
पितेव पुत्रमबिभरुपस्थे त्वामग्ने वध्यश्वः सपर्यन् ।
जुषाणो अस्य समिधं यविष्ठोत पूर्वाँवनोर्त्राधतश्चित् ॥ १०.०६९.१०
शश्वदग्निर्वध्यश्वस्य शत्रून्त्रभिर्जिगाय सुतसोमवद्भिः ।
समनं चिददहश्चित्रभानोऽव त्राधन्तमभिनद्वृधश्चित् ॥ १०.०६९.११
अयमग्निर्वध्यश्वस्य वृत्रहा सनकात्प्रेद्धो नमसोपवाक्यः ।
स नो अजामीँरुत वा विजामीनभि तिष्ठ शर्धतो वाध्यश्व ॥ १०.०६९.१२

इमां मे अग्रे समिधं जुषस्वेळस्पदे प्रति हर्या घृताचीम्।
 वर्ष्मन्पृथिव्याः सुदिनत्वे अह्नामूर्ध्वो भव सुक्रतो देवयज्या ॥ १०.०७०.०१
 आ देवानामग्रयावेह यातु नराशंसो विश्वरूपेभिरश्वैः।
 ऋतस्य पथा नमसा मियेधो देवेभ्यो देवतमः सुषूदत् ॥ १०.०७०.०२
 शश्वत्तममीळते दूत्याय हविष्मन्तो मनुष्यासो अग्निम्।
 वहिष्ठैरश्वैः सुवृता रथेना देवान्वक्षि नि षदेह होता ॥ १०.०७०.०३
 वि प्रथतां देवजुष्टं तिरश्चा दीर्घं द्राघ्मा सुरभि भूत्वस्मे।
 अहेळता मनसा देव बर्हिरिन्द्रज्येष्ठाँ उशतो यक्षि देवान् ॥ १०.०७०.०४
 दिवो वा सानु स्पृशता वरीयः पृथिव्या वा मात्रया वि श्रयध्वम्।
 उशतीद्वारो महिना महद्भिर्देवं रथं रथयुर्धारयध्वम् ॥ १०.०७०.०५
 देवी दिवो दुहितरा सुशिल्पे उषासानक्ता सदतां नि योनौ।
 आ वां देवास उशती उशन्त उरौ सीदन्तु सुभगे उपस्थे ॥ १०.०७०.०६
 ऊर्ध्वो ग्रावा बृहदग्निः समिद्धः प्रिया धामान्यदितेरुपस्थे।
 पुरोहितावृत्विजा यज्ञे अस्मिन्विदुष्टरा द्रविणमा यजेथाम् ॥ १०.०७०.०७
 तिस्रो देवीर्बर्हिरिदं वरीय आ सीदत चकृमा वः स्योनम्।
 मनुष्वद्यज्ञं सुधिता हवींषीळा देवी घृतपदी जुषन्त ॥ १०.०७०.०८
 देव त्वष्टर्यद्ध चारुत्वमानज्यदङ्गिरसामभवः सचाभूः।
 स देवानां पाथ उप प्र विद्वाँ उशन्यक्षि द्रविणोदः सुरत्नः ॥ १०.०७०.०९
 वनस्पते रशनया नियूया देवानां पाथ उप वक्षि विद्वान्।
 स्वदाति देवः कृणवद्धवींष्यवतां द्यावापृथिवी हवं मे ॥ १०.०७०.१०
 आग्रे वह वरुणमिष्टये न इन्द्रं दिवो मरुतो अन्तरिक्षात्।
 सीदन्तु बर्हिर्विश्व आ यजत्राः स्वाहा देवा अमृता मादयन्ताम् ॥ १०.०७०.११

बृहस्पते प्रथमं वाचो अग्रं यत्प्रैरत नामधेयं दधानाः।

यदेषां श्रेष्ठं यदरिप्रमासीत्प्रेणा तदेषां निहितं गुहाविः ॥ १०.०७१.०१
 सक्तुमिव तितउना पुनन्तो यत्र धीरा मनसा वाचमक्रत ।
 अत्रा सखायः सख्यानि जानते भद्रैषां लक्ष्मीर्निहिताधि वाचि ॥ १०.०७१.०२
 यज्ञेन वाचः पदवीयमायन्तामन्वविन्दन्नृषिषु प्रविष्टाम् ।
 तामाभृत्या व्यदधुः पुरुत्रा तां सप्त रेभा अभि सं नवन्ते ॥ १०.०७१.०३
 उत त्वः पश्यन्न ददर्श वाचमुत त्वः शृण्वन्न शृणोत्येनाम् ।
 उतो त्वस्मै तन्वं वि सस्त्रे जायेव पत्य उशती सुवासाः ॥ १०.०७१.०४
 उत त्वं सख्ये स्थिरपीतमाहुर्नैनं हिन्वन्त्यपि वाजिनेषु ।
 अधेन्वा चरति माययैष वाचं शुश्रुवाँ अफलामपुष्पाम् ॥ १०.०७१.०५
 यस्तित्याज सचिविदं सखायं न तस्य वाच्यपि भागो अस्ति ।
 यदीं शृणोत्यलकं शृणोति नहि प्रवेद सुकृतस्य पन्थाम् ॥ १०.०७१.०६
 अक्षण्वन्तः कर्णवन्तः सखायो मनोजवेष्वसमा बभूवुः ।
 आदघ्नास उपकक्षास उ त्वे हृदा इव स्नात्वा उ त्वे ददृश्रे ॥ १०.०७१.०७
 हृदा तष्टेषु मनसो जवेषु यद्ब्राह्मणाः संयजन्ते सखायः ।
 अत्राह त्वं वि जहूर्वेद्याभिरोहब्रह्माणो वि चरन्त्यु त्वे ॥ १०.०७१.०८
 इमे ये नार्वाङ्गन परश्चरन्ति न ब्राह्मणासो न सुतेकरासः ।
 त एते वाचमभिपद्य पापया सिरीस्तन्त्रं तन्वते अप्रजज्ञयः ॥ १०.०७१.०९
 सर्वे नन्दन्ति यशसागतेन सभासाहेन सख्या सखायः ।
 किल्बिषस्पृत्पितुषणिर्होषामरं हितो भवति वाजिनाय ॥ १०.०७१.१०
 ऋचां त्वः पोषमास्ते पुपुष्वान्गायत्रं त्वो गायति शक्करीषु ।
 ब्रह्मा त्वो वदति जातविद्यां यज्ञस्य मात्रां वि मिमीत उ त्वः ॥ १०.०७१.११

देवानां नु वयं जाना प्र वोचाम विपन्यया ।

उक्थेषु शस्यमानेषु यः पश्यादुत्तरे युगे ॥ १०.०७२.०१

ब्रह्मणस्पतिरेता सं कर्मार इवाधमत्।
देवानां पूर्व्ये युगेऽसतः सदजायत ॥ १०.०७२.०२
देवानां युगे प्रथमेऽसतः सदजायत।
तदाशा अन्वजायन्त तदुत्तानपदस्परि ॥ १०.०७२.०३
भूर्जज्ञ उत्तानपदो भुव आशा अजायन्त।
अदितेर्दक्षो अजायत दक्षाद्वदितिः परि ॥ १०.०७२.०४
अदितिर्ह्यजनिष्ट दक्ष या दुहिता तव।
तां देवा अन्वजायन्त भद्रा अमृतबन्धवः ॥ १०.०७२.०५
यद्देवा अदः सलिले सुसंरब्धा अतिष्ठत।
अत्रा वो नृत्यतामिव तीव्रो रेणुरपायत ॥ १०.०७२.०६
यद्देवा यतयो यथा भुवनान्यपिन्वत।
अत्रा समुद्र आ गूळ्हमा सूर्यमजभर्तन ॥ १०.०७२.०७
अष्टौ पुत्रासो अदितेर्ये जातास्तन्वस्परि।
देवाँ उप प्रैत्सप्तभिः परा मार्ताण्डमास्यत् ॥ १०.०७२.०८
सप्तभिः पुत्रैरदितिरुप प्रैत्पूर्व्य युगम्।
प्रजायै मृत्यवे त्वत्पुनर्मार्ताण्डमाभरत् ॥ १०.०७२.०९

जनिष्ठा उग्रः सहसे तुराय मन्द्र ओजिष्ठो बहुलाभिमानः।
अवर्धन्निन्द्रं मरुतश्चिदत्र माता यद्वीरं दधनद्धनिष्ठा ॥ १०.०७३.०१
द्रुहो निषत्ता पृशनी चिदेवैः पुरू शंसेन वावृधुष्ट इन्द्रम्।
अभीवृतेव ता महापदेन ध्वान्तात्प्रपित्वादुदरन्त गर्भाः ॥ १०.०७३.०२
ऋषवा ते पादा प्र यज्जिगास्यवर्धन्वाजा उत ये चिदत्र।
त्वमिन्द्र सालावृकान्सहस्रमासन्दधिषे अश्विना ववृत्याः ॥ १०.०७३.०३
समना तूर्णिरुप यासि यज्ञमा नासत्या सख्याय वक्षि।

वसाव्यामिन्द्र धारयः सहस्राश्विना शूर ददतुर्मघानि ॥ १०.०७३.०४
 मन्दमान ऋतादधि प्रजायै सखिभिरिन्द्र इषिरेभिरर्थम्।
 आभिर्हि माया उप दस्युमागान्मिहः प्र तम्रा अवपत्तमांसि ॥ १०.०७३.०५
 सनामाना चिद्ध्वसयो न्यस्मा अवाहन्निन्द्र उषसो यथानः।
 ऋष्वैरगच्छः सखिभिर्निकामैः साकं प्रतिष्ठा हृद्या जघन्थ ॥ १०.०७३.०६
 त्वं जघन्थ नमुचिं मखस्युं दासं कृण्वान ऋषये विमायम्।
 त्वं चकर्थ मनवे स्योनान्यथो देवत्राञ्जसेव यानान् ॥ १०.०७३.०७
 त्वमेतानि पप्रिषे वि नामेशान इन्द्र दधिषे गभस्तौ।
 अनु त्वा देवाः शवसा मदन्त्युपरिबुध्नान्वनिनश्चकर्थ ॥ १०.०७३.०८
 चक्रं यदस्याप्स्वा निषत्तमुतो तदस्मै मध्विच्चच्छद्यात्।
 पृथिव्यामतिषितं यदूधः पयो गोष्वदधा ओषधीषु ॥ १०.०७३.०९
 अश्वादियायेति यद्वदन्त्योजसो जातमुत मन्य एनम्।
 मन्योरियाय हर्म्येषु तस्थौ यतः प्रजज्ञ इन्द्रो अस्य वेद ॥ १०.०७३.१०
 वयः सुपर्णा उप सेदुरिन्द्रं प्रियमेधा ऋषयो नाधमानाः।
 अप ध्वान्तमूर्णुहि पूर्धिं चक्षुर्मुग्ध्यस्मान्निधयेव बद्धान् ॥ १०.०७३.११

वसूनां वा चर्कृष इयक्षन्धिया वा यज्ञैर्वा रोदस्योः।
 अर्वन्तो वा ये रयिमन्तः सातौ वनुं वा ये सुश्रुणं सुश्रुतो धुः ॥ १०.०७४.०१
 हव एषामसुरो नक्षत द्यां श्रवस्यता मनसा निसत क्षाम्।
 चक्षाणा यत्र सुविताय देवा द्यौर्न वारेभिः कृणवन्त स्वैः ॥ १०.०७४.०२
 इयमेषाममृतानां गीः सर्वताता ये कृपणन्त रत्नम्।
 धियं च यज्ञं च साधन्तस्ते नो धान्तु वसव्यमसामि ॥ १०.०७४.०३
 आ तत्त इन्द्रायवः पनन्ताभि य ऊर्वं गोमन्तं तितृत्सान्।
 सकृत्स्वं ये पुरुपुत्रां महीं सहस्रधारां बृहतीं दुदुक्षन् ॥ १०.०७४.०४

शचीव इन्द्रमवसे कृणुध्वमनानतं दमयन्तं पृतन्यून्।

ऋभुक्षणं मघवानं सुवृक्तिं भर्ता यो वज्रं नर्यं पुरुक्षुः ॥ १०.०७४.०५

यद्वावान पुरुतमं पुराषाळा वृत्रहेन्द्रो नामान्यप्राः।

अचेति प्रासहस्पतिस्तुविष्मान्यदीमुश्मसि कर्तवे करत्तत् ॥ १०.०७४.०६

प्र सु व आपो महिमानमुत्तमं कारुर्वोचाति सद्ने विवस्वतः।

प्र सप्तसप्त त्रेधा हि चक्रमुः प्र सृत्वरीणामति सिन्धुरोजसा ॥ १०.०७५.०१

प्र तेऽरदद्वरुणो यातवे पथः सिन्धो यद्वाजाँ अभ्यद्रवस्त्वम्।

भूम्या अधि प्रवता यासि सानुना यदेषामग्रं जगतामिरज्यसि ॥ १०.०७५.०२

दिवि स्वनो यतते भूम्योपर्यनन्तं शुष्ममुदियर्ति भानुना।

अभ्रादिव प्र स्तनयन्ति वृष्टयः सिन्धुर्यदेति वृषभो न रोरुवत् ॥ १०.०७५.०३

अभि त्वा सिन्धो शिशुमित्र मातरो वाश्रा अर्षन्ति पयसेव धेनवः।

राजेव युध्वा नयसि त्वमित्सिचौ यदासामग्रं प्रवतामिनक्षसि ॥ १०.०७५.०४

इमं मे गङ्गे यमुने सरस्वति शुतुद्रि स्तोमं सचता परुष्या।

असिक्न्या मरुद्वृधे वितस्तयार्जीकीये शृणुह्या सुषोमया ॥ १०.०७५.०५

तृष्टामया प्रथमं यातवे सजूः सुसर्त्वा रसया श्वेत्या त्या।

त्वं सिन्धो कुभया गोमतीं क्रुमुं मेहल्वा सरथं याभिरीयसे ॥ १०.०७५.०६

ऋजीत्येनी रुशती महित्वा परि ज्रयांसि भरते रजांसि।

अदब्धा सिन्धुरपसामपस्तमाश्वा न चित्रा वपुषीव दर्शता ॥ १०.०७५.०७

स्वश्वा सिन्धुः सुरथा सुवासा हिरण्ययी सुकृता वाजिनीवती।

ऊर्णावती युवतिः सीलमावत्युताधि वस्ते सुभगा मधुवृधम् ॥ १०.०७५.०८

सुखं रथं युयुजे सिन्धुरश्विनं तेन वाजं सनिषदस्मिन्नाजौ।

महान्हास्य महिमा पनस्यतेऽदब्धस्य स्वयशसो विरष्णिनः ॥ १०.०७५.०९

आ व ऋञ्जस ऊर्जा व्युष्टिष्विन्द्रं मरुतो रोदसी अनक्तन।
 उभे यथा नो अहनी सचाभुवा सदःसदो वरिवस्यात उद्भिदा ॥ १०.०७६.०१
 तदु श्रेष्ठं सवनं सुनोतनात्यो न हस्तयतो अद्रिः सोतरि।
 विदद्ध्यर्यो अभिभूति पौंस्यं महो राये चित्तरुते यदर्वतः ॥ १०.०७६.०२
 तदिद्ध्यस्य सवनं विवेरपो यथा पुरा मनवे गातुमश्रेत्।
 गोअर्णसि त्वाष्ट्रे अश्वनिर्णिजि प्रेमध्वरेष्वध्वराँ अशिश्रयुः ॥ १०.०७६.०३
 अप हत रक्षसो भङ्गुरावतः स्कभायत निरृतिं सेधतामतिम्।
 आ नो रयिं सर्ववीरं सुनोतन देवाव्यं भरत श्लोकमद्रयः ॥ १०.०७६.०४
 दिवश्चिदा वोऽमवत्तरेभ्यो विभवना चिदाश्वपस्तरेभ्यः।
 वायोश्चिदा सोमरभस्तरेभ्योऽग्नेश्चिदर्च पितुकृत्तरेभ्यः ॥ १०.०७६.०५
 भुरन्तु नो यशसः सोत्वन्धसो ग्रावाणो वाचा दिविता दिवित्मता।
 नरो यत्र दुहते काम्यं मध्वाघोषयन्तो अभितो मिथस्तुरः ॥ १०.०७६.०६
 सुन्वन्ति सोमं रथिरासो अद्रयो निरस्य रसं गविषो दुहन्ति ते।
 दुहन्त्यूधरुपसेचनाय कं नरो हव्या न मर्जयन्त आसभिः ॥ १०.०७६.०७
 एते नरः स्वपसो अभूतन य इन्द्राय सुनुथ सोममद्रयः।
 वामं वामं वो दिव्याय धाम्ने वसुवसु वः पार्थिवाय सुन्वते ॥ १०.०७६.०८

अभ्रप्रुषो न वाचा प्रुषा वसु हविष्मन्तो न यज्ञा विजानुषः।
 सुमारुतं न ब्रह्माणमर्हसे गणमस्तोष्येषां न शोभसे ॥ १०.०७७.०१
 श्रिये मर्यासो अर्ज्जरि कृण्वत सुमारुतं न पूर्विरिति क्षपः।
 दिवस्पुत्रास एता न येतिर आदित्यासस्ते अक्रा न वावृधुः ॥ १०.०७७.०२
 प्र ये दिवः पृथिव्या न बर्हणा त्मना रिरिच्रे अभ्रान्न सूर्यः।
 पाजस्वन्तो न वीराः पनस्यवो रिशादसो न मर्या अभिद्यवः ॥ १०.०७७.०३
 युष्माकं बुध्ने अपां न यामनि विथुर्यति न मही श्रथर्यति।

विश्वप्सुर्यज्ञो अर्वागयं सु वः प्रयस्वन्तो न सत्राच आ गत ॥ १०.०७७.०४
 यूयं धूर्षु प्रयुजो न रश्मिभिर्ज्योतिष्मन्तो न भासा व्युष्टिषु।
 श्येनासो न स्वयशसो रिशादसः प्रवासो न प्रसितासः परिप्रुषः ॥ १०.०७७.०५
 प्र यद्वहध्वे मरुतः पराकाद्यूयं महः संवरणस्य वस्वः।
 विदानासो वसवो राध्यस्याराच्चिद्वेषः सनुतर्युयोत ॥ १०.०७७.०६
 य उदचि यज्ञे अध्वरेष्ठा मरुद्भ्यो न मानुषो ददाशत्।
 रेवत्स वयो दधते सुवीरं स देवानामपि गोपीथे अस्तु ॥ १०.०७७.०७
 ते हि यज्ञेषु यज्ञियास ऊमा आदित्येन नाम्ना शम्भविष्ठाः।
 ते नोऽवन्तु रथतूर्मनीषां महश्च यामन्नध्वरे चकानाः ॥ १०.०७७.०८

विप्रासो न मन्मभिः स्वाध्यो देवाव्यो न यज्ञैः स्वप्नसः।
 राजानो न चित्राः सुसंदृशः क्षितीनां न मर्या अरेपसः ॥ १०.०७८.०१
 अग्निर्न ये भ्राजसा रुक्मवक्षसो वातासो न स्वयुजः सद्यऊतयः।
 प्रज्ञातारो न ज्येष्ठाः सुनीतयः सुशर्माणो न सोमा ऋतं यते ॥ १०.०७८.०२
 वातासो न ये धुनयो जिगत्नवोऽग्नीनां न जिह्वा विरोकिणः।
 वर्मण्वन्तो न योधाः शिमीवन्तः पितृणां न शंसाः सुरातयः ॥ १०.०७८.०३
 रथानां न येऽराः सनाभयो जिगीवांसो न शूरा अभिद्यवः।
 वरेयवो न मर्या घृतप्रुषोऽभिस्वर्तारो अर्कं न सुष्टुभः ॥ १०.०७८.०४
 अश्वासो न ये ज्येष्ठास आशवो दिधिषवो न रथ्यः सुदानवः।
 आपो न निम्नैरुदभिर्जिगत्नवो विश्वरूपा अङ्गिरसो न सामभिः ॥ १०.०७८.०५
 ग्रावाणो न सूरयः सिन्धुमातर आदर्दिरासो अद्रयो न विश्वहा।
 शिशूला न क्रीळयः सुमातरो महाग्रामो न यामन्नुत त्विषा ॥ १०.०७८.०६
 उषसां न केतवोऽध्वरश्रियः शुभंयवो नाञ्जिभिर्व्यश्वितन्।
 सिन्धवो न ययियो भ्राजदृष्टयः परावतो न योजनानि ममिरे ॥ १०.०७८.०७

सुभागात्रो देवाः कृणुता सुरत्नानस्मान्स्तोतृन्मरुतो वावृधानाः।

अधि स्तोत्रस्य सख्यस्य गात सनाद्धि वो रत्नधेयानि सन्ति ॥ १०.०७८.०८

अपश्यमस्य महतो महित्वममर्त्यस्य मर्त्यासु विक्षु।

नाना हनू विभृते सं भरेते असिन्वती बप्सती भूर्यत्तः ॥ १०.०७९.०१

गुहा शिरो निहितमृधगक्षी असिन्वन्नत्ति जिह्वया वनानि।

अत्राण्यस्मै पङ्भिः सं भरन्त्युत्तानहस्ता नमसाधि विक्षु ॥ १०.०७९.०२

प्र मातुः प्रतरं गुह्यामिच्छन्कुमारो न वीरुधः सर्पदुर्वीः।

ससं न पक्कमविदच्छुचन्तं रिरिह्वांसं रिप उपस्थे अन्तः ॥ १०.०७९.०३

तद्वामृतं रोदसी प्र ब्रवीमि जायमानो मातरा गर्भो अत्ति।

नाहं देवस्य मर्त्यश्चिकेताग्निरङ्ग विचेताः स प्रचेताः ॥ १०.०७९.०४

यो अस्मा अन्नं तृष्वादधात्याज्यैर्घृतैर्जुहोति पुष्यति।

तस्मै सहस्रमक्षभिर्वि चक्षेऽग्ने विश्वतः प्रत्यङ्ङसि त्वम् ॥ १०.०७९.०५

किं देवेषु त्यज एनश्चकर्थाग्ने पृच्छामि नु त्वामविद्वान्।

अक्रीळन्क्रीळन्हरिरत्तवेऽदन्वि पर्वशश्चकर्त गामिवासिः ॥ १०.०७९.०६

विषूचो अश्वान्युयुजे वनेजा ऋजीतिभी रशनाभिर्गृभीतान्।

चक्षदे मित्रो वसुभिः सुजातः समानृधे पर्वभिर्वावृधानः ॥ १०.०७९.०७

अग्निः सप्तिं वाजम्भरं ददात्यग्निर्वीरं श्रुत्यं कर्मनिःष्ठाम्।

अग्नी रोदसी वि चरत्समञ्जन्नग्निर्नारीं वीरकुक्षिं पुरंधिम् ॥ १०.०८०.०१

अग्नेरप्रसः समिदस्तु भद्राग्निर्मही रोदसी आ विवेश।

अग्निरेकं चोदयत्समत्स्वग्निर्वृत्राणि दयते पुरूणि ॥ १०.०८०.०२

अग्निर्हं त्यं जरतः कर्णमावाग्निरद्भ्यो निरदहज्जरूथम्।

अग्निरत्रिं घर्म उरुष्यदन्तरग्निर्नृमेधं प्रजयासृजत्सम् ॥ १०.०८०.०३

अग्निर्दाद्रविणं वीरपेशा अग्निरृषिं यः सहस्रा सनोति ।
अग्निर्दिवि हव्यमा ततानाग्नेर्धामानि विभृता पुरुत्रा ॥ १०.०८०.०४
अग्निमुक्थैरृषयो वि ह्वयन्तेऽग्निं नरो यामनि बाधितासः ।
अग्निं वयो अन्तरिक्षे पतन्तोऽग्निः सहस्रा परि याति गोनाम् ॥ १०.०८०.०५
अग्निं विश ईळते मानुषीर्या अग्निं मनुषो नहुषो वि जाताः ।
अग्निर्गान्धर्वी पथ्यामृतस्याग्नेर्गव्यूतिर्घृत आ निषत्ता ॥ १०.०८०.०६
अग्रये ब्रह्म ऋभवस्ततक्षुरग्निं महामवोचामा सुवृक्तिम् ।
अग्ने प्राव जरितारं यविष्ठाग्ने महि द्रविणमा यजस्व ॥ १०.०८०.०७

य इमा विश्वा भुवनानि जुह्वदृषिर्होता न्यसीदत्पिता नः ।
स आशिषा द्रविणमिच्छमानः प्रथमच्छदवराँ आ विवेश ॥ १०.०८१.०१
किं स्विदासीदधिष्ठानमारम्भणं कतमत्स्वित्कथासीत् ।
यतो भूमिं जनयन्विश्वकर्मा वि द्यामौर्गोन्महिना विश्वचक्षाः ॥ १०.०८१.०२
विश्वतश्चक्षुरुत विश्वतोमुखो विश्वतोबाहुरुत विश्वतस्पात् ।
सं बाहुभ्यां धमति सं पतत्रैर्द्यावाभूमी जनयन्देव एकः ॥ १०.०८१.०३
किं स्विद्वनं क उ स वृक्ष आस यतो द्यावापृथिवी निष्टतक्षुः ।
मनीषिणो मनसा पृच्छतेदु तद्यदध्यतिष्ठद्भुवनानि धारयन् ॥ १०.०८१.०४
या ते धामानि परमाणि यावमा या मध्यमा विश्वकर्मन्नुतेमा ।
शिक्षा सखिभ्यो हविषि स्वधावः स्वयं यजस्व तन्वं वृधानः ॥ १०.०८१.०५
विश्वकर्मन्हविषा वावृधानः स्वयं यजस्व पृथिवीमुत द्याम् ।
मुह्यन्त्वन्ये अभितो जनास इहास्माकं मघवा सूरिरस्तु ॥ १०.०८१.०६
वाचस्पतिं विश्वकर्माणमूतये मनोजुवं वाजे अद्या हुवेम ।
स नो विश्वानि हवनानि जोषद्विश्वशम्भूरवसे साधुकर्मा ॥ १०.०८१.०७

चक्षुषः पिता मनसा हि धीरो घृतमेने अजनन्नमाने।
 यदेदन्ता अददहन्त पूर्व आदिद्यावापृथिवी अप्रथेताम्॥ १०.०८२.०१
 विश्वकर्मा विमना आद्विहाया धाता विधाता परमोत संदृक्।
 तेषामिष्टानि समिषा मदन्ति यत्रा सप्तऋषीन्पर एकमाहुः॥ १०.०८२.०२
 यो नः पिता जनिता यो विधाता धामानि वेद भुवनानि विश्वा।
 यो देवानां नामधा एक एव तं सम्प्रश्रं भुवना यन्त्यन्या॥ १०.०८२.०३
 त आयजन्त द्रविणं समस्मा ऋषयः पूर्वे जरितारो न भूना।
 असूर्ते सूर्ते रजसि निषत्ते ये भूतानि समकृण्वन्निमानि॥ १०.०८२.०४
 परो दिवा पर एना पृथिव्या परो देवेभिरसुरैर्यदस्ति।
 कं स्विद्गर्भं प्रथमं दध आपो यत्र देवाः समपश्यन्त विश्वे॥ १०.०८२.०५
 तमिद्गर्भं प्रथमं दध आपो यत्र देवाः समगच्छन्त विश्वे।
 अजस्य नाभावध्येकमर्पितं यस्मिन्विश्वानि भुवनानि तस्थुः॥ १०.०८२.०६
 न तं विदाथ य इमा जजानान्यद्युष्माकमन्तरं बभूव।
 नीहारेण प्रावृता जल्प्या चासुतृप उक्थशासश्चरन्ति॥ १०.०८२.०७

यस्ते मन्योऽविधद्वज्र सायक सह ओजः पुष्यति विश्वमानुषक्।
 साह्याम दासमार्यं त्वया युजा सहस्कृतेन सहसा सहस्वता॥ १०.०८३.०१
 मन्युरिन्द्रो मन्युरेवास देवो मन्युर्होता वरुणो जातवेदाः।
 मन्युं विश ईळते मानुषीर्याः पाहि नो मन्यो तपसा सजोषाः॥ १०.०८३.०२
 अभीहि मन्यो तवसस्तवीयान्तपसा युजा वि जहि शत्रून्।
 अमित्रहा वृत्रहा दस्युहा च विश्वा वसून्या भरा त्वं नः॥ १०.०८३.०३
 त्वं हि मन्यो अभिभूत्योजाः स्वयम्भूर्भामो अभिमातिषाहः।
 विश्वचर्षणिः सहुरिः सहावानस्मास्वोजः पृतनासु धेहि॥ १०.०८३.०४
 अभागः सन्नप परेतो अस्मि तव क्रत्वा तविषस्य प्रचेतः।

तं त्वा मन्यो अक्रतुर्जिहीळाहं स्वा तनूर्बलदेयाय मेहि ॥ १०.०८३.०५
अयं ते अस्म्युप मेह्यर्वाङ्प्रतीचीनः सहुरे विश्वधायः।
मन्यो वज्रिन्नभि मामा ववृत्स्व हनाव दस्यूरुत बोध्यापेः ॥ १०.०८३.०६
अभि प्रेहि दक्षिणतो भवा मेऽधा वृत्राणि जङ्घनाव भूरि।
जुहोमि ते धरुणं मध्वो अग्रमुभा उपांशु प्रथमा पिबाव ॥ १०.०८३.०७

त्वया मन्यो सरथमारुजन्तो हर्षमाणासो धृषिता मरुत्वः।
तिग्मेषव आयुधा संशिशाना अभि प्र यन्तु नरो अग्निरूपाः ॥ १०.०८४.०१
अग्निरिव मन्यो त्विषितः सहस्व सेनानीर्नः सहुरे हूत एधि।
हत्वाय शत्रून्वि भजस्व वेद ओजो मिमानो वि मृधो नुदस्व ॥ १०.०८४.०२
सहस्व मन्यो अभिमातिमस्मे रुजन्मृणन्मृणन्प्रेहि शत्रून्।
उग्रं ते पाजो नन्वा रुरुध्रे वशी वशं नयस एकज त्वम् ॥ १०.०८४.०३
एको बहूनामसि मन्यवीळितो विशंविशं युधये सं शिशाधि।
अकृत्तरुक्त्वया युजा वयं द्युमन्तं घोषं विजयाय कृण्महे ॥ १०.०८४.०४
विजेषकृदिन्द्र इवानवब्रवोऽस्माकं मन्यो अधिपा भवेह।
प्रियं ते नाम सहुरे गृणीमसि विद्वा तमुत्सं यत आबभूथ ॥ १०.०८४.०५
आभूत्या सहजा वज्र सायक सहो बिभर्ष्यभिभूत उत्तरम्।
क्रत्वा नो मन्यो सह मेद्येधि महाधनस्य पुरुहूत संसृजि ॥ १०.०८४.०६
संसृष्टं धनमुभयं समाकृतमस्मभ्यं दत्तां वरुणश्च मन्युः।
भियं दधाना हृदयेषु शत्रवः पराजितासो अप नि लयन्ताम् ॥ १०.०८४.०७

सत्येनोत्तभिता भूमिः सूर्येणोत्तभिता द्यौः।
ऋतेनादित्यास्तिष्ठन्ति दिवि सोमो अधि श्रितः ॥ १०.०८५.०१
सोमेनादित्या बलिनः सोमेन पृथिवी मही।

अथो नक्षत्राणामेषामुपस्थे सोम आहितः ॥ १०.०८५.०२
सोमं मन्यते पपिवान्यत्सम्पिषन्त्योषधिम् ।
सोमं यं ब्रह्माणो विदुर्न तस्याश्राति कश्चन ॥ १०.०८५.०३
आच्छद्विधानैर्गुपितो बार्हतैः सोम रक्षितः ।
ग्राव्णामिच्छृण्वन्तिष्ठसि न ते अश्राति पार्थिवः ॥ १०.०८५.०४
यत्त्वा देव प्रपिबन्ति तत आ प्यायसे पुनः ।
वायुः सोमस्य रक्षिता समानां मास आकृतिः ॥ १०.०८५.०५
रैभ्यासीदनुदेयी नाराशंसी न्योचनी ।
सूर्याया भद्रमिद्वासो गाथयैति परिष्कृतम् ॥ १०.०८५.०६
चित्तिरा उपबर्हणं चक्षुरा अभ्यञ्जनम् ।
द्यौर्भूमिः कोश आसीद्यदयात्सूर्या पतिम् ॥ १०.०८५.०७
स्तोमा आसन्प्रतिधयः कुरीरं छन्द ओपशः ।
सूर्याया अश्विना वराग्निरासीत्पुरोगवः ॥ १०.०८५.०८
सोमो वधूयुरभवदश्विनास्तामुभा वरा ।
सूर्या यत्पत्ये शंसन्तीं मनसा सविताददात् ॥ १०.०८५.०९
मनो अस्या अन आसीद्द्वौरासीदुत च्छदिः ।
शुक्रावनड्वाहावास्तां यदयात्सूर्या गृहम् ॥ १०.०८५.१०
ऋक्सामाभ्यामभिहितौ गावौ ते सामनावितः ।
श्रोत्रं ते चक्रे आस्तां दिवि पन्थाश्चराचारः ॥ १०.०८५.११
शुची ते चक्रे यात्या व्यानो अक्ष आहतः ।
अनो मनस्मयं सूर्यारोहत्प्रयती पतिम् ॥ १०.०८५.१२
सूर्याया वहतुः प्रागात्सविता यमवासृजत् ।
अघासु हन्यन्ते गावोऽर्जुन्योः पर्युह्यते ॥ १०.०८५.१३
यदश्विना पृच्छमानावयातं त्रिचक्रेण वहतुं सूर्यायाः ।

विश्वे देवा अनु तद्वामजानन्पुत्रः पितराववृणीत पूषा ॥ १०.०८५.१४
यदयातं शुभस्पती वरेयं सूर्यामुप।
कैकं चक्रं वामासीत्क देष्ट्राय तस्थथुः ॥ १०.०८५.१५
द्वे ते चक्रे सूर्ये ब्रह्माण ऋतुथा विदुः।
अथैकं चक्रं यद्गुहा तदद्घातय इद्विदुः ॥ १०.०८५.१६
सूर्यायै देवेभ्यो मित्राय वरुणाय च।
ये भूतस्य प्रचेतस इदं तेभ्योऽकरं नमः ॥ १०.०८५.१७
पूर्वापरं चरतो माययैतौ शिशू क्रीळन्तौ परि यातो अध्वरम्।
विश्वान्यन्यो भुवनाभिचष्ट ऋतूरन्यो विदधज्जायते पुनः ॥ १०.०८५.१८
नवोनवो भवति जायमानोऽह्नां केतुरुषसामेत्यग्रम्।
भागं देवेभ्यो वि दधात्यायन् चन्द्रमास्तिरते दीर्घमायुः ॥ १०.०८५.१९
सुकिंशुकं शल्मलिं विश्वरूपं हिरण्यवर्णं सुवृतं सुचक्रम्।
आ रोह सूर्ये अमृतस्य लोकं स्योनं पत्ये वहतुं कृणुष्व ॥ १०.०८५.२०
उदीर्ष्वतः पतिवती ह्येषा विश्वावसुं नमसा गीर्भिरीळे।
अन्यामिच्छ पितृषदं व्यक्तां स ते भागो जनुषा तस्य विद्धि ॥ १०.०८५.२१
उदीर्ष्वतो विश्वावसो नमसेळा महे त्वा।
अन्यामिच्छ प्रफर्व्यं सं जायां पत्या सृज ॥ १०.०८५.२२
अनृक्षरा ऋजवः सन्तु पन्था येभिः सखायो यन्ति नो वरेयम्।
समर्यमा सं भगो नो निनीयात्सं जास्पत्यं सुयममस्तु देवाः ॥ १०.०८५.२३
प्र त्वा मुञ्चामि वरुणस्य पाशाद्येन त्वाबध्नात्सविता सुशेवः।
ऋतस्य योनौ सुकृतस्य लोकेऽरिष्टां त्वा सह पत्या दधामि ॥ १०.०८५.२४
प्रेतो मुञ्चामि नामुतः सुबद्धाममुतस्करम्।
यथेयमिन्द्र मीढवः सुपुत्रा सुभगासति ॥ १०.०८५.२५
पूषा त्वेतो नयतु हस्तगृह्याश्विना त्वा प्र वहतां रथेन।

गृहान्गच्छ गृहपत्नी यथासो वशिनी त्वं विदथमा वदासि ॥ १०.०८५.२६
इह प्रियं प्रजया ते समृध्यतामस्मिन्गृहे गार्हपत्याय जागृहि ।
एना पत्या तन्वं सं सृजस्वाधा जित्री विदथमा वदाथः ॥ १०.०८५.२७
नीललोहितं भवति कृत्यासक्तिर्व्यज्यते ।
एधन्ते अस्या ज्ञातयः पतिर्बन्धेषु बध्यते ॥ १०.०८५.२८
परा देहि शामुल्यं ब्रह्मभ्यो वि भजा वसु ।
कृत्यैषा पद्वती भूत्या जाया विशते पतिम् ॥ १०.०८५.२९
अश्रीरा तनूर्भवति रुशती पापयामुया ।
पतिर्यद्वध्वो वाससा स्वमङ्गमभिधित्सते ॥ १०.०८५.३०
ये वध्वश्चन्द्रं वहतुं यक्ष्मा यन्ति जनादनु ।
पुनस्तान्यज्ञिया देवा नयन्तु यत आगताः ॥ १०.०८५.३१
मा विदन्यरिपन्थिनो य आसीदन्ति दम्पती ।
सुगेभिर्दुर्गमतीतामप द्रान्त्वरातयः ॥ १०.०८५.३२
सुमङ्गलीरियं वधूरिमां समेत पश्यत ।
सौभाग्यमस्यै दत्त्वायाथास्तं वि परेतन ॥ १०.०८५.३३
तृष्टमेतत्कटुकमेतदपाष्ठवद्विषवन्नैतदत्तवे ।
सूर्या यो ब्रह्मा विद्यात्स इद्वाधूयमर्हति ॥ १०.०८५.३४
आशसनं विशसनमथो अधिविकर्तनम् ।
सूर्यायाः पश्य रूपाणि तानि ब्रह्मा तु शुन्धति ॥ १०.०८५.३५
गृभ्णामि ते सौभगत्वाय हस्तं मया पत्या जरदष्टिर्यथासः ।
भगो अर्यमा सविता पुरंधिर्मह्यं त्वादुर्गार्हपत्याय देवाः ॥ १०.०८५.३६
तां पूषञ्छिवतमामेरयस्व यस्यां बीजं मनुष्या वपन्ति ।
या न ऊरू उशती विश्रयाते यस्यामुशन्तः प्रहराम शेषम् ॥ १०.०८५.३७
तुभ्यमग्रे पर्यवहन्सूर्या वहतुना सह ।

पुनः पतिभ्यो जायां दा अग्ने प्रजया सह ॥ १०.०८५.३८
 पुनः पत्नीमग्निरदादायुषा सह वर्चसा।
 दीर्घायुरस्या यः पतिर्जीवाति शरदः शतम् ॥ १०.०८५.३९
 सोमः प्रथमो विविदे गन्धर्वो विविद उत्तरः।
 तृतीयो अग्निष्टे पतिस्तुरीयस्ते मनुष्यजाः ॥ १०.०८५.४०
 सोमो ददद्गन्धर्वाय गन्धर्वो दददग्रये।
 रयिं च पुत्राँश्चादादग्निर्मह्यमथो इमाम् ॥ १०.०८५.४१
 इहैव स्तं मा वि यौष्टं विश्वमायुर्व्यश्रुतम्।
 क्रीळन्तौ पुत्रैर्नप्तृभिर्मोदमानौ स्वे गृहे ॥ १०.०८५.४२
 आ नः प्रजां जनयतु प्रजापतिराजरसाय समनक्त्वर्थमा।
 अदुर्मङ्गलीः पतिलोकमा विश शं नो भव द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ १०.०८५.४३
 अघोरचक्षुरपतिघ्न्येधि शिवा पशुभ्यः सुमनाः सुवर्चाः।
 वीरसूर्देवकामा स्योना शं नो भव द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ १०.०८५.४४
 इमां त्वमिन्द्र मीढ्वः सुपुत्रां सुभगां कृणु।
 दशास्यां पुत्राना धेहि पतिमेकादशं कृधि ॥ १०.०८५.४५
 सम्राज्ञी श्वशुरे भव सम्राज्ञी श्वश्र्वां भव।
 ननान्दरि सम्राज्ञी भव सम्राज्ञी अधि देवृषु ॥ १०.०८५.४६
 समञ्जन्तु विश्वे देवाः समापो हृदयानि नौ।
 सं मातरिश्वा सं धाता समु देष्ट्री दधातु नौ ॥ १०.०८५.४७

वि हि सोतोरसृक्षत नेन्द्रं देवममंसत।
 यत्रामदद्वृषाकपिर्यः पुष्टेषु मत्सखा विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०१
 परा हीन्द्र धावसि वृषाकपेरति व्यथिः।
 नो अह प्र विन्दस्यन्यत्र सोमपीतये विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०२

किमयं त्वां वृषाकपिश्चकार हरितो मृगः।
 यस्मा इरस्यसीदु न्वर्यो वा पुष्टिमद्वसु विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०३
 यमिमं त्वं वृषाकपिं प्रियमिन्द्राभिरक्षसि।
 श्वा न्वस्य जम्भिषदपि कर्णे वराहयुर्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०४
 प्रिया तष्टानि मे कपिर्व्यक्ता व्यदूदुषत्।
 शिरो न्वस्य राविषं न सुगं दुष्कृते भुवं विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०५
 न मत्स्त्री सुभसत्तरा न सुयाशुतरा भुवत्।
 न मत्प्रतिच्यवीयसी न सक्थ्युद्यमीयसी विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०६
 उवे अम्ब सुलाभिके यथेवाङ्ग भविष्यति।
 भसन्मे अम्ब सक्थि मे शिरो मे वीव हृष्यति विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०७
 किं सुबाहो स्वङ्गुरे पृथुष्टो पृथुजाघने।
 किं शूरपत्नि नस्त्वमभ्यमीषि वृषाकपिं विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०८
 अवीरामिव मामयं शरारुरभि मन्यते।
 उताहमस्मि वीरिणीन्द्रपत्नी मरुत्सखा विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.०९
 संहोत्रं स्म पुरा नारी समनं वाव गच्छति।
 वेधा ऋतस्य वीरिणीन्द्रपत्नी महीयते विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१०
 इन्द्राणीमासु नारिषु सुभगामहमश्रवम्।
 नह्यस्या अपरं चन जरसा मरते पतिर्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.११
 नाहमिन्द्राणि रारण सख्युर्वृषाकपेरृते।
 यस्येदमप्यं हविः प्रियं देवेषु गच्छति विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१२
 वृषाकपायि रेवति सुपुत्र आदु सुस्रुषे।
 घसत्त इन्द्र उक्षणः प्रियं काचित्करं हविर्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१३
 उक्षणो हि मे पञ्चदश साकं पचन्ति विंशतिम्।
 उताहमग्नि पीव इदुभा कुक्षी पृणन्ति मे विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१४

वृषभो न तिग्मशृङ्गोऽन्तर्यूथेषु रोरुवत्।

मन्थस्त इन्द्र शं हृदे यं ते सुनोति भावयुर्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१५

न सेशे यस्य रम्बतेऽन्तरा सक्थ्या कपृत्।

सेदीशे यस्य रोमशं निषेदुषो विजृम्भते विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१६

न सेशे यस्य रोमशं निषेदुषो विजृम्भते।

सेदीशे यस्य रम्बतेऽन्तरा सक्थ्या कपृद्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१७

अयमिन्द्र वृषाकपिः परस्वन्तं हतं विदत्।

असिं सूनां नवं चरुमादेधस्यान आचितं विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१८

अयमेमि विचाकशद्विचिन्वन्दासमार्यम्।

पिबामि पाकसुत्वनोऽभि धीरमचाकशं विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.१९

धन्व च यत्कृन्तत्रं च कति स्वित्ता वि योजना।

नेदीयसो वृषाकपेऽस्तमेहि गृह्णँ उप विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.२०

पुनरेहि वृषाकपे सुविता कल्पयावहै।

य एष स्वप्नंशनोऽस्तमेषि पथा पुनर्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.२१

यदुदञ्चो वृषाकपे गृहमिन्द्राजगन्तन।

क्व स्य पुल्वघो मृगः कमगञ्जनयोपनो विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.२२

पर्शुर्ह नाम मानवी साकं ससूव विंशतिम्।

भद्रं भल त्यस्या अभूद्यस्या उदरमामयद्विश्वस्मादिन्द्र उत्तरः ॥ १०.०८६.२३

रक्षोहणं वाजिनमा जिघर्मि मित्रं प्रथिष्ठमुप यामि शर्म।

शिशानो अग्निः क्रतुभिः समिद्धः स नो दिवा स रिषः पातु नक्तम् ॥ १०.०८७.०१

अयोदंष्ट्रो अर्चिषा यातुधानानुप स्पृश जातवेदः समिद्धः।

आ जिह्वया मूरदेवात्रभस्व क्रव्यादो वृक्त्व्यपि धत्स्वासन् ॥ १०.०८७.०२

उभोभयाविन्नुप धेहि दंष्ट्रा हिंस्रः शिशानोऽवरं परं च।

उतान्तरिक्षे परि याहि राजञ्जम्भैः सं धेह्यभि यातुधानान् ॥ १०.०८७.०३
 यज्ञैरिषूः संनममानो अग्ने वाचा शल्याँ अशनिभिर्दिहानः ।
 ताभिर्विध्य हृदये यातुधानान्प्रतीचो बाहून्प्रति भङ्ध्येषाम् ॥ १०.०८७.०४
 अग्ने त्वचं यातुधानस्य भिन्धि हिंसाशनिर्हरसा हन्त्वेनम् ।
 प्र पर्वाणि जातवेदः शृणीहि क्रव्यात्क्रविष्णुर्वि चिनोतु वृक्णम् ॥ १०.०८७.०५
 यत्रेदानीं पश्यसि जातवेदस्तिष्ठन्तमग्र उत वा चरन्तम् ।
 यद्वान्तरिक्षे पथिभिः पतन्तं तमस्ता विध्य शर्वा शिशानः ॥ १०.०८७.०६
 उतालब्धं स्पृणुहि जातवेद आलेभानादृष्टिभिर्यातुधानात् ।
 अग्ने पूर्वो नि जहि शोशुचान आमादः क्ष्विङ्क्वास्तमदन्त्वेनीः ॥ १०.०८७.०७
 इह प्र ब्रूहि यतमः सो अग्ने यो यातुधानो य इदं कृणोति ।
 तमा रभस्व समिधा यविष्ठ नृचक्षसश्चक्षुषे रन्ध्रयैनम् ॥ १०.०८७.०८
 तीक्ष्णेनाग्ने चक्षुषा रक्ष यज्ञं प्राञ्चं वसुभ्यः प्र णय प्रचेतः ।
 हिंस्रं रक्षांस्यभि शोशुचानं मा त्वा दभन्यातुधाना नृचक्षः ॥ १०.०८७.०९
 नृचक्षा रक्षः परि पश्य विक्षु तस्य त्रीणि प्रति शृणीह्यग्रा ।
 तस्याग्ने पृष्ठीर्हरसा शृणीहि त्रेधा मूलं यातुधानस्य वृश्च ॥ १०.०८७.१०
 त्रिर्यातुधानः प्रसितिं त एत्वृतं यो अग्ने अनृतेन हन्ति ।
 तमर्चिषा स्फूर्जयञ्जातवेदः समक्षमेनं गृणते नि वृङ्धि ॥ १०.०८७.११
 तदग्ने चक्षुः प्रति धेहि रेभे शफारुजं येन पश्यसि यातुधानम् ।
 अथर्ववज्ज्योतिषा दैव्येन सत्यं धूर्वन्तमचितं न्योष ॥ १०.०८७.१२
 यदग्ने अद्य मिथुना शपातो यद्वाचस्तृष्टं जनयन्त रेभाः ।
 मन्योर्मनसः शरव्या जायते या तया विध्य हृदये यातुधानान् ॥ १०.०८७.१३
 परा शृणीहि तपसा यातुधानान्पराग्ने रक्षो हरसा शृणीहि ।
 परार्चिषा मूरदेवाञ्छृणीहि परासुतृपो अभि शोशुचानः ॥ १०.०८७.१४
 पराद्य देवा वृजिनं शृणन्तु प्रत्यगेनं शपथा यन्तु तृष्टाः ।

वाचास्तेन शरव ऋच्छन्तु मर्मन्विश्वस्यैतु प्रसितिं यातुधानः ॥ १०.०८७.१५
यः पौरुषेयेण क्रविषा समङ्क्ते यो अश्व्येन पशुना यातुधानः।
यो अघ्न्याया भरति क्षीरमग्ने तेषां शीर्षाणि हरसापि वृश्च ॥ १०.०८७.१६
संवत्सरीणं पय उस्त्रियायास्तस्य माशीद्यातुधानो नृचक्षः।
पीयूषमग्ने यतमस्तितृप्सात्तं प्रत्यञ्चमर्चिषा विध्य मर्मन् ॥ १०.०८७.१७
विषं गवां यातुधानाः पिबन्त्वा वृश्च्यन्तामदितये दुरेवाः।
परैनान्देवः सविता ददातु परा भागमोषधीनां जयन्ताम् ॥ १०.०८७.१८
सनादग्ने मृणसि यातुधानान्न त्वा रक्षांसि पृतनासु जिग्युः।
अनु दह सहमूरान्क्रव्यादो मा ते हेत्या मुक्षत दैव्यायाः ॥ १०.०८७.१९
त्वं नो अग्ने अधरादुदक्तात्त्वं पश्चादुत रक्षा पुरस्तात्।
प्रति ते ते अजरासस्तपिष्ठा अघशंसं शोशुचतो दहन्तु ॥ १०.०८७.२०
पश्चात्पुरस्तादधरादुदक्तात्कविः काव्येन परि पाहि राजन्।
सखे सखायमजरो जरिम्णेऽग्ने मर्ताँ अमर्त्यस्त्वं नः ॥ १०.०८७.२१
परि त्वाग्ने पुरं वयं विप्रं सहस्य धीमहि।
धृषद्वर्णं दिवेदिवे हन्तारं भङ्गुरावताम् ॥ १०.०८७.२२
विषेण भङ्गुरावतः प्रति ष्म रक्षसो दह।
अग्ने तिग्मेन शोचिषा तपुरग्राभिरृष्टिभिः ॥ १०.०८७.२३
प्रत्यग्ने मिथुना दह यातुधाना किमीदिना।
सं त्वा शिशामि जागृह्यदब्धं विप्र मन्मभिः ॥ १०.०८७.२४
प्रत्यग्ने हरसा हरः शृणीहि विश्वतः प्रति।
यातुधानस्य रक्षसो बलं वि रुज वीर्यम् ॥ १०.०८७.२५
हविष्पान्तमजरं स्वर्विदि दिविस्पृश्याहुतं जुष्टमग्नौ।
तस्य भर्मणे भुवनाय देवा धर्मणे कं स्वधया पप्रथन्त ॥ १०.०८८.०१

गीर्णं भुवनं तमसापगूळ्हमाविः स्वरभवज्जाते अग्रौ।
 तस्य देवाः पृथिवी द्यौरुतापोऽरणयन्नोषधीः सख्ये अस्य ॥ १०.०८८.०२
 देवेभिर्निषितो यज्ञियेभिरग्निं स्तोषाण्यजरं बृहन्तम्।
 यो भानुना पृथिवीं द्यामुतेमामाततान रोदसी अन्तरिक्षम् ॥ १०.०८८.०३
 यो होतासीत्प्रथमो देवजुष्टो यं समाञ्जत्राज्येना वृणानाः।
 स पतत्रीत्वरं स्था जगद्यच्छात्रमग्निरकृणोज्जातवेदाः ॥ १०.०८८.०४
 यज्जातवेदो भुवनस्य मूर्धन्नतिष्ठो अग्ने सह रोचनेन।
 तं त्वाहेम मतिभिर्गीर्भिरुक्थैः स यज्ञियो अभवो रोदसिप्राः ॥ १०.०८८.०५
 मूर्धा भुवो भवति नक्तमग्निस्ततः सूर्यो जायते प्रातरुद्यन्।
 मायामू तु यज्ञियानामेतामपो यत्तूर्णिश्चरति प्रजानन् ॥ १०.०८८.०६
 दृशेन्यो यो महिना समिद्धोऽरोचत दिवियोनिर्विभावा।
 तस्मिन्नग्नौ सूक्तवाकेन देवा हविर्विश्व आजुहवुस्तनूपाः ॥ १०.०८८.०७
 सूक्तवाकं प्रथममादिदग्निमादिद्धविरजनयन्त देवाः।
 स एषां यज्ञो अभवत्तनूपास्तं द्यौर्वेद तं पृथिवी तमापः ॥ १०.०८८.०८
 यं देवासोऽजनयन्ताग्निं यस्मिन्नाजुहवुर्भुवनानि विश्वा।
 सो अर्चिषा पृथिवीं द्यामुतेमामृज्यमानो अतपन्महित्वा ॥ १०.०८८.०९
 स्तोमेन हि दिवि देवासो अग्निमजीजनञ्छक्तिभी रोदसिप्राम्।
 तमू अकृण्वन्तेधा भुवे कं स ओषधीः पचति विश्वरूपाः ॥ १०.०८८.१०
 यदेदेनमदधुर्यज्ञियासो दिवि देवाः सूर्यमादितेयम्।
 यदा चरिष्णू मिथुनावभूतामादित्प्रापश्यन्भुवनानि विश्वा ॥ १०.०८८.११
 विश्वस्मा अग्निं भुवनाय देवा वैश्वानरं केतुमह्वामकृण्वन्।
 आ यस्ततानोषसो विभातीरपो ऊर्णोति तमो अर्चिषा यन् ॥ १०.०८८.१२
 वैश्वानरं कवयो यज्ञियासोऽग्निं देवा अजनयन्नजुर्यम्।
 नक्षत्रं प्रत्नममिनच्चरिष्णु यक्षस्याध्यक्षं तविषं बृहन्तम् ॥ १०.०८८.१३

वैश्वानरं विश्वहा दीदिवांसं मन्त्रैरग्निं कविमच्छा वदामः।

यो महिम्ना परिबभूवोर्वी उतावस्तादुत देवः परस्तात्॥ १०.०८८.१४

द्वे स्रुती अशृणवं पितृणामहं देवानामुत मर्त्यानाम्।

ताभ्यामिदं विश्वमेजत्समेति यदन्तरा पितरं मातरं च॥ १०.०८८.१५

द्वे समीची बिभृतश्चरन्तं शीर्षतो जातं मनसा विमृष्टम्।

स प्रत्यङ्विश्वा भुवनानि तस्थावप्रयुच्छन्तरणिभ्राजमानः॥ १०.०८८.१६

यत्रा वदेते अवरः परश्च यज्ञन्योः कतरो नौ वि वेद।

आ शेकुरित्सधमादं सखायो नक्षन्त यज्ञं क इदं वि वोचत्॥ १०.०८८.१७

कत्यग्रयः कति सूर्यासः कत्युषासः कत्यु स्विदापः।

नोपस्पिजं वः पितरो वदामि पृच्छामि वः कवयो विद्वाने कम्॥ १०.०८८.१८

यावन्मात्रमुषसो न प्रतीकं सुपण्यो वसते मातरिश्चः।

तावद्दधात्युप यज्ञमायन्ब्राह्मणो होतुरवरो निषीदन्॥ १०.०८८.१९

इन्द्रं स्तवा नृतमं यस्य महा विबबाधे रोचना वि ज्मो अन्तान्।

आ यः पप्रौ चर्षणीधृद्वरोभिः प्र सिन्धुभ्यो रिरिचानो महित्वा॥ १०.०८९.०१

स सूर्यः पर्युरू वरांस्येन्द्रो ववृत्याद्रथेव चक्रा।

अतिष्ठन्तमपस्यं न सर्गं कृष्णा तमांसि त्विष्या जघान॥ १०.०८९.०२

समानमस्मा अनपावृदर्च क्षमया दिवो असमं ब्रह्म नव्यम्।

वि यः पृष्ठेव जनिमान्यर्य इन्द्रश्चिकाय न सखायमीषे॥ १०.०८९.०३

इन्द्राय गिरो अनिशितसर्गा अपः प्रेरयं सगरस्य बुध्नात्।

यो अक्षणेव चक्रिया शचीभिर्विष्वक्तस्तम्भ पृथिवीमुत द्याम्॥ १०.०८९.०४

आपान्तमन्युस्तृपलप्रभर्मा धुनिः शिमीवाञ्छरुमाँ ऋजीषी।

सोमो विश्वान्यतसा वनानि नार्वाग्निन्द्रं प्रतिमानानि देभुः॥ १०.०८९.०५

न यस्य द्यावापृथिवी न धन्व नान्तरिक्षं नाद्रयः सोमो अक्षाः।

यदस्य मन्युरधिनीयमानः शृणाति वीळु रुजति स्थिराणि ॥ १०.०८९.०६
जघान वृत्रं स्वधितिर्वनेव रुरोज पुरो अरदन्न सिन्धून्।
बिभेद गिरिं नवमिन्न कुम्भमा गा इन्द्रो अकृणुत स्वयुग्भिः ॥ १०.०८९.०७
त्वं ह त्यदणया इन्द्र धीरोऽसिर्न पर्व वृजिना शृणासि।
प्र ये मित्रस्य वरुणस्य धाम युजं न जना मिनन्ति मित्रम् ॥ १०.०८९.०८
प्र ये मित्रं प्रार्यमणं दुरेवाः प्र संगिरः प्र वरुणं मिनन्ति।
न्यमित्रेषु वधमिन्द्र तुम्रं वृषन्वृषाणमरुषं शिशीहि ॥ १०.०८९.०९
इन्द्रो दिव इन्द्र ईशे पृथिव्या इन्द्रो अपामिन्द्र इत्पर्वतानाम्।
इन्द्रो वृधामिन्द्र इन्मेधिराणामिन्द्रः क्षमे योगे हव्य इन्द्रः ॥ १०.०८९.१०
प्राक्तुभ्य इन्द्रः प्र वृधो अहभ्यः प्रान्तरिक्षात्प्र समुद्रस्य धासेः।
प्र वातस्य प्रथसः प्र ज्मो अन्तात्प्र सिन्धुभ्यो रिरिचे प्र क्षितिभ्यः ॥ १०.०८९.११
प्र शोशुचत्या उषसो न केतुरसिन्वा ते वर्ततामिन्द्र हेतिः।
अश्मेव विध्य दिव आ सृजानस्तपिष्ठेन हेषसा द्रोघमित्रान् ॥ १०.०८९.१२
अन्वह मासा अन्विद्वनान्यन्वोषधीरनु पर्वतासः।
अन्विन्द्रं रोदसी वावशाने अन्वापो अजिहत जायमानम् ॥ १०.०८९.१३
कर्हि स्वित्सा त इन्द्र चेत्यासदघस्य यद्विनदो रक्ष एषत्।
मित्रक्रुवो यच्छसने न गावः पृथिव्या आपृगमुया शयन्ते ॥ १०.०८९.१४
शत्रूयन्तो अभि ये नस्ततस्त्रे महि व्राधन्त ओगणास इन्द्र।
अन्धेनामित्रास्तमसा सचन्तां सुज्योतिषो अक्तवस्ताँ अभि ष्युः ॥ १०.०८९.१५
पुरूणि हि त्वा सवना जनानां ब्रह्माणि मन्दनृणतामृषीणाम्।
इमामाघोषन्नवसा सहृतिं तिरो विश्वाँ अर्चतो याह्यर्वाङ् ॥ १०.०८९.१६
एवा ते वयमिन्द्र भुञ्जतीनां विद्याम सुमतीनां नवानाम्।
विद्याम वस्तोरवसा गृणन्तो विश्वामित्रा उत त इन्द्र नूनम् ॥ १०.०८९.१७
शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ।

शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ १०.०८९.१८

सहस्रशीर्षा पुरुषः सहस्राक्षः सहस्रपात् ।

स भूमिं विश्वतो वृत्वात्यतिष्ठद्दशाङ्गुलम् ॥ १०.०९०.०१

पुरुष एवेदं सर्वं यद्भूतं यच्च भव्यम् ।

उतामृतत्वस्येशानो यदन्नेनातिरोहति ॥ १०.०९०.०२

एतावानस्य महिमातो ज्यायाँश्च पूरुषः ।

पादोऽस्य विश्वा भूतानि त्रिपादस्यामृतं दिवि ॥ १०.०९०.०३

त्रिपादूर्ध्वं उदैत्पुरुषः पादोऽस्येहाभवत्पुनः ।

ततो विष्वङ् व्यक्रामत्साशनानशने अभि ॥ १०.०९०.०४

तस्माद्विराळजायत विराजो अधि पूरुषः ।

स जातो अत्यरिच्यत पश्चाद्भूमिमथो पुरः ॥ १०.०९०.०५

यत्पुरुषेण हविषा देवा यज्ञमतन्वत ।

वसन्तो अस्यासीदाज्यं ग्रीष्म इध्मः शरद्धविः ॥ १०.०९०.०६

तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन्पुरुषं जातमग्रतः ।

तेन देवा अयजन्त साध्या ऋषयश्च ये ॥ १०.०९०.०७

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः सम्भृतं पृषदाज्यम् ।

पशून्ताँश्चक्रे वायव्यानारण्यान्ग्राम्याश्च ये ॥ १०.०९०.०८

तस्माद्यज्ञात्सर्वहुत ऋचः सामानि जज्ञिरे ।

छन्दांसि जज्ञिरे तस्माद्यजुस्तस्मादजायत ॥ १०.०९०.०९

तस्मादश्वा अजायन्त ये के चोभयादतः ।

गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता अजावयः ॥ १०.०९०.१०

यत्पुरुषं व्यदधुः कतिधा व्यकल्पयन् ।

मुखं किमस्य कौ बाहू का ऊरू पादा उच्येते ॥ १०.०९०.११

ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीद्ब्राह्मणं राजन्यः कृतः।
ऊरू तदस्य यद्वैश्यः पद्भ्यां शूद्रो अजायत ॥ १०.०९०.१२
चन्द्रमा मनसो जातश्चक्षुः सूर्यो अजायत।
मुखादिन्द्रश्चाग्निश्च प्राणाद्वायुरजायत ॥ १०.०९०.१३
नाभ्या आसीदन्तरिक्षं शीर्ष्णो द्यौः समवर्तत।
पद्भ्यां भूमिर्दिशः श्रोत्रात्तथा लोकाँ अकल्पयन् ॥ १०.०९०.१४
सप्तास्यासन्परिधयस्त्रिः सप्त समिधः कृताः।
देवा यद्यज्ञं तन्वाना अबध्नन्पुरुषं पशुम् ॥ १०.०९०.१५
यज्ञेन यज्ञमयजन्त देवास्तानि धर्माणि प्रथमान्यासन्।
ते ह नाकं महिमानः सचन्त यत्र पूर्वे साध्याः सन्ति देवाः ॥ १०.०९०.१६

सं जागृवद्भिर्जरमाण इध्यते दमे दमूना इषयन्निळस्पदे।
विश्वस्य होता हविषो वरेण्यो विभुर्विभावा सुषखा सखीयते ॥ १०.०९१.०१
स दर्शतश्रीरतिथिर्गृहेगृहे वनेवने शिश्रिये तक्कवीरिव।
जनंजनं जन्यो नाति मन्यते विश आ क्षेति विश्यो विशंविशम् ॥ १०.०९१.०२
सुदक्षो दक्षैः क्रतुनासि सुक्रतुरग्रे कविः काव्येनासि विश्ववित्।
वसुर्वसूनां क्षयसि त्वमेक इद्दयावा च यानि पृथिवी च पुष्यतः ॥ १०.०९१.०३
प्रजानन्नग्रे तव योनिमृत्वियमिळयायास्पदे घृतवन्तमासदः।
आ ते चिकित्र उषसामिवेतयोऽरेपसः सूर्यस्येव रश्मयः ॥ १०.०९१.०४
तव श्रियो वर्ष्यस्येव विद्युतश्चित्राश्चिकित्र उषसां न केतवः।
यदोषधीरभिसृष्टो वनानि च परि स्वयं चिनुषे अन्नमास्ये ॥ १०.०९१.०५
तमोषधीर्दधिरे गर्भमृत्वियं तमापो अग्निं जनयन्त मातरः।
तमित्समानं वनिनश्च वीरुधोऽन्तर्वतीश्च सुवते च विश्वहा ॥ १०.०९१.०६
वातोपधृत इषितो वशाँ अनु तृषु यदन्ना वेविषद्वितिष्ठसे।

आ ते यतन्ते रथ्यो यथा पृथक्छर्धास्यग्ने अजराणि धक्षतः ॥ १०.०९१.०७
 मेधाकारं विदथस्य प्रसाधनमग्निं होतारं परिभूतमं मतिम्।
 तमिदर्भे हविष्या समानमित्तमिन्महे वृणते नान्यं त्वत् ॥ १०.०९१.०८
 त्वामिदत्र वृणते त्वायवो होतारमग्ने विदथेषु वेधसः।
 यद्देवयन्तो दधति प्रयांसि ते हविष्मन्तो मनवो वृक्तबर्हिषः ॥ १०.०९१.०९
 तवाग्ने होत्रं तव पोत्रमृत्वियं तव नेष्ट्रं त्वमग्निदृतायतः।
 तव प्रशास्त्रं त्वमध्वरीयसि ब्रह्मा चासि गृहपतिश्च नो दमे ॥ १०.०९१.१०
 यस्तुभ्यमग्ने अमृताय मर्त्यः समिधा दाशदुत वा हविष्कृति।
 तस्य होता भवसि यासि दूत्यमुप ब्रूषे यजस्यध्वरीयसि ॥ १०.०९१.११
 इमा अस्मै मतयो वाचो अस्मदाँ ऋचो गिरः सुष्टुतयः समग्मत।
 वसूयवो वसवे जातवेदसे वृद्धासु चिद्वर्धनो यासु चाकनत् ॥ १०.०९१.१२
 इमां प्रत्नाय सुष्टुतिं नवीयसीं वोचेयमस्मा उशते शृणोतु नः।
 भूया अन्तरा हृद्यस्य निस्पृशे जायेव पत्य उशती सुवासाः ॥ १०.०९१.१३
 यस्मिन्नश्वास ऋषभास उक्षणो वशा मेषा अवसृष्टास आहुताः।
 कीलालपे सोमपृष्ठाय वेधसे हृदा मतिं जनये चारुमग्रये ॥ १०.०९१.१४
 अहाव्यग्ने हविरास्ये ते सुचीव घृतं चम्बीव सोमः।
 वाजसनिं रयिमस्मे सुवीरं प्रशस्तं धेहि यशसं बृहन्तम् ॥ १०.०९१.१५

यज्ञस्य वो रथ्यं विशपतिं विशां होतारमक्तोरतिथिं विभावसुम्।
 शोचञ्छुष्कासु हरिणीषु जर्भुरद्वृषा केतुर्यजतो द्यामशायत ॥ १०.०९२.०१
 इममञ्जस्पामुभये अकृण्वत धर्माणमग्निं विदथस्य साधनम्।
 अक्तुं न यह्वमुषसः पुरोहितं तनूनपातमरुषस्य निसते ॥ १०.०९२.०२
 बळस्य नीथा वि पणेश्च मन्महे वया अस्य प्रहुता आसुरत्तवे।
 यदा घोरासो अमृतत्वमाशतादिज्जनस्य दैव्यस्य चर्किरन् ॥ १०.०९२.०३

ऋतस्य हि प्रसितिर्द्यौरुरु व्यचो नमो मह्यरमतिः पनीयसी ।
 इन्द्रो मित्रो वरुणः सं चिकित्त्रिरेऽथो भगः सविता पूतदक्षसः ॥ १०.०९२.०४
 प्र रुद्रेण ययिना यन्ति सिन्धवस्तिरो महीमरमतिं दधन्विरे ।
 येभिः परिज्मा परियन्नुरु ज्रयो वि रोरुवज्जठरे विश्वमुक्षते ॥ १०.०९२.०५
 क्राणा रुद्रा मरुतो विश्वकृष्टयो दिवः श्येनासो असुरस्य नीळयः ।
 तेभिश्चष्टे वरुणो मित्रो अर्यमेन्द्रो देवेभिरर्वशेभिरर्वशः ॥ १०.०९२.०६
 इन्द्रे भुजं शशमानास आशत सूरौ दृशीके वृषणश्च पौंस्ये ।
 प्र ये न्वस्यार्हणा ततक्षिरे युजं वज्रं नृषदनेषु कारवः ॥ १०.०९२.०७
 सूरश्चिदा हरितो अस्य रीरमदिन्द्रादा कश्चिन्द्रयते तवीयसः ।
 भीमस्य वृष्णो जठरादभिश्चसो दिवेदिवे सहुरिः स्तन्नबाधितः ॥ १०.०९२.०८
 स्तोमं वो अद्य रुद्राय शिकसे क्षयद्वीराय नमसा दिदिष्टन ।
 येभिः शिवः स्ववाँ एवयावभिर्दिवः सिषक्ति स्वयशा निकामभिः ॥ १०.०९२.०९
 ते हि प्रजाया अभरन्त वि श्रवो बृहस्पतिर्वृषभः सोमजामयः ।
 यज्ञैरथर्वा प्रथमो वि धारयद्देवा दक्षैर्भृगवः सं चिकित्त्रिरे ॥ १०.०९२.१०
 ते हि द्यावापृथिवी भूरिरेतसा नराशंसश्चतुरङ्गो यमोऽदितिः ।
 देवस्त्वष्टा द्रविणोदा ऋभुक्षणः प्र रोदसी मरुतो विष्णुरहिरि ॥ १०.०९२.११
 उत स्य न उशिजामुर्विया कविरहिः शृणोतु बुध्यो हवीमनि ।
 सूर्यामासा विचरन्ता दिविक्षिता धिया शमीनहुषी अस्य बोधतम् ॥ १०.०९२.१२
 प्र नः पूषा चरथं विश्वदेव्योऽपां नपादवतु वायुरिष्टये ।
 आत्मानं वस्यो अभि वातमर्चत तदश्विना सुहवा यामनि श्रुतम् ॥ १०.०९२.१३
 विशामासामभयानामधिक्षितं गीर्भिरु स्वयशसं गृणीमसि ।
 ग्राभिर्विश्वाभिरदितिमनर्वणमक्तोर्युवानं नृमणा अथा पतिम् ॥ १०.०९२.१४
 रेभदत्र जनुषा पूर्वो अङ्गिरा ग्रावाण ऊर्ध्वा अभि चक्षुरध्वरम् ।
 येभिर्विहाया अभवद्विचक्षणः पाथः सुमेकं स्वधितिर्वनन्वति ॥ १०.०९२.१५

महि द्यावापृथिवी भूतमुर्वी नारी यही न रोदसी सदं नः।
तेभिर्नः पातं सहस्र एभिर्नः पातं शूषणि ॥ १०.०९३.०१
यज्ञेयज्ञे स मर्त्यो देवान्सपर्यति।
यः सुमैर्दीर्घश्रुत्तम आविवासत्येनान् ॥ १०.०९३.०२
विश्वेषामिरज्यवो देवानां वार्महः।
विश्वे हि विश्वमहसो विश्वे यज्ञेषु यज्ञियाः ॥ १०.०९३.०३
ते घा राजानो अमृतस्य मन्द्रा अर्यमा मित्रो वरुणः परिज्मा।
कद्रुद्रो नृणां स्तुतो मरुतः पूषणो भगः ॥ १०.०९३.०४
उत नो नक्तमपां वृषण्वसू सूर्यामासा सदनाय सधन्या।
सचा यत्साद्येषामहिर्बुध्निषु बुध्यः ॥ १०.०९३.०५
उत नो देवावश्विना शुभस्पती धामभिर्मित्रावरुणा उरुष्यताम्।
महः स राय एषतेऽति धन्वेव दुरिता ॥ १०.०९३.०६
उत नो रुद्रा चिन्मृळतामश्विना विश्वे देवासो रथस्पतिर्भगः।
ऋभुर्वाज ऋभुक्षणः परिज्मा विश्ववेदसः ॥ १०.०९३.०७
ऋभुरभुक्षा ऋभुर्विधतो मद आ ते हरी जूजुवानस्य वाजिना।
दुष्टरं यस्य साम चिद्वधग्यज्ञो न मानुषः ॥ १०.०९३.०८
कृधी नो अहयो देव सवितः स च स्तुषे मघोनाम्।
सहो न इन्द्रो वह्निभिर्न्येषां चर्षणीनां चक्रं रश्मिं न योयुवे ॥ १०.०९३.०९
ऐषु द्यावापृथिवी धातं महदस्मे वीरेषु विश्वचर्षणि श्रवः।
पृक्षं वाजस्य सातये पृक्षं रायोत तुर्वणे ॥ १०.०९३.१०
एतं शंसमिन्द्रास्मयुष्टं कूचित्सन्तं सहसावन्नभिष्टये।
सदा पाहाभिष्टये मेदतां वेदता वसो ॥ १०.०९३.११
एतं मे स्तोमं तना न सूर्ये द्युतद्यामानं वावृधन्त नृणाम्।

संवननं नाश्व्यं तष्टेवानपच्युतम् ॥ १०.०९३.१२

वावर्त येषां राया युक्तैषां हिरण्ययी।

नेमधिता न पौस्या वृथेव विष्टान्ता ॥ १०.०९३.१३

प्र तद्दुःशीमे पृथवाने वेने प्र रामे वोचमसुरे मघवत्सु।

ये युक्त्वाय पञ्च शतास्मयु पथा विश्राव्येषाम् ॥ १०.०९३.१४

अधीन्वत्र सप्ततिं च सप्त च।

सद्यो दिदिष्ट तान्वः सद्यो दिदिष्ट पार्थ्यः सद्यो दिदिष्ट मायवः ॥ १०.०९३.१५

प्रैते वदन्तु प्र वयं वदाम ग्रावभ्यो वाचं वदता वदद्भ्यः।

यदद्रयः पर्वताः साकमाशवः श्लोकं घोषं भरथेन्द्राय सोमिनः ॥ १०.०९४.०१

एते वदन्ति शतवत्सहस्रवदभि क्रन्दन्ति हरितेभिरासभिः।

विष्टी ग्रावाणः सुकृतः सुकृत्यया होतुश्चित्पूर्वे हविरद्यमाशत ॥ १०.०९४.०२

एते वदन्त्यविदन्नना मधु न्यूङ्खयन्ते अधि पक्क आमिषि।

वृक्षस्य शाखामरुणस्य बप्सतस्ते सूभर्वा वृषभाः प्रेमराविषुः ॥ १०.०९४.०३

बृहद्वदन्ति मदिरेण मन्दिनेन्द्रं क्रोशन्तोऽविदन्नना मधु।

संरभ्या धीराः स्वसृभिरनर्तिषुराघोषयन्तः पृथिवीमुपब्दिभिः ॥ १०.०९४.०४

सुपर्णा वाचमक्रतोप द्यव्याखरे कृष्णा इषिरा अनर्तिषुः।

न्यङ्नि यन्त्युपरस्य निष्कृतं पुरू रेतो दधिरे सूर्यश्चितः ॥ १०.०९४.०५

उग्रा इव प्रवहन्तः समायमुः साकं युक्ता वृषणो बिभ्रतो धुरः।

यच्छ्रसन्तो जग्रसाना अराविषुः शृण्व एषां प्रोथथो अर्वतामिव ॥ १०.०९४.०६

दशावनिभ्यो दशकक्ष्येभ्यो दशयोक्त्रेभ्यो दशयोजनेभ्यः।

दशाभीशुभ्यो अर्चताजरेभ्यो दश धुरो दश युक्ता वहद्भ्यः ॥ १०.०९४.०७

ते अद्रयो दशयन्तास आशवस्तेषामाधानं पर्येति हर्यतम्।

त ऊ सुतस्य सोम्यस्यान्धसोऽशोः पीयूषं प्रथमस्य भेजिरे ॥ १०.०९४.०८

ते सोमादो हरी इन्द्रस्य निसर्तेऽशुं दुहन्तो अध्यासते गवि।
 तेभिर्दुग्धं पपिवान्सोम्यं मध्विन्द्रो वर्धते प्रथते वृषायते ॥ १०.०९४.०९
 वृषा वो अंशुर्न किला रिषाथनेळावन्तः सदमित्स्थनाशिताः।
 रैवत्येव महसा चारवः स्थन यस्य ग्रावाणो अजुषध्वमध्वरम् ॥ १०.०९४.१०
 तृदिला अतृदिलासो अद्रयोऽश्रमणा अश्रुथिता अमृत्यवः।
 अनातुरा अजराः स्थामविष्णवः सुपीवसो अतृषिता अतृष्णजः ॥ १०.०९४.११
 ध्रुवा एव वः पितरो युगेयुगे क्षेमकामासः सदसो न युञ्जते।
 अजुर्यासो हरिषाचो हरिद्रव आ द्यां रवेण पृथिवीमशुश्रवुः ॥ १०.०९४.१२
 तदिद्वदन्त्यद्रयो विमोचने यामन्नञ्जस्पा इव घेदुपब्दिभिः।
 वपन्तो बीजमिव धान्याकृतः पृञ्चन्ति सोमं न मिनन्ति बप्सतः ॥ १०.०९४.१३
 सुते अध्वरे अधि वाचमक्रता क्रीळयो न मातरं तुदन्तः।
 वि षू मुञ्जा सुषुवुषो मनीषां वि वर्तन्तामद्रयश्चायमानाः ॥ १०.०९४.१४

हये जाये मनसा तिष्ठ घोरे वचांसि मिश्रा कृणवावहै नु।
 न नौ मन्त्रा अनुदितास एते मयस्करन्परतरे चनाहन् ॥ १०.०९५.०१
 किमेता वाचा कृणवा तवाहं प्राक्रमिषमुषसामग्रियेव।
 पुरुरवः पुनरस्तं परेहि दुरापना वात इवाहमस्मि ॥ १०.०९५.०२
 इषुर्न श्रिय इषुधेरसना गोषाः शतसा न रंहिः।
 अवीरे क्रतौ वि दविद्युतन्नोरा न मायुं चितयन्त धुनयः ॥ १०.०९५.०३
 सा वसु दधती श्वशुराय वय उषो यदि वष्ट्यन्तिगृहात्।
 अस्तं ननक्षे यस्मिञ्चाकन्दिवा नक्तं श्रथिता वैतसेन ॥ १०.०९५.०४
 त्रिः स्म माहः श्रथयो वैतसेनोत स्म मेऽव्यत्यै पृणासि।
 पुरुरवोऽनु ते केतमायं राजा मे वीर तन्वस्तदासीः ॥ १०.०९५.०५
 या सुजूर्णिः श्रेणिः सुम्नआपिर्हदेचक्षुर्न ग्रन्थिनी चरण्युः।

ता अञ्जयोऽरुणयो न ससुः श्रिये गावो न धेनवोऽनवन्त ॥ १०.०९५.०६
 समस्मिञ्जायमान आसत ग्रा उतेमवर्धन्नद्यः स्वगूर्ताः ।
 महे यत्त्वा पुरुरवो रणायवर्धयन्दस्युहत्याय देवाः ॥ १०.०९५.०७
 सचा यदासु जहतीष्वत्कममानुषीषु मानुषो निषेवे ।
 अप स्म मत्तरसन्ती न भुज्युस्ता अत्रसन्नथस्पृशो नाश्वाः ॥ १०.०९५.०८
 यदासु मर्तो अमृतासु निस्पृक्सं क्षोणीभिः क्रतुभिर्न पृङ्क्ते ।
 ता आतयो न तन्वः शुम्भत स्वा अश्वासो न क्रीळयो दन्दशानाः ॥ १०.०९५.०९
 विद्युन्न या पतन्ती दविद्योद्भ्ररन्ती मे अप्या काम्यानि ।
 जनिष्ठो अपो नर्यः सुजातः प्रोर्वशी तिरत दीर्घमायुः ॥ १०.०९५.१०
 जज्ञिष इत्था गोपीथ्याय हि दधाथ तत्पुरुरवो म ओजः ।
 अशासं त्वा विदुषी सस्मिन्नहन्न म आशृणोः किमभुग्वदासि ॥ १०.०९५.११
 कदा सूनुः पितरं जात इच्छाच्चक्रन्नाश्रु वर्तयद्विजानन् ।
 को दम्पती समनसा वि यूयोदध यदग्निः श्वशुरेषु दीदयत् ॥ १०.०९५.१२
 प्रति ब्रवाणि वर्तयते अश्रु चक्रन्न क्रन्ददाध्ये शिवायै ।
 प्र तत्ते हिनवा यत्ते अस्मे परेह्यस्तं नहि मूर मापः ॥ १०.०९५.१३
 सुदेवो अद्य प्रपतेदनावृत्परावतं परमां गन्तवा उ ।
 अधा शयीत निरृतेरुपस्थेऽधैनं वृका रभसासो अद्युः ॥ १०.०९५.१४
 पुरुरवो मा मृथा मा प्र पप्तो मा त्वा वृकासो अशिवास उ क्षन् ।
 न वै स्त्रैणानि सख्यानि सन्ति सालावृकाणां हृदयान्येता ॥ १०.०९५.१५
 यद्विरूपाचरं मर्त्येष्ववसं रात्रीः शरदश्चतस्रः ।
 घृतस्य स्तोत्रं सकृदह्ण आश्रां तादेवेदं तातृपाणा चरामि ॥ १०.०९५.१६
 अन्तरिक्षप्रां रजसो विमानीमुप शिक्षाम्युर्वशीं वसिष्ठः ।
 उप त्वा रातिः सुकृतस्य तिष्ठान्नि वर्तस्व हृदयं तप्यते मे ॥ १०.०९५.१७
 इति त्वा देवा इम आहुरैळ यथेमेतद्भवसि मृत्युबन्धुः ।

प्रजा ते देवान्हविषा यजाति स्वर्ग उ त्वमपि मादयासे ॥ १०.०९५.१८

प्र ते महे विदथे शंसिषं हरी प्र ते वन्वे वनुषो हर्यतं मदम् ।

घृतं न यो हरिभिश्चारु सेचत आ त्वा विशन्तु हरिवर्षसं गिरः ॥ १०.०९६.०१

हरिं हि योनिमभि ये समस्वरन्हिन्वन्तो हरी दिव्यं यथा सदः ।

आ यं पृणन्ति हरिभिर्न धेनव इन्द्राय शूषं हरिवन्तमर्चत ॥ १०.०९६.०२

सो अस्य वज्रो हरितो य आयसो हरिर्निकामो हरिरा गभस्त्योः ।

दयुम्नी सुशिप्रो हरिमन्युसायक इन्द्रे नि रूपा हरिता मिमिक्षिरे ॥ १०.०९६.०३

दिवि न केतुरधि धायि हर्यतो विव्यचद्वज्रो हरितो न रंह्या ।

तुददहिं हरिशिप्रो य आयसः सहस्रशोका अभवद्धरिम्भरः ॥ १०.०९६.०४

त्वंत्वमहर्यथा उपस्तुतः पूर्वेभिरिन्द्र हरिकेश यज्वभिः ।

त्वं हर्यसि तव विश्वमुक्थ्यमसामि राधो हरिजात हर्यतम् ॥ १०.०९६.०५

ता वज्रिणं मन्दिनं स्तोम्यं मद इन्द्रं रथे वहतो हर्यता हरी ।

पुरूण्यस्मै सवनानि हर्यत इन्द्राय सोमा हरयो दधन्विरे ॥ १०.०९६.०६

अरं कामाय हरयो दधन्विरे स्थिराय हिन्वन्हरयो हरी तुरा ।

अर्वद्विर्यो हरिभिर्जोषमीयते सो अस्य कामं हरिवन्तमानशे ॥ १०.०९६.०७

हरिश्मशारुर्हरिकेश आयसस्तुरस्पेये यो हरिपा अवर्धत ।

अर्वद्विर्यो हरिभिर्वाजिनीवसुरति विश्वा दुरिता पारिषद्धरी ॥ १०.०९६.०८

स्रुवेव यस्य हरिणी विपेततुः शिप्रे वाजाय हरिणी दविध्वतः ।

प्र यत्कृते चमसे मर्मजद्धरी पीत्वा मदस्य हर्यतस्यान्धसः ॥ १०.०९६.०९

उत स्म सद्म हर्यतस्य पस्त्योरत्यो न वाजं हरिवाँ अचिक्रदत् ।

मही चिद्धि धिषणाहर्यदोजसा बृहद्वयो दधिषे हर्यतश्चिदा ॥ १०.०९६.१०

आ रोदसी हर्यमाणो महित्वा नव्यंनव्यं हर्यसि मन्म नु प्रियम् ।

प्र पस्त्यमसुर हर्यतं गोराविष्कृधि हरये सूर्याय ॥ १०.०९६.११

आ त्वा हर्यन्तं प्रयुजो जनानां रथे वहन्तु हरिशिप्रमिन्द्र।
पिबा यथा प्रतिभृतस्य मध्वो हर्यन्यज्ञं सधमादे दशोणिम् ॥ १०.०९६.१२
अपाः पूर्वेषां हरिवः सुतानामथो इदं सवनं केवलं ते।
ममद्भि सोमं मधुमन्तमिन्द्र सत्रा वृषञ्जठर आ वृषस्व ॥ १०.०९६.१३

या ओषधीः पूर्वा जाता देवेभ्यस्त्रियुगं पुरा।
मनै नु बभ्रूणामहं शतं धामानि सप्त च ॥ १०.०९७.०१
शतं वो अम्ब धामानि सहस्रमुत वो रुहः।
अथा शतक्रत्वो यूयमिमं मे अगदं कृत ॥ १०.०९७.०२
ओषधीः प्रति मोदध्वं पुष्पवतीः प्रसूवरीः।
अश्वा इव सजित्वरीर्वीरुधः पारयिष्णवः ॥ १०.०९७.०३
ओषधीरिति मातरस्तद्वो देवीरुप ब्रुवे।
सनेयमश्वं गां वास आत्मानं तव पूरुष ॥ १०.०९७.०४
अश्वत्थे वो निषदनं पर्णे वो वसतिष्कृता।
गोभाज इत्किलासथ यत्सनवथ पूरुषम् ॥ १०.०९७.०५
यत्रौषधीः समग्मत राजानः समिताविव।
विप्रः स उच्यते भिषग्रक्षोहामीवचातनः ॥ १०.०९७.०६
अश्वावतीं सोमावतीमूर्जयन्तीमुदोजसम्।
आवित्सि सर्वा ओषधीरस्मा अरिष्टतातये ॥ १०.०९७.०७
उच्छुष्मा ओषधीनां गावो गोष्ठादिवेरते।
धनं सनिष्यन्तीनामात्मानं तव पूरुष ॥ १०.०९७.०८
इष्कृतिर्नाम वो माताथो यूयं स्थ निष्कृतीः।
सीराः पतत्रिणीः स्थन यदामयति निष्कृथ ॥ १०.०९७.०९
अति विश्वाः परिष्ठाः स्तेन इव व्रजमक्रमुः।

ओषधीः प्राचुच्यवुर्यत्किं च तन्वो रपः ॥ १०.०९७.१०
यदिमा वाजयन्नहमोषधीर्हस्त आदधे।
आत्मा यक्ष्मस्य नश्यति पुरा जीवगृभो यथा ॥ १०.०९७.११
यस्यौषधीः प्रसर्पथाङ्गमङ्गं परुष्यरुः।
ततो यक्ष्मं वि बाधध्व उग्रो मध्यमशीरिव ॥ १०.०९७.१२
साकं यक्ष्म प्र पत चाषेण किकिदीविना।
साकं वातस्य ध्राज्या साकं नश्य निहाकया ॥ १०.०९७.१३
अन्या वो अन्यामवत्वन्यान्यस्या उपावत।
ताः सर्वाः संविदाना इदं मे प्रावता वचः ॥ १०.०९७.१४
याः फलिनीर्या अफला अपुष्पा याश्च पुष्पिणीः।
बृहस्पतिप्रसूतास्ता नो मुञ्चन्त्वंहसः ॥ १०.०९७.१५
मुञ्चन्तु मा शपथ्यादथो वरुण्यादुत।
अथो यमस्य पड्बीशात्सर्वस्माद्देवकिल्बिषात् ॥ १०.०९७.१६
अवपतन्तीरवदन्दिव ओषधयस्परि।
यं जीवमश्रवामहै न स रिष्याति पूरुषः ॥ १०.०९७.१७
या ओषधीः सोमराज्ञीर्बह्वीः शतविचक्षणाः।
तासां त्वमस्युत्तमारं कामाय शं हृदे ॥ १०.०९७.१८
या ओषधीः सोमराज्ञीर्विष्टिताः पृथिवीमनु।
बृहस्पतिप्रसूता अस्यै सं दत्त वीर्यम् ॥ १०.०९७.१९
मा वो रिषत्खनिता यस्मै चाहं खनामि वः।
द्विपच्चतुष्पदस्माकं सर्वमस्त्वनातुरम् ॥ १०.०९७.२०
याश्चेदमुपशृण्वन्ति याश्च दूरं परागताः।
सर्वाः संगत्य वीरुधोऽस्यै सं दत्त वीर्यम् ॥ १०.०९७.२१
ओषधयः सं वदन्ते सोमेन सह राज्ञा।

यस्मै कृणोति ब्राह्मणस्तं राजन्यारयामसि ॥ १०.०९७.२२

त्वमुत्तमास्योषधे तव वृक्षा उपस्तयः।

उपस्तिरस्तु सोऽस्माकं यो अस्माँ अभिदासति ॥ १०.०९७.२३

बृहस्पते प्रति मे देवतामिहि मित्रो वा यद्वरुणो वासि पूषा।

आदित्यैर्वा यद्वसुभिर्मरुत्वान्स पर्जन्यं शंतनवे वृषाय ॥ १०.०९८.०१

आ देवो दूतो अजिरश्चिकित्वान्त्वद्देवापे अभि मामगच्छत्।

प्रतीचीनः प्रति मामा ववृत्स्व दधामि ते द्युमतीं वाचमासन् ॥ १०.०९८.०२

अस्मे धेहि द्युमतीं वाचमासन्बृहस्पते अनमीवामिषिराम्।

यया वृष्टिं शंतनवे वनाव दिवो द्रप्सो मधुमाँ आ विवेश ॥ १०.०९८.०३

आ नो द्रप्सा मधुमन्तो विशन्त्विन्द्र देहाधिरथं सहस्रम्।

नि षीद होत्रमृतुथा यजस्व देवान्देवापे हविषा सपर्य ॥ १०.०९८.०४

आर्ष्टिषेणो होत्रमृषिर्निषीदन्देवापिर्देवसुमतिं चिकित्वान्।

स उत्तरस्मादधरं समुद्रमपो दिव्या असृजद्वर्ष्या अभि ॥ १०.०९८.०५

अस्मिन्समुद्रे अध्युत्तरस्मिन्नापो देवेभिर्निवृता अतिष्ठन्।

ता अद्रवन्नार्ष्टिषेणेन सृष्टा देवापिना प्रेषिता मृक्षिणीषु ॥ १०.०९८.०६

यद्देवापिः शंतनवे पुरोहितो होत्राय वृतः कृपयन्नदीधेत्।

देवश्रुतं वृष्टिवनिं रराणो बृहस्पतिर्वाचमस्मा अयच्छत् ॥ १०.०९८.०७

यं त्वा देवापिः शुशुचानो अग्न आर्ष्टिषेणो मनुष्यः समीधे।

विश्वेभिर्देवैरनुमद्यमानः प्र पर्जन्यमीरया वृष्टिमन्तम् ॥ १०.०९८.०८

त्वां पूर्वं ऋषयो गीर्भिरायन्त्वामध्वरेषु पुरुहूत विश्वे।

सहस्राण्यधिरथान्यस्मे आ नो यज्ञं रोहिदश्वोप याहि ॥ १०.०९८.०९

एतान्यग्ने नवतिर्नव त्वे आहुतान्यधिरथा सहस्रा।

तेभिर्वर्धस्व तन्वः शूर पूर्वीर्दिवो नो वृष्टिमिषितो रिरीहि ॥ १०.०९८.१०

एतान्यग्रे नवतिं सहस्रा सं प्र यच्छ वृष्ण इन्द्राय भागम्।
विद्वान्यथ ऋतुशो देवयानानप्यौलानं दिवि देवेषु धेहि ॥ १०.०९८.११
अग्रे बाधस्व वि मृधो वि दुर्गहापामीवामप रक्षांसि सेध।
अस्मात्समुद्राद्बृहतो दिवो नोऽपां भूमानमुप नः सृजेह ॥ १०.०९८.१२

कं नश्चित्रमिषण्यसि चिकित्वान्पृथुग्मानं वाश्रं वावृधध्वै।
कत्तस्य दातु शवसो व्युष्टौ तक्षद्वज्रं वृत्रतुरमपिन्वत् ॥ १०.०९९.०१
स हि द्युता विद्युता वेति साम पृथुं योनिमसुरत्वा ससाद।
स सनीळेभिः प्रसहानो अस्य भ्रातुर्न ऋते सप्तथस्य मायाः ॥ १०.०९९.०२
स वाजं यातापदुष्पदा यन्स्वर्षाता परि षदत्सनिष्यन्।
अनर्वा यच्छतदुरस्य वेदो घ्नञ्छिश्नदेवाँ अभि वर्पसा भूत् ॥ १०.०९९.०३
स यहव्योऽवनीर्गोष्वर्वा जुहोति प्रधन्यासु सस्रिः।
अपादो यत्र युज्यासोऽरथा द्रोण्यश्वास ईरते घृतं वाः ॥ १०.०९९.०४
स रुद्रेभिरशस्तवार ऋभ्वा हित्वी गयमारे अवद्य आगात्।
वम्रस्य मन्ये मिथुना विवत्री अन्नमभीत्यारोदयन्मुषायन् ॥ १०.०९९.०५
स इद्दासं तुवीरवं पतिर्दन्षळक्षं त्रिशीर्षाणं दमन्यत्।
अस्य त्रितो न्वोजसा वृधानो विपा वराहमयो अग्रया हन् ॥ १०.०९९.०६
स द्रुह्वणे मनुष ऊर्ध्वसान आ साविषदर्शसानाय शरुम्।
स नृतमो नहुषोऽस्मत्सुजातः पुरोऽभिनदर्हन्दस्युहत्ये ॥ १०.०९९.०७
सो अभ्रियो न यवस उदन्यन्क्षयाय गातुं विदन्नो अस्मे।
उप यत्सीददिन्दुं शरीरैः श्येनोऽयोपाष्टिर्हन्ति दस्यून् ॥ १०.०९९.०८
स ब्राधतः शवसानेभिरस्य कुत्साय शुष्णं कृपणे परादात्।
अयं कविमनयच्छस्यमानमत्कं यो अस्य सनितोत नृणाम् ॥ १०.०९९.०९
अयं दशस्यन्नर्येभिरस्य दस्मो देवेभिर्वरुणो न मायी।

अयं कनीन ऋतुपा अवेद्यमिमीताररुं यश्चतुष्पात् ॥ १०.०९९.१०
अस्य स्तोमेभिरौशिज ऋजिश्वा व्रजं दरयद्वृषभेण पिप्रोः।
सुत्वा यद्यजतो दीदयद्रीः पुर इयानो अभि वर्षसा भूत् ॥ १०.०९९.११
एवा महो असुर वक्षथाय वम्रकः पङ्भिरुप सर्पदिन्द्रम्।
स इयानः करति स्वस्तिमस्मा इषमूर्ज सुक्षितिं विश्वमाभाः ॥ १०.०९९.१२

इन्द्र दृह्य मघवन्त्वावदिद्भुज इह स्तुतः सुतपा बोधि नो वृधे।
देवेभिर्नः सविता प्रावतु श्रुतमा सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०१
भराय सु भरत भागमृत्वियं प्र वायवे शुचिपे क्रन्ददिष्टये।
गौरस्य यः पयसः पीतिमानश आ सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०२
आ नो देवः सविता साविषद्वय ऋजूयते यजमानाय सुन्वते।
यथा देवान्प्रतिभूषेम पाकवदा सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०३
इन्द्रो अस्मे सुमना अस्तु विश्वहा राजा सोमः सुवितस्याध्येतु नः।
यथायथा मित्रधितानि संदधुरा सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०४
इन्द्र उक्थेन शवसा परुर्दधे बृहस्पते प्रतरीतास्यायुषः।
यज्ञो मनुः प्रमतिर्नः पिता हि कमा सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०५
इन्द्रस्य नु सुकृतं दैव्यं सहोऽग्निर्गृहे जरिता मेधिरः कविः।
यज्ञश्च भूद्विदथे चारुरन्तम आ सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०६
न वो गुहा चकृम भूरि दुष्कृतं नाविष्ट्यं वसवो देवहेळनम्।
माकिर्नो देवा अनृतस्य वर्षस आ सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०७
अपामीवां सविता साविषन्न्यग्वरीय इदप सेधन्वद्रयः।
ग्रावा यत्र मधुषुदुच्यते बृहदा सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०८
ऊर्ध्वो ग्रावा वसवोऽस्तु सोतरि विश्वा द्वेषांसि सनुतर्युयोत।
स नो देवः सविता पायुरीड्य आ सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.०९

ऊर्ज गावो यवसे पीवो अत्तन ऋतस्य याः सदने कोशे अङ्गध्वे।
तनूरेव तन्वो अस्तु भेषजमा सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.१०
क्रतुप्रावा जरिता शश्वतामव इन्द्र इन्द्रा प्रमतिः सुतावताम्।
पूर्णमूधर्दिव्यं यस्य सिक्तय आ सर्वतातिमदितिं वृणीमहे ॥ १०.१००.११
चित्रस्ते भानुः क्रतुप्रा अभिष्टिः सन्ति स्पृधो जरणिप्रा अधृष्टाः।
रजिष्ठया रज्या पश्व आ गोस्तूतूर्षति पर्यग्रं दुवस्युः ॥ १०.१००.१२

उद्बुध्यध्वं समनसः सखायः समग्निमिन्ध्वं बहवः सनीळाः।
दधिक्रामग्निमुषसं च देवीमिन्द्रावतोऽवसे नि ह्वये वः ॥ १०.१०१.०१
मन्द्रा कृणुध्वं धिय आ तनुध्वं नावमरित्रपरणीं कृणुध्वम्।
इष्कृणुध्वमायुधारं कृणुध्वं प्राञ्चं यज्ञं प्र णयता सखायः ॥ १०.१०१.०२
युनक्त सीरा वि युगा तनुध्वं कृते योनौ वपतेह बीजम्।
गिरा च श्रुष्टिः सभरा असन्नो नेदीय इत्सृण्यः पक्कमेयात् ॥ १०.१०१.०३
सीरा युञ्जन्ति कवयो युगा वि तन्वते पृथक्।
धीरा देवेषु सुम्नया ॥ १०.१०१.०४
निराहावान्कृणोतन सं वरत्रा दधातन।
सिञ्चामहा अवतमुद्रिणं वयं सुषेकमनुपक्षितम् ॥ १०.१०१.०५
इष्कृताहावमवतं सुवरत्रं सुषेचनम्।
उद्रिणं सिञ्चे अक्षितम् ॥ १०.१०१.०६
प्रीणीताश्चान्हितं जयाथ स्वस्तिवाहं रथमित्कृणुध्वम्।
द्रोणाहावमवतमश्मचक्रमंसत्रकोशं सिञ्चता नृपाणम् ॥ १०.१०१.०७
व्रजं कृणुध्वं स हि वो नृपाणो वर्म सीव्यध्वं बहुला पृथूनि।
पुरः कृणुध्वमायसीरधृष्टा मा वः सुस्रोच्चमसो दंहता तम् ॥ १०.१०१.०८
आ वो धियं यज्ञियां वर्त ऊतये देवा देवीं यजतां यज्ञियामिह।

सा नो दुहीयद्यवसेव गत्वी सहस्रधारा पयसा मही गौः ॥ १०.१०१.०९
आ तू षिञ्ज हरिमीं द्रोरोपस्थे वाशीभिस्तक्षताश्मन्मयीभिः ।
परि ष्वजध्वं दश कक्ष्याभिरुभे धुरौ प्रति वह्निं युनक्त ॥ १०.१०१.१०
उभे धुरौ वह्निरापिब्दमानोऽन्तर्योनेव चरति द्विजानिः ।
वनस्पतिं वन आस्थापयध्वं नि षू दधिध्वमखनन्त उत्सम् ॥ १०.१०१.११
कपृन्नरः कपृथमुद्घातन चोदयत खुदत वाजसातये ।
निष्टिग्यः पुत्रमा च्यावयोतय इन्द्रं सबाध इह सोमपीतये ॥ १०.१०१.१२

प्र ते रथं मिथूकृतमिन्द्रोऽवतु धृष्णुया ।
अस्मिन्नाजौ पुरुहूत श्रवाय्ये धनभक्षेषु नोऽव ॥ १०.१०२.०१
उत्सम वातो वहति वासोऽस्या अधिरथं यदजयत्सहस्रम् ।
रथीरभून्मुद्गलानी गविष्टौ भरे कृतं व्यचेदिन्द्रसेना ॥ १०.१०२.०२
अन्तर्यच्छ जिघांसतो वज्रमिन्द्राभिदासतः ।
दासस्य वा मघवन्नार्यस्य वा सनुतर्यवया वधम् ॥ १०.१०२.०३
उद्रो हृदमपिबज्जर्हषाणः कूटं स्म तृंहदभिमातिमेति ।
प्र मुष्कभारः श्रव इच्छमानोऽजिरं बाहू अभरत्सिषासन् ॥ १०.१०२.०४
न्यक्रन्दयन्नुपयन्त एनममेहयन्वृषभं मध्य आजेः ।
तेन सूभर्वं शतवत्सहस्रं गवां मुद्गलः प्रधने जिगाय ॥ १०.१०२.०५
ककर्दवे वृषभो युक्त आसीदवावचीत्सारथिरस्य केशी ।
दुधेर्युक्तस्य द्रवतः सहानस ऋच्छन्ति ष्मा निष्पदो मुद्गलानीम् ॥ १०.१०२.०६
उत प्रधिमुदहन्नस्य विद्वानुपायुनग्वंसगमत्र शिक्षन् ।
इन्द्र उदावत्पतिमघ्यानामरंहत पद्याभिः ककुद्भान् ॥ १०.१०२.०७
शुनमष्ट्राव्यचरत्कपर्दी वरत्रायां दार्वानह्यमानः ।
नृम्णानि कृण्वन्बहवे जनाय गाः पस्पशानस्तविषीरधत्त ॥ १०.१०२.०८

इमं तं पश्य वृषभस्य युञ्जं काष्ठाया मध्ये द्रुघणं शयानम्।
येन जिगाय शतवत्सहस्रं गवां मुद्गलः पृतनाज्येषु॥ १०.१०२.०९
आरे अघा को न्वित्था ददर्श यं युञ्जन्ति तम्वा स्थापयन्ति।
नास्मै तृणं नोदकमा भरन्त्युत्तरो धुरो वहति प्रदेदिशत्॥ १०.१०२.१०
परिवृक्तेव पतिविद्यमानत् पीप्याना कूचक्रेणेव सिञ्चन्।
एषैष्या चिद्रथ्या जयेम सुमङ्गलं सिनवदस्तु सातम्॥ १०.१०२.११
त्वं विश्वस्य जगतश्चक्षुरिन्द्रासि चक्षुषः।
वृषा यदाजिं वृषणा सिषाससि चोदयन्वधिणा युजा॥ १०.१०२.१२

आशुः शिशानो वृषभो न भीमो घनाघनः क्षोभणश्चर्षणीनाम्।
संक्रन्दनोऽनिमिष एकवीरः शतं सेना अजयत्साकमिन्द्रः॥ १०.१०३.०१
संक्रन्दनेनानिमिषेण जिष्णुना युत्कारेण दुश्च्यवनेन धृष्णुना।
तदिन्द्रेण जयत तत्सहध्वं युधो नर इषुहस्तेन वृष्णा॥ १०.१०३.०२
स इषुहस्तैः स निषङ्गिभिर्वशी संस्रष्टा स युध इन्द्रो गणेन।
संस्रष्टजित्सोमपा बाहुशर्धुग्रधन्वा प्रतिहिताभिरस्ता॥ १०.१०३.०३
बृहस्पते परि दीया रथेन रक्षोहामित्राँ अपबाधमानः।
प्रभञ्जन्सेनाः प्रमृणो युधा जयन्नस्माकमेध्यविता रथानाम्॥ १०.१०३.०४
बलविज्ञायः स्थविरः प्रवीरः सहस्वान्वाजी सहमान उग्रः।
अभिवीरो अभिसत्वा सहोजा जैत्रमिन्द्र रथमा तिष्ठ गोवित्॥ १०.१०३.०५
गोत्रभिदं गोविदं वज्रबाहुं जयन्तमज्म प्रमृणन्तमोजसा।
इमं सजाता अनु वीरयध्वमिन्द्रं सखायो अनु सं रभध्वम्॥ १०.१०३.०६
अभि गोत्राणि सहसा गाहमानोऽदयो वीरः शतमन्युरिन्द्रः।
दुश्च्यवनः पृतनाषाळयुध्योऽस्माकं सेना अवतु प्र युत्सु॥ १०.१०३.०७
इन्द्र आसां नेता बृहस्पतिर्दक्षिणा यज्ञः पुर एतु सोमः।

देवसेनानामभिभञ्जतीनां जयन्तीनां मरुतो यन्त्वग्रम् ॥ १०.१०३.०८
इन्द्रस्य वृष्णो वरुणस्य राज्ञ आदित्यानां मरुतां शर्ध उग्रम्।
महामनसां भुवनच्यवानां घोषो देवानां जयतामुदस्थात् ॥ १०.१०३.०९
उद्धर्षय मघवन्नायुधान्युत्सत्त्वनां मामकानां मनांसि।
उद्वृत्रहन्वाजिनां वाजिनान्युद्रथानां जयतां यन्तु घोषाः ॥ १०.१०३.१०
अस्माकमिन्द्रः समृतेषु ध्वजेष्वस्माकं या इषवस्ता जयन्तु।
अस्माकं वीरा उत्तरे भवन्त्वस्माँ उ देवा अवता हवेषु ॥ १०.१०३.११
अमीषां चित्तं प्रतिलोभयन्ती गृहाणाङ्गान्यप्वे परेहि।
अभि प्रेहि निर्दह हत्सु शोकैरन्धेनामित्रास्तमसा सचन्ताम् ॥ १०.१०३.१२
प्रेता जयता नर इन्द्रो वः शर्म यच्छतु।
उग्रा वः सन्तु बाहवोऽनाधृष्या यथासथ ॥ १०.१०३.१३

असावि सोमः पुरुहूत तुभ्यं हरिभ्यां यज्ञमुप याहि तूयम्।
तुभ्यं गिरो विप्रवीरा इयाना दधन्विर इन्द्र पिबा सुतस्य ॥ १०.१०४.०१
अप्सु धूतस्य हरिवः पिबेह नृभिः सुतस्य जठरं पृणस्व।
मिमिक्षुर्यमद्रय इन्द्र तुभ्यं तेभिर्वर्धस्व मदमुक्थवाहः ॥ १०.१०४.०२
प्रोग्रां पीतिं वृष्ण इयर्मि सत्यां प्रयै सुतस्य हर्यश्च तुभ्यम्।
इन्द्र धेनाभिरिह मादयस्व धीभिर्विश्वाभिः शच्या गृणानः ॥ १०.१०४.०३
ऊती शचीवस्तव वीर्येण वयो दधाना उशिज ऋतज्ञाः।
प्रजावदिन्द्र मनुषो दुरोणे तस्थुर्गृणन्तः सधमाद्यासः ॥ १०.१०४.०४
प्रणीतिभिष्टे हर्यश्च सुष्टोः सुषुम्नस्य पुरुरुचो जनासः।
मंहिष्ठामूर्तिं वितिरे दधानाः स्तोतार इन्द्र तव सूनृताभिः ॥ १०.१०४.०५
उप ब्रह्माणि हरिवो हरिभ्यां सोमस्य याहि पीतये सुतस्य।
इन्द्र त्वा यज्ञः क्षममाणमानड्दाश्वँ अस्यध्वरस्य प्रकेतः ॥ १०.१०४.०६

सहस्रवाजमभिमातिषाहं सुतेरणं मघवानं सुवृक्तिम्।
उप भूषन्ति गिरो अप्रतीतमिन्द्रं नमस्या जरितुः पनन्त ॥ १०.१०४.०७
सप्तापो देवीः सुरणा अमृक्ता याभिः सिन्धुमतर इन्द्र पूर्भित्।
नवतिं स्रोत्या नव च स्रवन्तीर्देवेभ्यो गातुं मनुषे च विन्दः ॥ १०.१०४.०८
अपो महीरभिशस्तेरमुञ्चोऽजागरास्वधि देव एकः।
इन्द्र यास्त्वं वृत्रतूर्ये चकर्थ ताभिर्विश्वायुस्तन्वं पुपुष्याः ॥ १०.१०४.०९
वीरेण्यः क्रतुरिन्द्रः सुशस्तिरुतापि धेना पुरुहूतमीदृ।
आर्दयद्वृत्रमकृणोदु लोकं ससाहे शक्रः पृतना अभिष्टिः ॥ १०.१०४.१०
शुनं हुवेम मघवानमिन्द्रमस्मिन्भरे नृतमं वाजसातौ।
शृण्वन्तमुग्रमूतये समत्सु घ्नन्तं वृत्राणि संजितं धनानाम् ॥ १०.१०४.११

कदा वसो स्तोत्रं हर्यत आव शमशा रुधद्वाः।
दीर्घं सुतं वाताप्याय ॥ १०.१०५.०१
हरी यस्य सुयुजा विव्रता वेरर्वन्तानु शेपा।
उभा रजी न केशिना पतिर्दन् ॥ १०.१०५.०२
अप योरिन्द्रः पापज आ मर्तो न शश्रमाणो बिभीवान्।
शुभे यद्युयुजे तविषीवान् ॥ १०.१०५.०३
सचायोरिन्द्रश्चर्कृष आँ उपानसः सपर्यन्।
नदयोर्विव्रतयोः शूर इन्द्रः ॥ १०.१०५.०४
अधि यस्तस्थौ केशवन्ता व्यचस्वन्ता न पुष्ट्यै।
वनोति शिप्राभ्यां शिप्रिणीवान् ॥ १०.१०५.०५
प्रास्तौदृष्वौजा ऋष्वेभिस्ततक्ष शूरः शवसा।
ऋभुर्न क्रतुभिर्मातरिश्वा ॥ १०.१०५.०६
वज्रं यश्चक्रे सुहनाय दस्यवे हिरीमशो हिरीमान्।

अरुतहनुरद्भुतं न रजः ॥ १०.१०५.०७
अव नो वृजिना शिशीहृचा वनेमानृचः ।
नाब्रह्मा यज्ञ ऋधग्जोषति त्वे ॥ १०.१०५.०८
ऊर्ध्वा यत्ते त्रेतिनी भूद्यज्ञस्य धूर्षु सद्मन् ।
सजूर्नावं स्वयशसं सचायोः ॥ १०.१०५.०९
श्रिये ते पृश्निरुपसेचनी भूच्छ्रिये दर्विररेपाः ।
यया स्वे पात्रे सिञ्चस उत ॥ १०.१०५.१०
शतं वा यदसुर्यं प्रति त्वा सुमित्र इत्यास्तौद्दुर्मित्र इत्यास्तौत् ।
आवो यद्दस्युहत्ये कुत्सपुत्रं प्रावो यद्दस्युहत्ये कुत्सवत्सम् ॥ १०.१०५.११

उभा उ नूनं तदिदर्थयेथे वि तन्वाथे धियो वस्त्रापसेव ।
सध्रीचीना यातवे प्रेमजीगः सुदिनेव पृक्ष आ तंसयेथे ॥ १०.१०६.०१
उष्टरेव फर्वरेषु श्रयेथे प्रायोगेव श्वात्र्या शासुरेथः ।
दूतेव हि ष्ठो यशसा जनेषु माप स्थातं महिषेवावपानात् ॥ १०.१०६.०२
साकंयुजा शकुनस्येव पक्षा पश्वेव चित्रा यजुरा गमिष्टम् ।
अग्निरिव देवयोर्दीदिवांसा परिज्मानेव यजथः पुरुत्रा ॥ १०.१०६.०३
आपी वो अस्मे पितरेव पुत्रोग्रेव रुचा नृपतीव तुर्यै ।
इर्येव पुष्ट्यै किरणेव भुज्यै श्रुष्टीवानेव हवमा गमिष्टम् ॥ १०.१०६.०४
वंसगेव पूषर्या शिम्बाता मित्रेव ऋता शतरा शातपन्ता ।
वाजेवोच्चा वयसा घर्म्येष्ठा मेषेवेषा सपर्या पुरीषा ॥ १०.१०६.०५
सृण्येव जर्भरी तुर्फरीतू नैतोशेव तुर्फरी पर्फरीका ।
उदन्यजेव जेमना मदेरू ता मे जराय्वजरं मरायु ॥ १०.१०६.०६
पञ्चेव चर्चरं जारं मरायु क्षद्भेवार्थेषु तर्तरीथ उग्रा ।
ऋभू नापत्खरमज्रा खरज्जुर्वायुर्न पर्फरत्क्षयद्रयीणाम् ॥ १०.१०६.०७

घर्मेव मधु जठरे सनेरू भगेविता तुर्फरी फारिवारम्।
पतरेव चचरा चन्द्रनिर्णिङ्गनऋङ्गा मनन्या न जग्मी ॥ १०.१०६.०८
बृहन्तेव गम्भरेषु प्रतिष्ठां पादेव गाधं तरते विदाथः।
कर्णेव शासुरनु हि स्मराथोऽशेव नो भजतं चित्रमप्रः ॥ १०.१०६.०९
आरङ्गरेव मध्वेरयेथे सारघेव गवि नीचीनबारे।
कीनारेव स्वेदमासिष्विदाना क्षामेवोर्जा सूयवसात्सचेथे ॥ १०.१०६.१०
ऋध्याम स्तोमं सनुयाम वाजमा नो मन्त्रं सरथेहोप यातम्।
यशो न पक्वं मधु गोष्वन्तरा भूतांशो अश्विनोः काममप्राः ॥ १०.१०६.११

आविरभून्महि माघोनमेषां विश्वं जीवं तमसो निरमोचि।
महि ज्योतिः पितृभिर्दत्तमागादुरुः पन्था दक्षिणाया अदर्शि ॥ १०.१०७.०१
उच्चा दिवि दक्षिणावन्तो अस्थुर्ये अश्वदाः सह ते सूर्येण।
हिरण्यदा अमृतत्वं भजन्ते वासोदाः सोम प्र तिरन्त आयुः ॥ १०.१०७.०२
दैवी पूर्तिर्दक्षिणा देवयज्या न कवारिभ्यो नहि ते पृणन्ति।
अथा नरः प्रयतदक्षिणासोऽवद्यभिया बहवः पृणन्ति ॥ १०.१०७.०३
शतधारं वायुमर्कं स्वर्विदं नृचक्षसस्ते अभि चक्षते हविः।
ये पृणन्ति प्र च यच्छन्ति संगमे ते दक्षिणां दुहते सप्तमातरम् ॥ १०.१०७.०४
दक्षिणावान्प्रथमो हूत एति दक्षिणावान्ग्रामणीरग्रमेति।
तमेव मन्ये नृपतिं जनानां यः प्रथमो दक्षिणामाविवाय ॥ १०.१०७.०५
तमेव ऋषिं तमु ब्रह्माणमाहुर्यज्ञन्यं सामगामुक्थशासम्।
स शुक्रस्य तन्वो वेद तिस्रो यः प्रथमो दक्षिणया रराध ॥ १०.१०७.०६
दक्षिणाश्वं दक्षिणा गां ददाति दक्षिणा चन्द्रमुत यद्धिरण्यम्।
दक्षिणात्रं वनुते यो न आत्मा दक्षिणां वर्म कृणुते विजानन् ॥ १०.१०७.०७
न भोजा ममूर्न न्यर्थमीयुर्न रिष्यन्ति न व्यथन्ते ह भोजाः।

इदं यद्विश्वं भुवनं स्वश्चैतत्सर्वं दक्षिणैभ्यो ददाति ॥ १०.१०७.०८
भोजा जिग्युः सुरभिं योनिमग्रे भोजा जिग्युर्वध्वं या सुवासाः।
भोजा जिग्युरन्तःपेयं सुराया भोजा जिग्युर्ये अहूताः प्रयन्ति ॥ १०.१०७.०९
भोजायाश्वं सं मृजन्त्याशुं भोजायास्ते कन्या शुम्भमाना।
भोजस्येदं पुष्करिणीव वेश्म परिष्कृतं देवमानेव चित्रम् ॥ १०.१०७.१०
भोजमश्वः सुष्ठुवाहो वहन्ति सुवृद्रथो वर्तते दक्षिणायाः।
भोजं देवासोऽवता भरेषु भोजः शत्रून्समनीकेषु जेता ॥ १०.१०७.११

किमिच्छन्ती सरमा प्रेदमानद्दूरे ह्यध्वा जगुरिः पराचैः।
कास्मेहितिः का परितक्म्यासीत्कथं रसाया अतरः पयांसि ॥ १०.१०८.०१
इन्द्रस्य दूतीरिषिता चरामि मह इच्छन्ती पणयो निधीन्वः।
अतिष्कदो भियसा तन्न आवत्तथा रसाया अतरं पयांसि ॥ १०.१०८.०२
कीटङ्ङिन्द्रः सरमे का दृशीका यस्येदं दूतीरसरः पराकात्।
आ च गच्छान्मित्रमेना दधामाथा गवां गोपतिर्नो भवाति ॥ १०.१०८.०३
नाहं तं वेद दभ्यं दभत्स यस्येदं दूतीरसरं पराकात्।
न तं गूहन्ति स्रवतो गभीरा हता इन्द्रेण पणयः शयध्वे ॥ १०.१०८.०४
इमा गावः सरमे या ऐच्छः परि दिवो अन्तान्सुभगे पतन्ती।
कस्त एना अव सृजादयुध्युतास्माकमायुधा सन्ति तिग्मा ॥ १०.१०८.०५
असेन्या वः पणयो वचांस्यनिषव्यास्तन्वः सन्तु पापीः।
अधृष्टो व एतवा अस्तु पन्था बृहस्पतिर्व उभया न मृळात् ॥ १०.१०८.०६
अयं निधिः सरमे अद्रिबुधो गोभिरश्वेभिर्वसुभिर्नृष्टः।
रक्षन्ति तं पणयो ये सुगोपा रेकु पदमलकमा जगन्थ ॥ १०.१०८.०७
एह गमन्त्रुषयः सोमशिता अयास्यो अङ्गिरसो नवग्वाः।
त एतमूर्व वि भजन्त गोनामथैतद्वचः पणयो वमन्नित् ॥ १०.१०८.०८

एवा च त्वं सरम आजगन्थ प्रबाधिता सहसा दैव्येन।
स्वसारं त्वा कृण्वै मा पुनर्गा अप ते गवां सुभगे भजाम॥ १०.१०८.०९
नाहं वेद भ्रातृत्वं नो स्वसृत्वमिन्द्रो विदुरङ्गिरसश्च घोराः।
गोकामा मे अच्छदयन्यदायमपात इत पणयो वरीयः॥ १०.१०८.१०
दूरमित पणयो वरीय उद्गावो यन्तु मिनतीरृतेन।
बृहस्पतिर्या अविन्दन्निगूळ्हाः सोमो ग्रावाण ऋषयश्च विप्राः॥ १०.१०८.११

तेऽवदन्प्रथमा ब्रह्मकिल्बिषेऽकूपारः सलिलो मातरिश्वा।
वीळुहरास्तप उग्रो मयोभूरापो देवीः प्रथमजा ऋतेन॥ १०.१०९.०१
सोमो राजा प्रथमो ब्रह्मजायां पुनः प्रायच्छदहणीयमानः।
अन्वर्तिता वरुणो मित्र आसीदग्निर्होता हस्तगृह्या निनाय॥ १०.१०९.०२
हस्तेनैव ग्राह्य आधिरस्या ब्रह्मजायेयमिति चेदवोचन्।
न दूताय प्रह्ये तस्थ एषा तथा राष्ट्रं गुपितं क्षत्रियस्य॥ १०.१०९.०३
देवा एतस्यामवदन्त पूर्वे सप्तऋषयस्तपसे ये निषेदुः।
भीमा जाया ब्राह्मणस्योपनीता दुर्धा दधाति परमे व्योमन्॥ १०.१०९.०४
ब्रह्मचारी चरति वेविषद्विषः स देवानां भवत्येकमङ्गम्।
तेन जायामन्वविन्दद्बृहस्पतिः सोमेन नीतां जुह्वं न देवाः॥ १०.१०९.०५
पुनर्वै देवा अददुः पुनर्मनुष्या उत।
राजानः सत्यं कृण्वाना ब्रह्मजायां पुनर्ददुः॥ १०.१०९.०६
पुनर्दाय ब्रह्मजायां कृत्वी देवैर्निकिल्बिषम्।
ऊर्जं पृथिव्या भक्त्वायोरुगायमुपासते॥ १०.१०९.०७

समिद्धो अद्य मनुषो दुरोणे देवो देवान्यजसि जातवेदः।
आ च वह मित्रमहश्चिकित्वान्त्वं दूतः कविरसि प्रचेताः॥ १०.११०.०१

तनूनपात्पथ ऋतस्य यानान्मध्वा समञ्जस्वदया सुजिह्व।
मन्मानि धीभिरुत यज्ञमृन्धन्देवत्रा च कृणुह्यध्वरं नः॥ १०.११०.०२
आजुह्वान ईड्यो वन्द्यश्चा याह्यग्रे वसुभिः सजोषाः।
त्वं देवानामसि यह्व होता स एनान्यक्षीषितो यजीयान्॥ १०.११०.०३
प्राचीनं बर्हिः प्रदिशा पृथिव्या वस्तोरस्या वृज्यते अग्रे अह्वाम्।
व्यु प्रथते वितरं वरीयो देवेभ्यो अदितये स्योनम्॥ १०.११०.०४
व्यचस्वतीरुर्विया वि श्रयन्तां पतिभ्यो न जनयः शुम्भमानाः।
देवीद्वारो बृहतीर्विश्वमिन्वा देवेभ्यो भवत सुप्रायणाः॥ १०.११०.०५
आ सुष्वयन्ती यजते उपाके उषासानक्ता सदतां नि योनौ।
दिव्ये योषणे बृहती सुरुक्मे अधि श्रियं शुक्रपिशं दधाने॥ १०.११०.०६
दैव्या होतारा प्रथमा सुवाचा मिमाना यज्ञं मनुषो यजध्वै।
प्रचोदयन्ता विदथेषु कारू प्राचीनं ज्योतिः प्रदिशा दिशन्ता॥ १०.११०.०७
आ नो यज्ञं भारती तूयमेत्विष्वा मनुष्वदिह चेतयन्ती।
तिस्रो देवीर्बर्हिरिदं स्योनं सरस्वती स्वपसः सदन्तु॥ १०.११०.०८
य इमे द्यावापृथिवी जनित्री रूपैरपिंशद्भुवनानि विश्वा।
तमद्य होतरिषितो यजीयान्देवं त्वष्टारमिह यक्षि विद्वान्॥ १०.११०.०९
उपावसृज त्मन्या समञ्जन्देवानां पाथ ऋतुथा हवींषि।
वनस्पतिः शमिता देवो अग्निः स्वदन्तु हव्यं मधुना घृतेन॥ १०.११०.१०
सद्यो जातो व्यमिमीत यज्ञमग्निर्देवानामभवत्पुरोगाः।
अस्य होतुः प्रदिश्यतस्य वाचि स्वाहाकृतं हविरदन्तु देवाः॥ १०.११०.११

मनीषिणः प्र भरध्वं मनीषां यथायथा मतयः सन्ति नृणाम्।
इन्द्रं सत्यैरेरयामा कृतेभिः स हि वीरो गिर्वणस्युर्विदानः॥ १०.१११.०१
ऋतस्य हि सदसो धीतिरद्यौत्सं गार्ष्ट्यो वृषभो गोभिरानट्।

उदतिष्ठत्तविषेणा रवेण महान्ति चित्सं विव्याचा रजांसि ॥ १०.१११.०२
 इन्द्रः किल श्रुत्या अस्य वेद स हि जिष्णुः पथिकृत्सूर्याय ।
 आन्मेनां कृण्वन्नच्युतो भुवद्गोः पतिर्दिवः सनजा अप्रतीतः ॥ १०.१११.०३
 इन्द्रो मद्वा महतो अर्णवस्य व्रतामिनादङ्गिरोभिर्गृणानः ।
 पुरूणि चिन्नि तताना रजांसि दाधार यो धरुणं सत्यताता ॥ १०.१११.०४
 इन्द्रो दिवः प्रतिमानं पृथिव्या विश्वा वेद सवना हन्ति शुष्णम् ।
 महीं चिद्दयामातनोत्सूर्येण चास्कम्भ चित्कम्भनेन स्कभीयान् ॥ १०.१११.०५
 वज्रेण हि वृत्रहा वृत्रमस्तरदेवस्य शूशुवानस्य मायाः ।
 वि धृष्णो अत्र धृषता जघन्थाथाभवो मघवन्बाह्वोजाः ॥ १०.१११.०६
 सचन्त यदुषसः सूर्येण चित्रामस्य केतवो रामविन्दन् ।
 आ यन्नक्षत्रं ददृशे दिवो न पुनर्यतो नकिरद्वा नु वेद ॥ १०.१११.०७
 दूरं किल प्रथमा जग्मुरासामिन्द्रस्य याः प्रसवे ससुरापः ।
 क्व स्विदग्रं क्व बुध्ना आसामापो मध्यं क्व वो नूनमन्तः ॥ १०.१११.०८
 सृजः सिन्धूरहिना जग्रसानाँ आदिदेताः प्र विविध्रे जवेन ।
 मुमुक्षमाणा उत या मुमुचेऽधेदेता न रमन्ते नितिक्ताः ॥ १०.१११.०९
 सध्रीचीः सिन्धुमुशतीरिवायन्सनाज्जार आरितः पूर्भिदासाम् ।
 अस्तमा ते पार्थिवा वसून्यस्मे जग्मुः सूनृता इन्द्र पूर्वीः ॥ १०.१११.१०

इन्द्र पिब प्रतिकामं सुतस्य प्रातःसावस्तव हि पूर्वपीतिः ।
 हर्षस्व हन्तवे शूर शत्रूनुक्थेभिष्टे वीर्या प्र ब्रवाम ॥ १०.११२.०१
 यस्ते रथो मनसो जवीयानेन्द्र तेन सोमपेयाय याहि ।
 तूयमा ते हरयः प्र द्रवन्तु येभिर्यासि वृषभिर्मन्दमानः ॥ १०.११२.०२
 हरित्वता वर्चसा सूर्यस्य श्रेष्ठै रूपैस्तन्वं स्पर्शयस्व ।
 अस्माभिरिन्द्र सखिभिर्हुवानः सध्रीचीनो मादयस्वा निषद्य ॥ १०.११२.०३

यस्य त्यत्ते महिमानं मदेष्विमे मही रोदसी नाविविक्ताम्।
तदोक आ हरिभिरिन्द्र युक्तैः प्रियेभिर्याहि प्रियमन्नमच्छ ॥ १०.११२.०४
यस्य शश्वत्पिवाँ इन्द्र शत्रूननानुकृत्या रण्या चकर्थ।
स ते पुरंधिं तविषीमियर्ति स ते मदाय सुत इन्द्र सोमः ॥ १०.११२.०५
इदं ते पात्रं सनवित्तमिन्द्र पिबा सोममेना शतक्रतो।
पूर्ण आहावो मदिरस्य मध्वो यं विश्व इदभिह्यन्ति देवाः ॥ १०.११२.०६
वि हि त्वामिन्द्र पुरुधा जनासो हितप्रयसो वृषभ ह्वयन्ते।
अस्माकं ते मधुमत्तमानीमा भुवन्सवना तेषु हर्य ॥ १०.११२.०७
प्र त इन्द्र पूर्व्याणि प्र नूनं वीर्या वोचं प्रथमा कृतानि।
सतीनमन्युरश्रथायो अद्रिं सुवेदनामकृणोर्ब्रह्मणे गाम् ॥ १०.११२.०८
नि षु सीद गणपते गणेषु त्वामाहुर्विप्रतमं कवीनाम्।
न ऋते त्वत्क्रियते किं चनारे महामर्कं मघवञ्चित्रमर्च ॥ १०.११२.०९
अभिख्या नो मघवन्नाधमानान्सखे बोधि वसुपते सखीनाम्।
रणं कृधि रणकृत्सत्यशुष्माभक्ते चिदा भजा राये अस्मान् ॥ १०.११२.१०

तमस्य द्यावापृथिवी सचेतसा विश्वेभिर्देवैरनु शुष्ममावताम्।
यदैत्कृण्वानो महिमानमिन्द्रियं पीत्वी सोमस्य क्रतुमाँ अवर्धत ॥ १०.११३.०१
तमस्य विष्णुर्महिमानमोजसांशुं दधन्वान्मधुनो वि रप्शते।
देवेभिरिन्द्रो मघवा सयावभिर्वृत्रं जघन्वाँ अभवद्वरेण्यः ॥ १०.११३.०२
वृत्रेण यदहिना बिभ्रदायुधा समस्थिथा युधये शंसमाविदे।
विश्वे ते अत्र मरुतः सह त्मनावर्धन्नुग्र महिमानमिन्द्रियम् ॥ १०.११३.०३
जज्ञान एव व्यबाधत स्पृधः प्रापश्यद्वीरो अभि पौंस्यं रणम्।
अवृश्चदद्रिमव सस्यदः सृजदस्तभ्नात्राकं स्वपस्यया पृथुम् ॥ १०.११३.०४
आदिन्द्रः सत्रा तविषीरपत्यत वरीयो द्यावापृथिवी अबाधत।

अवाभरद्धृषितो वज्रमायसं शेवं मित्राय वरुणाय दाशुषे ॥ १०.११३.०५
 इन्द्रस्यात्र तविषीभ्यो विरष्णिन ऋघायतो अरंहयन्त मन्यवे।
 वृत्रं यदुग्रो व्यवृश्चदोजसापो बिभ्रतं तमसा परीवृतम् ॥ १०.११३.०६
 या वीर्याणि प्रथमानि कर्त्वा महित्वेभिर्यतमानौ समीयतुः।
 ध्वान्तं तमोऽव दध्वसे हत इन्द्रो मद्वा पूर्वहृतावपत्यत ॥ १०.११३.०७
 विश्वे देवासो अध वृष्ण्यानि तेऽवर्धयन्सोमवत्या वचस्यया।
 रद्धं वृत्रमहिमिन्द्रस्य हन्मनाग्निर्न जम्भैस्तृष्वन्नमावयत् ॥ १०.११३.०८
 भूरि दक्षेभिर्वचनेभिरृक्भिः सख्येभिः सख्यानि प्र वोचत।
 इन्द्रो धुनिं च चुमुरिं च दम्भयञ्छ्रद्धामनस्या शृणुते दभीतये ॥ १०.११३.०९
 त्वं पुरूण्या भरा स्वश्व्या येभिर्मसै निवचनानि शंसन्।
 सुगेभिर्विश्वा दुरिता तरेम विदो षु ण उर्विया गाधमद्य ॥ १०.११३.१०

घर्मा समन्ता त्रिवृतं व्यापतुस्तयोर्जुष्टिं मातरिश्वा जगाम।
 दिवस्पयो दिधिषाणा अवेष्णन्दिदुर्देवाः सहसामानमर्कम् ॥ १०.११४.०१
 तिस्रो देष्ट्राय निरृतीरुपासते दीर्घश्रुतो वि हि जानन्ति वह्नयः।
 तासां नि चिक्वुः कवयो निदानं परेषु या गुह्येषु व्रतेषु ॥ १०.११४.०२
 चतुष्कपर्दा युवतिः सुपेशा घृतप्रतीका वयुनानि वस्ते।
 तस्यां सुपर्णा वृषणा नि षेदतुर्यत्र देवा दधिरे भागधेयम् ॥ १०.११४.०३
 एकः सुपर्णः स समुद्रमा विवेश स इदं विश्वं भुवनं वि चष्टे।
 तं पाकेन मनसापश्यमन्तितस्तं माता रेव्हि स उ रेव्हि मातरम् ॥ १०.११४.०४
 सुपर्णं विप्राः कवयो वचोभिरेकं सन्तं बहुधा कल्पयन्ति।
 छन्दांसि च दधतो अध्वरेषु ग्रहान्सोमस्य मिमते द्वादश ॥ १०.११४.०५
 षट्त्रिंशाँश्च चतुरः कल्पयन्तश्छन्दांसि च दधत आद्वादशम्।
 यज्ञं विमाय कवयो मनीष ऋक्सामाभ्यां प्र रथं वर्तयन्ति ॥ १०.११४.०६

चतुर्दशान्ये महिमानो अस्य तं धीरा वाचा प्र णयन्ति सप्त।
आप्राणं तीर्थं क इह प्र वोचद्येन पथा प्रपिबन्ते सुतस्य ॥ १०.११४.०७
सहस्रधा पञ्चदशान्युक्त्वा यावद्द्यावापृथिवी तावदित्तत्।
सहस्रधा महिमानः सहस्रं यावद्ब्रह्म विष्टितं तावती वाक् ॥ १०.११४.०८
कश्छन्दसां योगमा वेद धीरः को धिषण्यां प्रति वाचं पपाद।
कमृत्विजामष्टमं शूरमाहुर्हरी इन्द्रस्य नि चिकाय कः स्वित् ॥ १०.११४.०९
भूम्या अन्तं पर्येके चरन्ति रथस्य धूर्षु युक्तासो अस्थुः।
श्रमस्य दायं वि भजन्त्येभ्यो यदा यमो भवति हर्म्ये हितः ॥ १०.११४.१०

चित्र इच्छिशोस्तरुणस्य वक्षथो न यो मातरावप्येति धातवे।
अनूधा यदि जीजनदधा च नु ववक्ष सद्यो महि दूत्यं चरन् ॥ १०.११५.०१
अग्निर्ह नाम धायि दन्नपस्तमः सं यो वना युवते भस्मना दता।
अभिप्रमुरा जुह्वा स्वध्वर इनो न प्रोथमानो यवसे वृषा ॥ १०.११५.०२
तं वो विं न द्रुषदं देवमन्धस इन्दुं प्रोथन्तं प्रवपन्तमर्णवम्।
आसा वह्निं न शोचिषा विरष्णिनं महिव्रतं न सरजन्तमध्वनः ॥ १०.११५.०३
वि यस्य ते ज्रयसानस्याजर धक्षोर्न वाताः परि सन्त्यच्युताः।
आ रण्वासो युयुधयो न सत्वन्ं त्रितं नशन्त प्र शिषन्त इष्टये ॥ १०.११५.०४
स इदग्निः कण्वतमः कण्वसखार्यः परस्यान्तरस्य तरुषः।
अग्निः पातु गृणतो अग्निः सूरीनग्निर्ददातु तेषामवो नः ॥ १०.११५.०५
वाजिन्तमाय सहस्रे सुपित्र्य तृषु च्यवानो अनु जातवेदसे।
अनुद्रे चिद्यो धृषता वरं सते महिन्तमाय धन्वनेदविष्यते ॥ १०.११५.०६
एवाग्निर्मर्तेः सह सूरीभिर्वसुः ष्टवे सहसः सूनरो नृभिः।
मित्रासो न ये सुधिता ऋतायवो द्यावो न द्युमैरभि सन्ति मानुषान् ॥ १०.११५.०७
ऊर्जो नपात्सहसावन्निति त्वोपस्तुतस्य वन्दते वृषा वाक्।

त्वां स्तोषाम त्वया सुवीरा द्राघीय आयुः प्रतरं दधानाः ॥ १०.११५.०८

इति त्वाग्ने वृष्टिहव्यस्य पुत्रा उपस्तुतास ऋषयोऽवोचन्।

ताँश्च पाहि गृणतश्च सूरीन्वषड्वषळित्यूर्ध्वासो अनक्षन्नमो नम इत्यूर्ध्वासो अनक्षन् ॥ १०.११५.०९

पिबा सोमं महत इन्द्रियाय पिबा वृत्राय हन्तवे शविष्ठ।

पिब राये शवसे ह्यमानः पिब मध्वस्तृपदिन्द्रा वृषस्व ॥ १०.११६.०१

अस्य पिब क्षुमतः प्रस्थितस्येन्द्र सोमस्य वरमा सुतस्य।

स्वस्तिदा मनसा मादयस्वारवाचीनो रेवते सौभगाय ॥ १०.११६.०२

ममत्तु त्वा दिव्यः सोम इन्द्र ममत्तु यः सूयते पार्थिवेषु।

ममत्तु येन वरिवश्चकर्थ ममत्तु येन निरिणासि शत्रून् ॥ १०.११६.०३

आ द्विबर्हा अमिनो यात्विन्द्रो वृषा हरिभ्यां परिषिक्तमन्धः।

गव्या सुतस्य प्रभृतस्य मध्वः सत्रा खेदामरुशहा वृषस्व ॥ १०.११६.०४

नि तिग्मानि भ्राशयन्भ्राश्यान्यव स्थिरा तनुहि यातुजूनाम्।

उग्राय ते सहो बलं ददामि प्रतीत्या शत्रून्विगदेषु वृश्च ॥ १०.११६.०५

व्यर्य इन्द्र तनुहि श्रवांस्योजः स्थिरेव धन्वनोऽभिमातीः।

अस्मद्यगवावृधानः सहोभिरनिभृष्टस्तन्वं वावृधस्व ॥ १०.११६.०६

इदं हविर्मघवन्तुभ्यं रातं प्रति सम्राळ्हणानो गृभाय।

तुभ्यं सुतो मघवन्तुभ्यं पक्कोऽद्धीन्द्र पिब च प्रस्थितस्य ॥ १०.११६.०७

अद्धीदिन्द्र प्रस्थितेमा हवींषि चनो दधिष्व पचतोत सोमम्।

प्रयस्वन्तः प्रति हर्यामसि त्वा सत्याः सन्तु यजमानस्य कामाः ॥ १०.११६.०८

प्रेन्द्राग्निभ्यां सुवचस्यामियर्मि सिन्धाविव प्रेरयं नावमर्कैः।

अया इव परि चरन्ति देवा ये अस्मभ्यं धनदा उद्धिदश्च ॥ १०.११६.०९

न वा उ देवाः क्षुधमिद्वधं ददुरुताशितमुप गच्छन्ति मृत्यवः।

उतो रयिः पृणतो नोप दस्यत्युतापृणन्मर्डितारं न विन्दते ॥ १०.११७.०१
 य आधाय चकमानाय पित्वोऽन्नवान्सत्रफितायोपजग्मुषे।
 स्थिरं मनः कृणुते सेवते पुरोतो चित्स मर्डितारं न विन्दते ॥ १०.११७.०२
 स इन्द्रो जो यो गृहवे ददात्यन्नकामाय चरते कृशाय।
 अरमस्मै भवति यामहूता उतापरीषु कृणुते सखायम् ॥ १०.११७.०३
 न स सखा यो न ददाति सख्ये सचाभुवे सचमानाय पित्वः।
 अपास्मात्प्रेयान्न तदोको अस्ति पृणन्तमन्यमरणं चिदिच्छेत् ॥ १०.११७.०४
 पृणीयादिन्नाधमानाय तव्यान्द्राघीयांसमनु पश्येत पन्थाम्।
 ओ हि वर्तन्ते रथ्येव चक्रान्यमन्यमुप तिष्ठन्त रायः ॥ १०.११७.०५
 मोघमन्नं विन्दते अप्रचेताः सत्यं ब्रवीमि वध इत्स तस्य।
 नार्यमणं पुष्यति नो सखायं केवलाघो भवति केवलादी ॥ १०.११७.०६
 कृषन्नित्फाल आशितं कृणोति यन्नध्वानमप वृङ्क्ते चरित्रैः।
 वदन्ब्रह्मावदतो वनीयान्पृणन्नापिरपृणन्तमभि ष्यात् ॥ १०.११७.०७
 एकपाद्भूयो द्विपदो वि चक्रमे द्विपाल्त्रिपादमभ्येति पश्चात्।
 चतुष्पादेति द्विपदामभिस्वरे सम्पश्यन्पङ्क्तीरुपतिष्ठमानः ॥ १०.११७.०८
 समौ चिद्धस्तौ न समं विविष्टः सम्मातरा चित्र समं दुहाते।
 यमयोश्चित्र समा वीर्याणि ज्ञाती चित्सन्तौ न समं पृणीतः ॥ १०.११७.०९

अग्ने हंसि न्यत्रिणं दीद्यन्मर्त्येष्व।
 स्वे क्षये शुचिव्रत ॥ १०.११८.०१
 उत्तिष्ठसि स्वाहुतो घृतानि प्रति मोदसे।
 यत्त्वा स्रुचः समस्थिरन् ॥ १०.११८.०२
 स आहुतो वि रोचतेऽग्निरीळैन्यो गिरा।
 स्रुचा प्रतीकमज्यते ॥ १०.११८.०३

घृतेनाग्निः समज्यते मधुप्रतीक आहुतः।
रोचमानो विभावसुः ॥ १०.११८.०४
जरमाणः समिध्यसे देवेभ्यो हव्यवाहन।
तं त्वा हवन्त मर्त्याः ॥ १०.११८.०५
तं मर्ता अमर्त्यं घृतेनाग्निं सपर्यत।
अदाभ्यं गृहपतिम् ॥ १०.११८.०६
अदाभ्येन शोचिषाग्ने रक्षस्त्वं दह।
गोपा ऋतस्य दीदिहि ॥ १०.११८.०७
स त्वमग्ने प्रतीकेन प्रत्योष यातुधान्यः।
उरुक्षयेषु दीद्यत् ॥ १०.११८.०८
तं त्वा गीर्भिरुरुक्षया हव्यवाहं समीधिरे।
यजिष्ठं मानुषे जने ॥ १०.११८.०९

इति वा इति मे मनो गामश्वं सनुयामिति।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०१
प्र वाता इव दोधत उन्मा पीता अयंसत।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०२
उन्मा पीता अयंसत रथमश्वा इवाशवः।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०३
उप मा मतिरस्थित वाश्रा पुत्रमिव प्रियम्।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०४
अहं तष्टेव वन्धुरं पर्यचामि हृदा मतिम्।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०५
नहि मे अक्षिपच्चनाच्छान्तसुः पञ्च कृष्टयः।

कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०६
नहि मे रोदसी उभे अन्यं पक्षं चन प्रति।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०७
अभि द्यां महिना भुवमभीमां पृथिवीं महीम्।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०८
हन्ताहं पृथिवीमिमां नि दधानीह वेह वा।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.०९
ओषमित्पृथिवीमहं जङ्घनानीह वेह वा।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.१०
दिवि मे अन्यः पक्षोऽधो अन्यमचीकृषम्।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.११
अहमस्मि महामहोऽभिनभ्यमुदीषितः।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.१२
गृहो याम्यरंकृतो देवेभ्यो हव्यवाहनः।
कुवित्सोमस्यापामिति ॥ १०.११९.१३

तदिदास भुवनेषु ज्येष्ठं यतो जज्ञ उग्रस्त्वेषनृम्णः।
सद्यो जज्ञानो नि रिणाति शत्रूननु यं विश्वे मदन्त्यूमाः ॥ १०.१२०.०१
वावृधानः शवसा भूर्योजाः शत्रुर्दासाय भियसं दधाति।
अव्यनच्च व्यनच्च सस्त्रि सं ते नवन्त प्रभृता मदेषु ॥ १०.१२०.०२
त्वे क्रतुमपि वृञ्जन्ति विश्वे द्विर्यदेते त्रिर्भवन्त्यूमाः।
स्वादोः स्वादीयः स्वादुना सृजा समदः सु मधु मधुनाभि योधीः ॥ १०.१२०.०३
इति चिद्धि त्वा धना जयन्तं मदेमदे अनुमदन्ति विप्राः।
ओजीयो धृष्णो स्थिरमा तनुष्व मा त्वा दभन्यातुधाना दुरेवाः ॥ १०.१२०.०४

त्वया वयं शाशङ्गहे रणेषु प्रपश्यन्तो युधेन्यानि भूरि।
चोदयामि त आयुधा वचोभिः सं ते शिशामि ब्रह्मणा वयांसि ॥ १०.१२०.०५
स्तुषेय्यं पुरुवर्षसमृभ्वमिनतममाप्यमाप्यानाम्।
आ दर्षते शवसा सप्त दानून्प्र साक्षते प्रतिमानानि भूरि ॥ १०.१२०.०६
नि तद्दधिषेऽवरं परं च यस्मिन्नाविथावसा दुरोणे।
आ मातरा स्थापयसे जिगत्नू अत इनोषि कर्वरा पुरूणि ॥ १०.१२०.०७
इमा ब्रह्म बृहद्विवो विवक्तीन्द्राय शूषमग्रियः स्वर्षाः।
महो गोत्रस्य क्षयति स्वराजो दुरश्च विश्वा अवृणोदप स्वाः ॥ १०.१२०.०८
एवा महान्बृहद्विवो अथर्वावोचत्स्वां तन्वमिन्द्रमेव।
स्वसारो मातरिभ्वरीररिप्रा हिन्वन्ति च शवसा वर्धयन्ति च ॥ १०.१२०.०९

हिरण्यगर्भः समवर्तताग्रे भूतस्य जातः पतिरेक आसीत्।
स दाधार पृथिवीं द्यामुतेमां कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०१
य आत्मदा बलदा यस्य विश्व उपासते प्रशिषं यस्य देवाः।
यस्य छायामृतं यस्य मृत्युः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०२
यः प्राणतो निमिषतो महित्वैक इद्राजा जगतो बभूव।
य ईशे अस्य द्विपदश्चतुष्पदः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०३
यस्येमे हिमवन्तो महित्वा यस्य समुद्रं रसया सहाहुः।
यस्येमाः प्रदिशो यस्य बाहू कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०४
येन द्यौरुग्रा पृथिवी च दृच्छा येन स्वः स्तभितं येन नाकः।
यो अन्तरिक्षे रजसो विमानः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०५
यं क्रन्दसी अवसा तस्तभाने अभ्यैक्षेतां मनसा रेजमाने।
यत्राधि सूर उदितो विभाति कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०६
आपो ह यद्बृहतीर्विश्वमायनगर्भं दधाना जनयन्तीरग्निम्।

ततो देवानां समवर्ततासुरेकः कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०७
यश्चिदापो महिना पर्यपश्यद्दक्षं दधाना जनयन्तीर्यज्ञम्।
यो देवेष्वधि देव एक आसीत्कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०८
मा नो हिंसीज्जनिता यः पृथिव्या यो वा दिवं सत्यधर्मा जजान।
यश्चापश्चन्द्रा बृहतीर्जजान कस्मै देवाय हविषा विधेम ॥ १०.१२१.०९
प्रजापते न त्वदेतान्यन्यो विश्वा जातानि परि ता बभूव।
यत्कामास्ते जुहुमस्तन्नो अस्तु वयं स्याम पतयो रयीणाम् ॥ १०.१२१.१०

वसुं न चित्रमहसं गृणीषे वामं शेवमतिथिमद्विषेण्यम्।
स रासते शुरुधो विश्वधायसोऽग्निर्होता गृहपतिः सुवीर्यम् ॥ १०.१२२.०१
जुषाणो अग्ने प्रति हर्य मे वचो विश्वानि विद्वान्वयुनानि सुक्रतो।
घृतनिर्णिग्ब्रह्मणे गातुमेरय तव देवा अजनयन्ननु व्रतम् ॥ १०.१२२.०२
सप्त धामानि परियत्रमर्त्यो दाशद्दाशुषे सुकृते मामहस्व।
सुवीरेण रयिणाग्ने स्वाभुवा यस्त आनट् समिधा तं जुषस्व ॥ १०.१२२.०३
यज्ञस्य केतुं प्रथमं पुरोहितं हविष्मन्त ईळते सप्त वाजिनम्।
शृण्वन्तमग्निं घृतपृष्ठमुक्षणं पृणन्तं देवं पृणते सुवीर्यम् ॥ १०.१२२.०४
त्वं दूतः प्रथमो वरेण्यः स हूयमानो अमृताय मत्स्व।
त्वां मर्जयन्मरुतो दाशुषो गृहे त्वां स्तोमेभिर्भृगवो वि रुरुचुः ॥ १०.१२२.०५
इषं दुहन्सुदुघां विश्वधायसं यज्ञप्रिये यजमानाय सुक्रतो।
अग्ने घृतस्रुस्त्रिरृतानि दीद्यद्वर्तिर्यज्ञं परियन्सुक्रतूयसे ॥ १०.१२२.०६
त्वामिदस्या उषसो व्युष्टिषु दूतं कृण्वाना अयजन्त मानुषाः।
त्वां देवा महयाय्याय वावृधुराज्यमग्ने निमृजन्तो अध्वरे ॥ १०.१२२.०७
नि त्वा वसिष्ठा अह्वन्त वाजिनं गृणन्तो अग्ने विदथेषु वेधसः।
रायस्पोषं यजमानेषु धारय यूयं पात स्वस्तिभिः सदा नः ॥ १०.१२२.०८

अयं वेनश्चोदयत्पृश्निगर्भा ज्योतिर्जरायू रजसो विमाने।
 इममपां संगमे सूर्यस्य शिशुं न विप्रा मतिभी रिहन्ति ॥ १०.१२३.०१
 समुद्रादूर्मिमुदियर्ति वेनो नभोजाः पृष्ठं हर्यतस्य दर्शि।
 ऋतस्य सानावधि विष्टपि भ्राट् समानं योनिमभ्यनूषत त्राः ॥ १०.१२३.०२
 समानं पूर्वैरभि वावशानास्तिष्ठन्वत्सस्य मातरः सनीळाः।
 ऋतस्य सानावधि चक्रमाणा रिहन्ति मध्वो अमृतस्य वाणीः ॥ १०.१२३.०३
 जानन्तो रूपमकृपन्त विप्रा मृगस्य घोषं महिषस्य हि ग्मन्।
 ऋतेन यन्तो अधि सिन्धुमस्थुर्विदद्गन्धर्वो अमृतानि नाम ॥ १०.१२३.०४
 अप्सरा जारमुपसिष्मियाणा योषा बिभर्ति परमे व्योमन्।
 चरत्प्रियस्य योनिषु प्रियः सन्सीदत्पक्षे हिरण्यये स वेनः ॥ १०.१२३.०५
 नाके सुपर्णमुप यत्पतन्तं हृदा वेनन्तो अभ्यचक्षत त्वा।
 हिरण्यपक्षं वरुणस्य दूतं यमस्य योनौ शकुनं भुरण्युम् ॥ १०.१२३.०६
 ऊर्ध्वो गन्धर्वो अधि नाके अस्थात्प्रत्यङ्चित्रा बिभ्रदस्यायुधानि।
 वसानो अत्कं सुरभिं दृशे कं स्वर्णं नाम जनत प्रियाणि ॥ १०.१२३.०७
 द्रप्सः समुद्रमभि यज्जिगाति पश्यन्गृध्रस्य चक्षसा विधर्मन्।
 भानुः शुक्रेण शोचिषा चकानस्तृतीये चक्रे रजसि प्रियाणि ॥ १०.१२३.०८

इमं नो अग्र उप यज्ञमेहि पञ्चयामं त्रिवृतं सप्ततन्तुम्।
 असो हव्यवाळुत नः पुरोगा ज्योगेव दीर्घं तम आशयिष्ठाः ॥ १०.१२४.०१
 अदेवाद्देवः प्रचता गुहा यन्प्रपश्यमानो अमृतत्वमेमि।
 शिवं यत्सन्तमशिवो जहामि स्वात्सख्यादरणीं नाभिमिमि ॥ १०.१२४.०२
 पश्यन्नन्यस्या अतिथिं वयाया ऋतस्य धाम वि मिमे पुरूणि।
 शंसामि पित्रे असुराय शेवमयज्ञियाद्यज्ञियं भागमेमि ॥ १०.१२४.०३

बह्वीः समा अकरमन्तरस्मिन्निन्द्रं वृणानः पितरं जहामि।
 अग्निः सोमो वरुणस्ते च्यवन्ते पर्यावर्द्राष्ट्रं तदवाम्यायन् ॥ १०.१२४.०४
 निर्माया उ त्पे असुरा अभूवन्त्वं च मा वरुण कामयासे।
 ऋतेन राजन्नृतं विविञ्चन्मम राष्ट्रस्याधिपत्यमेहि ॥ १०.१२४.०५
 इदं स्वरिदमिदास वाममयं प्रकाश उर्वन्तरिक्षम्।
 हनाव वृत्रं निरेहि सोम हविष्ठा सन्तं हविषा यजाम ॥ १०.१२४.०६
 कविः कवित्वा दिवि रूपमासजदप्रभूती वरुणो निरपः सृजत्।
 क्षेमं कृण्वाना जनयो न सिन्धवस्ता अस्य वर्णं शुचयो भरिभ्रति ॥ १०.१२४.०७
 ता अस्य ज्येष्ठमिन्द्रियं सचन्ते ता ईमा क्षेति स्वधया मदन्तीः।
 ता ई विशो न राजानं वृणाना बीभत्सुवो अप वृत्रादतिष्ठन् ॥ १०.१२४.०८
 बीभत्सूनां सयुजं हंसमाहुरपां दिव्यानां सख्ये चरन्तम्।
 अनुष्टुभमनु चर्चूर्यमाणमिन्द्रं नि चिक्वुः कवयो मनीषा ॥ १०.१२४.०९

अहं रुद्रेभिर्वसुभिश्चराम्यहमादित्यैरुत विश्वदेवैः।
 अहं मित्रावरुणोभा बिभर्म्यहमिन्द्राग्नी अहमश्विनोभा ॥ १०.१२५.०१
 अहं सोममाहनसं बिभर्म्यहं त्वष्टारमुत पूषणं भगम्।
 अहं दधामि द्रविणं हविष्मते सुप्राव्ये यजमानाय सुन्वते ॥ १०.१२५.०२
 अहं राष्ट्री संगमनी वसूनां चिकितुषी प्रथमा यज्ञियानाम्।
 तां मा देवा व्यदधुः पुरुत्रा भूरिस्थात्रां भूर्यविशयन्तीम् ॥ १०.१२५.०३
 मया सो अन्नमत्ति यो विपश्यति यः प्राणिति य ई शृणोत्युक्तम्।
 अमन्तवो मां त उप क्षियन्ति श्रुधि श्रुत श्रद्धिवं ते वदामि ॥ १०.१२५.०४
 अहमेव स्वयमिदं वदामि जुष्टं देवेभिरुत मानुषेभिः।
 यं कामये तंतमुग्रं कृणोमि तं ब्रह्माणं तमृषिं तं सुमेधाम् ॥ १०.१२५.०५
 अहं रुद्राय धनुरा तनोमि ब्रह्मद्विषे शरवे हन्तवा उ।

अहं जनाय समदं कृणोम्यहं द्यावापृथिवी आ विवेश ॥ १०.१२५.०६
अहं सुवे पितरमस्य मूर्धन्मम योनिरप्स्वन्तः समुद्रे।
ततो वि तिष्ठे भुवनानु विश्वोतामूं द्यां वर्ष्मणोप स्पृशामि ॥ १०.१२५.०७
अहमेव वात इव प्र वाम्यारभमाणा भुवनानि विश्वा।
परो दिवा पर एना पृथिव्यैतावती महिना सं बभूव ॥ १०.१२५.०८

न तमंहो न दुरितं देवासो अष्ट मर्त्यम्।
सजोषसो यमर्यमा मित्रो नयन्ति वरुणो अति द्विषः ॥ १०.१२६.०१
तद्धि वयं वृणीमहे वरुण मित्रार्यमन्।
येना निरंहसो यूयं पाथ नेथा च मर्त्यमति द्विषः ॥ १०.१२६.०२
ते नूनं नोऽयमूतये वरुणो मित्रो अर्यमा।
नयिष्ठा उ नो नेषणि पर्षिष्ठा उ नः पर्षण्यति द्विषः ॥ १०.१२६.०३
यूयं विश्वं परि पाथ वरुणो मित्रो अर्यमा।
युष्माकं शर्मणि प्रिये स्याम सुप्रणीतयोऽति द्विषः ॥ १०.१२६.०४
आदित्यासो अति सिधो वरुणो मित्रो अर्यमा।
उग्रं मरुद्द्री रुद्रं हुवेमेन्द्रमग्निं स्वस्तयेऽति द्विषः ॥ १०.१२६.०५
नेतार ऊ षु णस्तिरो वरुणो मित्रो अर्यमा।
अति विश्वानि दुरिता राजानश्चर्षणीनामति द्विषः ॥ १०.१२६.०६
शुनमस्मभ्यमूतये वरुणो मित्रो अर्यमा।
शर्म यच्छन्तु सप्रथ आदित्यासो यदीमहे अति द्विषः ॥ १०.१२६.०७
यथा ह त्यद्वसवो गौर्यं चित्पदि षिताममुञ्चता यजत्राः।
एवो ष्वस्मन्मुञ्चता व्यंहः प्र तार्यग्ने प्रतरं न आयुः ॥ १०.१२६.०८

रात्री व्यख्यदायती पुरुत्रा देव्यक्षभिः।

विश्वा अधि श्रियोऽधित ॥ १०.१२७.०१
ओर्वप्रा अमर्त्या निवतो देव्युद्धतः ।
ज्योतिषा बाधते तमः ॥ १०.१२७.०२
निरु स्वसारमस्कृतोषसं देव्यायती ।
अपेदु हासते तमः ॥ १०.१२७.०३
सा नो अद्य यस्या वयं नि ते यामन्नविक्ष्महि ।
वृक्षे न वसतिं वयः ॥ १०.१२७.०४
नि ग्रामासो अविक्षत नि पद्वन्तो नि पक्षिणः ।
नि श्येनासश्चिदर्धिनः ॥ १०.१२७.०५
यावया वृक्ष्यं वृकं यवय स्तेनमूर्म्ये ।
अथा नः सुतरा भव ॥ १०.१२७.०६
उप मा पेपिशत्तमः कृष्णं व्यक्तमस्थित ।
उष ऋणेव यातय ॥ १०.१२७.०७
उप ते गा इवाकरं वृणीष्व दुहितर्दिवः ।
रात्रि स्तोमं न जिग्युषे ॥ १०.१२७.०८

ममाग्ने वर्चो विहवेष्वस्तु वयं त्वेन्धानास्तन्वं पुषेम ।
मह्यं नमन्तां प्रदिशश्चतस्रस्त्वयाध्यक्षेण पृतना जयेम ॥ १०.१२८.०१
मम देवा विहवे सन्तु सर्व इन्द्रवन्तो मरुतो विष्णुरग्निः ।
ममान्तरिक्षमुरुलोकमस्तु मह्यं वातः पवतां कामे अस्मिन् ॥ १०.१२८.०२
मयि देवा द्रविणमा यजन्तां मय्याशीरस्तु मयि देवहृतिः ।
दैव्या होतारो वनुषन्त पूर्वेऽरिष्टाः स्याम तन्वा सुवीराः ॥ १०.१२८.०३
मह्यं यजन्तु मम यानि हव्याकृतिः सत्या मनसो मे अस्तु ।
एनो मा नि गां कतमच्चनाहं विश्वे देवासो अधि वोचता नः ॥ १०.१२८.०४

देवीः षळुर्वीरुरु नः कृणोत विश्वे देवास इह वीरयध्वम्।
मा हास्महि प्रजया मा तनूभिर्मा रधाम द्विषते सोम राजन् ॥ १०.१२८.०५
अग्ने मन्युं प्रतिनुदन्परेषामदब्धो गोपाः परि पाहि नस्त्वम्।
प्रत्यञ्चो यन्तु निगुतः पुनस्तेऽमैषां चित्तं प्रबुधां वि नेशत् ॥ १०.१२८.०६
धाता धातृणां भुवनस्य यस्पतिर्देवं त्रातारमभिमातिषाहम्।
इमं यज्ञमश्विनोभा बृहस्पतिर्देवाः पान्तु यजमानं न्यर्थात् ॥ १०.१२८.०७
उरुव्यचा नो महिषः शर्म यंसदस्मिन्हवे पुरुहूतः पुरुक्षुः।
स नः प्रजायै हर्यश्व मृळयेन्द्र मा नो रीरिषो मा परा दाः ॥ १०.१२८.०८
ये नः सपत्ना अप ते भवन्त्विन्द्राग्निभ्यामव बाधामहे तान्।
वसवो रुद्रा आदित्या उपरिस्पृशं मोग्रं चेतारमधिराजमक्रन् ॥ १०.१२८.०९

नासदासीन्नो सदासीत्तदानीं नासीद्रजो नो व्योमा परो यत्।
किमावरीवः कुह कस्य शर्मन्नम्भः किमासीद्गहनं गभीरम् ॥ १०.१२९.०१
न मृत्युरासीदमृतं न तर्हि न रात्र्या अह्न आसीत्प्रकेतः।
आनीदवातं स्वधया तदेकं तस्माद्भान्यन्न परः किं चनास ॥ १०.१२९.०२
तम आसीत्तमसा गूळ्हमग्रेऽप्रकेतं सलिलं सर्वमा इदम्।
तुच्छयेनाभ्वपिहितं यदासीत्तपसस्तन्महिनाजायतैकम् ॥ १०.१२९.०३
कामस्तदग्रे समवर्तताधि मनसो रेतः प्रथमं यदासीत्।
सतो बन्धुमसति निरविन्दन्हृदि प्रतीष्या कवयो मनीषा ॥ १०.१२९.०४
तिरश्चीनो विततो रश्मिरेषामधः स्विदासीद्दुपरि स्विदासीत्।
रेतोधा आसन्महिमान आसन्स्वधा अवस्तात्प्रयतिः परस्तात् ॥ १०.१२९.०५
को अद्भ्रा वेद क इह प्र वोचत्कुत आजाता कुत इयं विसृष्टिः।
अर्वाग्देवा अस्य विसर्जनेनाथा को वेद यत आबभूव ॥ १०.१२९.०६
इयं विसृष्टिर्यत आबभूव यदि वा दधे यदि वा न।

यो अस्याध्यक्षः परमे व्योमन्सो अङ्ग वेद यदि वा न वेद ॥ १०.१२९.०७

यो यज्ञो विश्वतस्तन्तुभिस्तत एकशतं देवकर्मेभिरायतः ।

इमे वयन्ति पितरो य आययुः प्र वयाप वयेत्यासते तते ॥ १०.१३०.०१

पुमाँ एनं तनुत उत्कृणति पुमान्वि तले अधि नाके अस्मिन् ।

इमे मयूखा उप सेदुरू सदः सामानि चक्रुस्तसराण्योतवे ॥ १०.१३०.०२

कासीत्प्रमा प्रतिमा किं निदानमाज्यं किमासीत्परिधिः क आसीत् ।

छन्दः किमासीत्प्रउगं किमुक्थं यद्देवा देवमयजन्त विश्वे ॥ १०.१३०.०३

अग्नेर्गायत्र्यभवत्सयुग्वोष्णिहया सविता सं बभूव ।

अनुष्टुभा सोम उक्थैर्महस्वान्बृहस्पतेर्बृहती वाचमावत् ॥ १०.१३०.०४

विराष्मित्रावरुणयोरभिश्चीरिन्द्रस्य त्रिष्टुबिह भागो अह्नः ।

विश्वान्देवाञ्जगत्या विवेश तेन चाकूप्र ऋषयो मनुष्याः ॥ १०.१३०.०५

चाकूप्रे तेन ऋषयो मनुष्या यज्ञे जाते पितरो नः पुराणे ।

पश्यन्मन्ये मनसा चक्षसा तान्य इमं यज्ञमयजन्त पूर्वे ॥ १०.१३०.०६

सहस्तोमाः सहछन्दस आवृतः सहप्रमा ऋषयः सप्त दैव्याः ।

पूर्वेषां पन्थामनुदृश्य धीरा अन्वालेभिरे रथ्यो न रश्मीन् ॥ १०.१३०.०७

अप प्राच इन्द्र विश्वाँ अमित्रानपापाचो अभिभूते नुदस्व ।

अपोदीचो अप शूराधराच उरौ यथा तव शर्मन्मदेम ॥ १०.१३१.०१

कुविदङ्ग यवमन्तो यवं चिद्यथा दान्त्यनुपूर्वं वियूय ।

इहेहैषां कृणुहि भोजनानि ये बर्हिषो नमोवृक्तिं न जग्मुः ॥ १०.१३१.०२

नहि स्थूर्यतुथा यातमस्ति नोत श्रवो विविदे संगमेषु ।

गव्यन्त इन्द्रं सख्याय विप्रा अश्वायन्तो वृषणं वाजयन्तः ॥ १०.१३१.०३

युवं सुराममश्विना नमुचावासुरे सचा ।

विपिपाना शुभस्पती इन्द्रं कर्मस्वावतम् ॥ १०.१३१.०४
पुत्रमिव पितरावश्विनोभेन्द्रावथुः काव्यैर्दसनाभिः ।
यत्सुरामं व्यपिबः शचीभिः सरस्वती त्वा मघवन्नभिष्णक् ॥ १०.१३१.०५
इन्द्रः सुत्रामा स्ववाँ अवोभिः सुमृळीको भवतु विश्ववेदाः ।
बाधतां द्वेषो अभयं कृणोतु सुवीर्यस्य पतयः स्याम ॥ १०.१३१.०६
तस्य वयं सुमतौ यज्ञियस्यापि भद्रे सौमनसे स्याम ।
स सुत्रामा स्ववाँ इन्द्रो अस्मे आराच्चिद्वेषः सनुतर्युयोतु ॥ १०.१३१.०७

ईजानमिद्व्यौर्गूर्तावसुरीजानं भूमिरभि प्रभूषणि ।
ईजानं देवावश्विनावभि सुम्रैरवर्धताम् ॥ १०.१३२.०१
ता वां मित्रावरुणा धारयत्क्षिती सुषुम्नेषितत्वता यजामसि ।
युवोः क्राणाय सख्यैरभि ष्याम रक्षसः ॥ १०.१३२.०२
अथा चिन्नु यद्विधिषामहे वामभि प्रियं रेक्णः पत्यमानाः ।
दद्वौ वा यत्युष्यति रेक्णः सम्वारन्नकिरस्य मघानि ॥ १०.१३२.०३
असावन्यो असुर सूयत द्यौस्त्वं विश्वेषां वरुणासि राजा ।
मूर्धा रथस्य चाकन्नैतावतैनसान्तकध्रुक् ॥ १०.१३२.०४
अस्मिन्स्वेतच्छकपूत एनो हिते मित्रे निगतान्हन्ति वीरान् ।
अवोर्वा यद्धात्तनूष्ववः प्रियासु यज्ञियास्वर्वा ॥ १०.१३२.०५
युवोर्हि मातादितिर्विचेतसा द्यौर्न भूमिः पयसा पुपूतनि ।
अव प्रिया दिदिष्टन सूरु निनिक्त रश्मिभिः ॥ १०.१३२.०६
युवं ह्यप्रराजावसीदतं तिष्ठद्रथं न धूर्षदं वनर्षदम् ।
ता नः कणूकयन्तीर्नृमेधस्तत्रे अंहसः सुमेधस्तत्रे अंहसः ॥ १०.१३२.०७

प्रो ष्वस्मै पुरोरथमिन्द्राय शूषमर्चत ।

अभीके चिदु लोककृत्संगे समत्सु वृत्रहास्माकं बोधि चोदिता नभन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु॥
१०.१३३.०१

त्वं सिन्धूरवासृजोऽधराचो अहन्नहिम्।

अशत्रुरिन्द्र जज्ञिषे विश्वं पुष्यसि वार्यं तं त्वा परि ष्वजामहे नभन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु॥
१०.१३३.०२

वि षु विश्वा अरातयोऽर्यो नशन्त नो धियः।

अस्तासि शत्रवे वधं यो न इन्द्र जिघांसति या ते रातिर्ददिर्वसु नभन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु॥
१०.१३३.०३

यो न इन्द्राभितो जनो वृकायुरादिदेशति।

अधस्पदं तमीं कृधि विबाधो असि सासहिर्नभन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु॥ १०.१३३.०४

यो न इन्द्राभिदासति सनाभिर्यश्च निष्ट्यः।

अव तस्य बलं तिर महीव द्यौरध त्मना नभन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु॥ १०.१३३.०५

वयमिन्द्र त्वायवः सखित्वमा रभामहे।

ऋतस्य नः पथा नयाति विश्वानि दुरिता नभन्तामन्यकेषां ज्याका अधि धन्वसु॥ १०.१३३.०६

अस्मभ्यं सु त्वमिन्द्र तां शिक्ष या दोहते प्रति वरं जरित्रे।

अच्छिद्रोधी पीपयद्यथा नः सहस्रधारा पयसा मही गौः॥ १०.१३३.०७

उभे यदिन्द्र रोदसी आपप्राथोषा इव।

महान्तं त्वा महीनां सम्राजं चर्षणीनां देवी जनित्र्यजीजनद्द्रा जनित्र्यजीजनत्॥ १०.१३४.०१

अव स्म दुर्हणायतो मर्तस्य तनुहि स्थिरम्।

अधस्पदं तमीं कृधि यो अस्माँ आदिदेशति देवी जनित्र्यजीजनद्द्रा जनित्र्यजीजनत्॥ १०.१३४.०२

अव त्या बृहतीरिषो विश्वश्चन्द्रा अमित्रहन्।

शचीभिः शक्र धूनुहीन्द्र विश्वाभिरूतिभिर्देवी जनित्र्यजीजनद्द्रा जनित्र्यजीजनत्॥ १०.१३४.०३

अव यत्त्वं शतक्रतविन्द्र विश्वानि धूनुषे।

रयिं न सुन्वते सचा सहस्रिणीभिरूतिभिर्देवी जनित्र्यजीजनद्द्रा जनित्र्यजीजनत्॥ १०.१३४.०४

अव स्वेदा इवाभितो विष्वक्पतन्तु दिद्यवः।

दूर्वाया इव तन्तवो व्यस्मदेतु दुर्मतिर्देवी जनित्र्यजीजनद्द्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ १०.१३४.०५

दीर्घं ह्यङ्कुशं यथा शक्तिं बिभर्षि मन्तुमः।

पूर्वेण मघवन्पदाजो वयां यथा यमो देवी जनित्र्यजीजनद्द्रा जनित्र्यजीजनत् ॥ १०.१३४.०६

नकिर्देवा मिनीमसि नकिरा योपयामसि मन्त्रश्रुत्यं चरामसि।

पक्षेभिरपिकक्षेभिरत्राभि सं रभामहे ॥ १०.१३४.०७

यस्मिन्वृक्षे सुपलाशे देवैः सम्पिबते यमः।

अत्रा नो विशपतिः पिता पुराणाँ अनु वेनति ॥ १०.१३५.०१

पुराणाँ अनुवेनन्तं चरन्तं पापयामुया।

असूयन्नभ्यचाकशं तस्मा अस्पृहयं पुनः ॥ १०.१३५.०२

यं कुमार नवं रथमचक्रं मनसाकृणोः।

एकेषं विश्वतः प्राञ्चमपश्यन्नधि तिष्ठसि ॥ १०.१३५.०३

यं कुमार प्रावर्तयो रथं विप्रेभ्यस्परि।

तं सामानु प्रावर्तत समितो नाव्याहितम् ॥ १०.१३५.०४

कः कुमारमजनयद्रथं को निरवर्तयत्।

कः स्वित्तदद्य नो ब्रूयादनुदेयी यथाभवत् ॥ १०.१३५.०५

यथाभवदनुदेयी ततो अग्रमजायत।

पुरस्ताद्बुध आततः पश्चान्निरयणं कृतम् ॥ १०.१३५.०६

इदं यमस्य सादनं देवमानं यदुच्यते।

इयमस्य धम्यते नाळीरयं गीर्भिः परिष्कृतः ॥ १०.१३५.०७

केश्यग्निं केशी विषं केशी बिभर्ति रोदसी।

केशी विश्वं स्वर्दशे केशीदं ज्योतिरुच्यते ॥ १०.१३६.०१

मुनयो वातरशनाः पिशङ्गा वसते मला ।
वातस्यानु ध्राजिं यन्ति यद्देवासो अविक्षत ॥ १०.१३६.०२
उन्मदिता मौनेयेन वार्ताँ आ तस्थिमा वयम् ।
शरीरेदस्माकं यूयं मर्तासो अभि पश्यथ ॥ १०.१३६.०३
अन्तरिक्षेण पतति विश्वा रूपावचाकशत् ।
मुनिर्देवस्यदेवस्य सौकृत्याय सखा हितः ॥ १०.१३६.०४
वातस्याश्वो वायोः सखाथो देवेषितो मुनिः ।
उभौ समुद्रावा क्षेति यश्च पूर्व उतापरः ॥ १०.१३६.०५
अप्सरसां गन्धर्वाणां मृगाणां चरणे चरन् ।
केशी केतस्य विद्वान्सखा स्वादुर्मदिन्तमः ॥ १०.१३६.०६
वायुरस्मा उपामन्थत्पिनष्टि स्मा कुनन्नमा ।
केशी विषस्य पात्रेण यद्रुद्रेणापिबत्सह ॥ १०.१३६.०७

उत देवा अवहितं देवा उन्नयथा पुनः ।
उतागश्चक्रुषं देवा देवा जीवयथा पुनः ॥ १०.१३७.०१
द्वाविमौ वातौ वात आ सिन्धोरा परावतः ।
दक्षं ते अन्य आ वातु परान्यो वातु यद्रपः ॥ १०.१३७.०२
आ वात वाहि भेषजं वि वात वाहि यद्रपः ।
त्वं हि विश्वभेषजो देवानां दूत ईयसे ॥ १०.१३७.०३
आ त्वागमं शंतातिभिरथो अरिष्टतातिभिः ।
दक्षं ते भद्रमाभार्षं परा यक्ष्मं सुवामि ते ॥ १०.१३७.०४
त्रायन्तामिह देवास्त्रायतां मरुतां गणः ।
त्रायन्तां विश्वा भूतानि यथायमरपा असत् ॥ १०.१३७.०५
आप इद्वा उ भेषजीरापो अमीवचातनीः ।

आपः सर्वस्य भेषजीस्तास्ते कृण्वन्तु भेषजम् ॥ १०.१३७.०६

हस्ताभ्यां दशशाखाभ्यां जिह्वा वाचः पुरोगवी।

अनामयित्नुभ्यां त्वा ताभ्यां त्वोप स्पृशामसि ॥ १०.१३७.०७

तव त्य इन्द्र सख्येषु वह्नय ऋतं मन्वाना व्यदर्दिरुर्वलम्।

यत्रा दशस्यन्नुषसो रिणन्नपः कुत्साय मन्मन्नह्यश्च दंसयः ॥ १०.१३८.०१

अवासृजः प्रस्वः श्वञ्चयो गिरीनुदाज उस्ना अपिबो मधु प्रियम्।

अवर्धयो वनिनो अस्य दंससा शुशोच सूर्य ऋतजातया गिरा ॥ १०.१३८.०२

वि सूर्यो मध्ये अमुचद्रथं दिवो विदद्दासाय प्रतिमानमार्यः।

दृव्हानि पिप्रोरसुरस्य मायिन इन्द्रो व्यास्यच्चकृवाँ ऋजिश्वना ॥ १०.१३८.०३

अनाधृष्टानि धृषितो व्यास्यन्निर्धीरदेवाँ अमृणदयास्यः।

मासेव सूर्यो वसु पुर्यमा ददे गृणानः शत्रूरशृणाद्विरुक्मता ॥ १०.१३८.०४

अयुद्धसेनो विभ्वा विभिन्दता दाशद्वृत्रहा तुज्यानि तेजते।

इन्द्रस्य वज्रादबिभेदभिश्चथः प्राक्रामच्छुन्ध्यूरजहादुषा अनः ॥ १०.१३८.०५

एता त्या ते श्रुत्यानि केवला यदेक एकमकृणोरयज्ञम्।

मासां विधानमदधा अधि द्यवि त्वया विभिन्नं भरति प्रधिं पिता ॥ १०.१३८.०६

सूर्यरश्मिर्हरिकेशः पुरस्तात्सविता ज्योतिरुदयाँ अजस्रम्।

तस्य पूषा प्रसवे याति विद्वान्सम्पश्यन्विश्वा भुवनानि गोपाः ॥ १०.१३९.०१

नृचक्षा एष दिवो मध्य आस्त आपप्रिवात्रोदसी अन्तरिक्षम्।

स विश्वाचीरभि चष्टे घृताचीरन्तरा पूर्वमपरं च केतुम् ॥ १०.१३९.०२

रायो बुध्नः संगमनो वसूनां विश्वा रूपाभि चष्टे शचीभिः।

देव इव सविता सत्यधर्मेन्द्रो न तस्थौ समरे धनानाम् ॥ १०.१३९.०३

विश्वावसुं सोम गन्धर्वमापो ददृशुषीस्तदृतेना व्यायन्।

तदन्ववैदिन्द्रो रारहाण आसां परि सूर्यस्य परिधीरपश्यत् ॥ १०.१३९.०४
विश्वावसुरभि तन्नो गृणातु दिव्यो गन्धर्वो रजसो विमानः ।
यद्वा घा सत्यमुत यन्न विद्म धियो हिन्वानो धिय इन्नो अव्याः ॥ १०.१३९.०५
सस्त्रिमविन्दच्चरणे नदीनामपावृणोद्दुरो अश्मत्रजानाम् ।
प्रासां गन्धर्वो अमृतानि वोचदिन्द्रो दक्षं परि जानादहीनाम् ॥ १०.१३९.०६

अग्ने तव श्रवो वयो महि भ्राजन्ते अर्चयो विभावसो ।
बृहद्भानो शवसा वाजमुक्थ्यं दधासि दाशुषे कवे ॥ १०.१४०.०१
पावकवर्चाः शुक्रवर्चा अनूनवर्चा उदियर्षि भानुना ।
पुत्रो मातरा विचरन्नुपावसि पृणक्षि रोदसी उभे ॥ १०.१४०.०२
ऊर्जो नपाज्जातवेदः सुशस्तिभिर्मन्दस्व धीतिभिर्हितः ।
त्वे इषः सं दधुर्भूरिवर्षसश्चित्रोतयो वामजाताः ॥ १०.१४०.०३
इरज्यन्नग्ने प्रथयस्व जन्तुभिरस्मे रायो अमर्त्य ।
स दर्शतस्य वपुषो वि राजसि पृणक्षि सानसिं क्रतुम् ॥ १०.१४०.०४
इष्कर्तारमध्वरस्य प्रचेतसं क्षयन्तं राधसो महः ।
रातिं वामस्य सुभगां महीमिषं दधासि सानसिं रयिम् ॥ १०.१४०.०५
ऋतावानं महिषं विश्वदर्शतमग्निं सुम्नाय दधिरे पुरो जनाः ।
श्रुत्कर्णं सप्रथस्तमं त्वा गिरा दैव्यं मानुषा युगा ॥ १०.१४०.०६

अग्ने अच्छा वदेह नः प्रत्यङ्गनः सुमना भव ।
प्र नो यच्छ विशस्पते धनदा असि नस्त्वम् ॥ १०.१४१.०१
प्र नो यच्छत्वर्ष्यमा प्र भगः प्र बृहस्पतिः ।
प्र देवाः प्रोत सूनृता रायो देवी ददातु नः ॥ १०.१४१.०२
सोमं राजानमवसेऽग्निं गीर्भिर्हवामहे ।

आदित्यान्विष्णुं सूर्यं ब्रह्माणं च बृहस्पतिम् ॥ १०.१४१.०३
इन्द्रवायू बृहस्पतिं सुहवेह हवामहे ।
यथा नः सर्व इज्जनः संगत्यां सुमना असत् ॥ १०.१४१.०४
अर्यमणं बृहस्पतिमिन्द्रं दानाय चोदय ।
वातं विष्णुं सरस्वतीं सवितारं च वाजिनम् ॥ १०.१४१.०५
त्वं नो अग्ने अग्निभिर्ब्रह्म यज्ञं च वर्धय ।
त्वं नो देवतातये रायो दानाय चोदय ॥ १०.१४१.०६

अयमग्ने जरिता त्वे अभूदपि सहसः सूनो नह्यन्यदस्त्याप्यम् ।
भद्रं हि शर्म त्रिवरूथमस्ति त आरे हिंसानामप दिद्युमा कृधि ॥ १०.१४२.०१
प्रवत्ते अग्ने जनिमा पितृयतः साचीव विश्वा भुवना न्यृञ्जसे ।
प्र सप्तयः प्र सनिषन्त नो धियः पुरश्चरन्ति पशुपा इव त्मना ॥ १०.१४२.०२
उत वा उ परि वृणक्षि बप्सद्बहोरग्र उलपस्य स्वधावः ।
उत खिल्या उर्वराणां भवन्ति मा ते हेतिं तविषीं चुक्रुधाम ॥ १०.१४२.०३
यदुद्धतो निवतो यासि बप्सत्पृथगेषि प्रगर्धिनीव सेना ।
यदा ते वातो अनुवाति शोचिर्वप्तेव श्मश्रु वपसि प्र भूम ॥ १०.१४२.०४
प्रत्यस्य श्रेणयो ददृश्र एकं नियानं बहवो रथासः ।
बाहू यदग्ने अनुमर्मृजानो न्यङ्ङुत्तानामन्वेषि भूमिम् ॥ १०.१४२.०५
उत्ते शुष्मा जिहतामुत्ते अर्चिरुत्ते अग्ने शशमानस्य वाजाः ।
उच्छृञ्चस्व नि नम वर्धमान आ त्वाद्य विश्वे वसवः सदन्तु ॥ १०.१४२.०६
अपामिदं न्ययनं समुद्रस्य निवेशनम् ।
अन्यं कृणुष्वेतः पन्थां तेन याहि वशाँ अनु ॥ १०.१४२.०७
आयने ते परायणे दूर्वा रोहन्तु पुष्पिणीः ।
हृदाश्च पुण्डरीकाणि समुद्रस्य गृहा इमे ॥ १०.१४२.०८

त्यं चिदत्रिमृतजुरमर्थमश्वं न यातवे।
कक्षीवन्तं यदी पुना रथं न कृणुथो नवम्॥ १०.१४३.०१
त्यं चिदश्वं न वाजिनमरेणवो यमन्नत।
दृह्वं ग्रन्थिं न विष्यतमत्रिं यविष्ठमा रजः॥ १०.१४३.०२
नरा दंसिष्ठावत्रये शुभ्रा सिषासतं धियः।
अथा हि वां दिवो नरा पुनः स्तोमो न विशसे॥ १०.१४३.०३
चिते तद्वां सुराधसा रातिः सुमतिरश्विना।
आ यन्नः सदने पृथौ समने पर्षथो नरा॥ १०.१४३.०४
युवं भुज्युं समुद्र आ रजसः पार ईङ्खितम्।
यातमच्छा पतत्रिभिर्नासत्या सातये कृतम्॥ १०.१४३.०५
आ वां सुम्रैः शंयू इव मंहिष्ठा विश्ववेदसा।
समस्मे भूषतं नरोत्सं न पिप्युषीरिषः॥ १०.१४३.०६

अयं हि ते अमर्त्य इन्दुरत्यो न पत्यते।
दक्षो विश्वायुर्वेधसे॥ १०.१४४.०१
अयमस्मासु काव्य ऋभुर्वज्रो दास्वते।
अयं बिभर्त्यूर्ध्वकृशनं मदमृभुर्न कृत्व्यं मदम्॥ १०.१४४.०२
घृषुः श्येनाय कृत्वन् आसु स्वासु वंसगः।
अव दीधेदहीशुवः॥ १०.१४४.०३
यं सुपर्णः परावतः श्येनस्य पुत्र आभरत्।
शतचक्रं योऽह्यो वर्तनिः॥ १०.१४४.०४
यं ते श्येनश्चारुमवृकं पदाभरदरुणं मानमन्धसः।
एना वयो वि तार्यायुर्जीविस एना जागार बन्धुता॥ १०.१४४.०५

एवा तदिन्द्र इन्दुना देवेषु चिद्धारयाते महि त्यजः।

क्रत्वा वयो वि तार्यायुः सुक्रतो क्रत्वायमस्मदा सुतः॥ १०.१४४.०६

इमां खनाम्योषधिं वीरुधं बलवत्तमाम्।

यया सपत्नीं बाधते यया संविन्दते पतिम्॥ १०.१४५.०१

उत्तानपर्णे सुभगे देवजूते सहस्वति।

सपत्नीं मे परा धम पतिं मे केवलं कुरु॥ १०.१४५.०२

उत्तराहमुत्तर उत्तरेदुत्तराभ्यः।

अथा सपत्नी या ममाधरा साधराभ्यः॥ १०.१४५.०३

नह्यस्या नाम गृभ्णामि नो अस्मिन्नमते जने।

परामेव परावतं सपत्नीं गमयामसि॥ १०.१४५.०४

अहमस्मि सहमानाथ त्वमसि सासहिः।

उभे सहस्वती भूत्वी सपत्नीं मे सहावहै॥ १०.१४५.०५

उप तेऽधां सहमानामभि त्वाधां सहीयसा।

मामनु प्र ते मनो वत्सं गौरिव धावतु पथा वारिव धावतु॥ १०.१४५.०६

अरण्यान्यरण्यान्यसौ या प्रेव नश्यसि।

कथा ग्रामं न पृच्छसि न त्वा भीरिव विन्दती३ँ॥ १०.१४६.०१

वृषारवाय वदते यदुपावति चिच्चिकः।

आघाटिभिरिव धावयन्नरण्यानिर्महीयते॥ १०.१४६.०२

उत गाव इवादन्त्युत वेश्मेव दृश्यते।

उतो अरण्यानिः सायं शकटीरिव सर्जति॥ १०.१४६.०३

गामङ्गैष आ ह्वयति दार्वङ्गैषो अपावधीत्।

वसन्नरण्यान्यां सायमक्रुक्षदिति मन्यते॥ १०.१४६.०४

न वा अरण्यानिर्हन्त्यन्यश्चेन्नाभिगच्छति।

स्वादोः फलस्य जग्ध्वाय यथाकामं नि पद्यते ॥ १०.१४६.०५

आञ्जनगन्धिं सुरभिं बह्वन्नामकृषीवलाम्।

प्राहं मृगाणां मातरमरण्यानिमशंसिषम् ॥ १०.१४६.०६

श्रत्ते दधामि प्रथमाय मन्यवेऽहन्यद्वृत्रं नर्यं विवेरपः।

उभे यत्त्वा भवतो रोदसी अनु रेजते शुष्मात्पृथिवी चिदद्रिवः ॥ १०.१४७.०१

त्वं मायाभिरनवद्य मायिनं श्रवस्यता मनसा वृत्रमर्दयः।

त्वामिन्नरो वृणते गविष्टिषु त्वां विश्वासु हव्यास्विष्टिषु ॥ १०.१४७.०२

ऐषु चाकन्धि पुरुहूत सूरिषु वृधासो ये मघवन्नानशुर्मघम्।

अर्चन्ति तोके तनये परिष्टिषु मेधसाता वाजिनमहये धने ॥ १०.१४७.०३

स इन्नु रायः सुभृतस्य चाकनन्मदं यो अस्य रंह्यं चिकेतति।

त्वावृधो मघवन्दाश्वधरो मक्षू स वाजं भरते धना नृभिः ॥ १०.१४७.०४

त्वं शर्धाय महिना गृणान उरु कृधि मघवञ्छग्धि रायः।

त्वं नो मित्रो वरुणो न मायी पित्वो न दस्म दयसे विभक्ता ॥ १०.१४७.०५

सुष्वाणास इन्द्र स्तुमसि त्वा ससवांसश्च तुविनृम्ण वाजम्।

आ नो भर सुवितं यस्य चाकन्त्मना तना सनुयाम त्वोताः ॥ १०.१४८.०१

ऋष्वस्त्वमिन्द्र शूर जातो दासीर्विशः सूर्येण सह्याः।

गुहा हितं गुह्यं गूळ्हमप्सु बिभृमसि प्रस्रवणे न सोमम् ॥ १०.१४८.०२

अर्यो वा गिरो अभ्यर्च विद्वानृषीणां विप्रः सुमतिं चकानः।

ते स्याम ये रणयन्त सोमैरेनोत तुभ्यं रथोळ्ह भक्षैः ॥ १०.१४८.०३

इमा ब्रह्मेन्द्र तुभ्यं शंसि दा नृभ्यो नृणां शूर शवः।

तेभिर्भव सक्रतुर्येषु चाकन्नूत त्रायस्व गृणत उत स्तीन् ॥ १०.१४८.०४

श्रुधी हवमिन्द्र शूर पृथ्या उत स्तवसे वेन्यस्यार्कैः।

आ यस्ते योनिं घृतवन्तमस्वारूर्मिर्न निम्रैर्द्रवयन्त वक्त्राः ॥ १०.१४८.०५

सविता यन्त्रैः पृथिवीमरम्णादस्कम्भने सविता द्यामदंहत्।

अश्वमिवाधुक्षद्धुनिमन्तरिक्षमतूर्ते बद्धं सविता समुद्रम् ॥ १०.१४९.०१

यत्रा समुद्रः स्कभितो व्यौनदपां नपात्सविता तस्य वेद।

अतो भूरत आ उत्थितं रजोऽतो द्यावापृथिवी अप्रथेताम् ॥ १०.१४९.०२

पश्चेदमन्यदभवद्यजत्रममर्त्यस्य भुवनस्य भूना।

सुपर्णो अङ्ग सवितुर्गुरुत्मान्पूर्वो जातः स उ अस्यानु धर्म ॥ १०.१४९.०३

गाव इव ग्रामं यूयुधिरिवाश्वान्वाश्रेव वत्सं सुमना दुहाना।

पतिरिव जायामभि नो न्येतु धर्ता दिवः सविता विश्ववारः ॥ १०.१४९.०४

हिरण्यस्तूपः सवितर्यथा त्वाङ्गिरसो जुह्वे वाजे अस्मिन्।

एवा त्वार्चन्नवसे वन्दमानः सोमस्येवांशुं प्रति जागराहम् ॥ १०.१४९.०५

समिद्धश्चित्समिध्यसे देवेभ्यो हव्यवाहन।

आदित्यै रुद्रैर्वसुभिर्न आ गहि मृळीकाय न आ गहि ॥ १०.१५०.०१

इमं यज्ञमिदं वचो जुजुषाण उपागहि।

मर्तासस्त्वा समिधान हवामहे मृळीकाय हवामहे ॥ १०.१५०.०२

त्वामु जातवेदसं विश्ववारं गृणे धिया।

अग्ने देवाँ आ वह नः प्रियव्रतान्मृळीकाय प्रियव्रतान् ॥ १०.१५०.०३

अग्निर्देवो देवानामभवत्पुरोहितोऽग्निं मनुष्या ऋषयः समीधिरे।

अग्निं महो धनसातावहं हुवे मृळीकं धनसातये ॥ १०.१५०.०४

अग्निरत्रिं भरद्वाजं गविष्ठिरं प्रावन्नः कण्वं त्रसदस्युमाहवे।

अग्निं वसिष्ठो हवते पुरोहितो मृळीकाय पुरोहितः ॥ १०.१५०.०५

श्रद्धयाग्निः समिध्यते श्रद्धया हूयते हविः ।
श्रद्धां भगस्य मूर्धनि वचसा वेदयामसि ॥ १०.१५१.०१
प्रियं श्रद्धे ददतः प्रियं श्रद्धे दिदासतः ।
प्रियं भोजेषु यज्वस्विदं म उदितं कृधि ॥ १०.१५१.०२
यथा देवा असुरेषु श्रद्धामुग्रेषु चक्रिरे ।
एवं भोजेषु यज्वस्वस्माकमुदितं कृधि ॥ १०.१५१.०३
श्रद्धां देवा यजमाना वायुगोपा उपासते ।
श्रद्धां हृदय्याकूत्या श्रद्धया विन्दते वसु ॥ १०.१५१.०४
श्रद्धां प्रातर्हवामहे श्रद्धां मध्यंदिनं परि ।
श्रद्धां सूर्यस्य निम्नुचि श्रद्धे श्रद्धापयेह नः ॥ १०.१५१.०५

शास इत्या महौ अस्यमित्रखादो अद्भुतः ।
न यस्य हन्यते सखा न जीयते कदा चन ॥ १०.१५२.०१
स्वस्तिदा विशस्पतिर्वृत्रहा विमृधो वशी ।
वृषेन्द्रः पुर एतु नः सोमपा अभयंकरः ॥ १०.१५२.०२
वि रक्षो वि मृधो जहि वि वृत्रस्य हनू रुज ।
वि मन्युमिन्द्र वृत्रहन्नमित्रस्याभिदासतः ॥ १०.१५२.०३
वि न इन्द्र मृधो जहि नीचा यच्छ पृतन्यतः ।
यो अस्माँ अभिदासत्यधरं गमया तमः ॥ १०.१५२.०४
अपेन्द्र द्विषतो मनोऽप जिज्यासतो वधम् ।
वि मन्योः शर्म यच्छ वरीयो यवया वधम् ॥ १०.१५२.०५

ईङ्खयन्तीरपस्युव इन्द्रं जातमुपासते ।

भेजानासः सुवीर्यम् ॥ १०.१५३.०१
त्वमिन्द्र बलादधि सहसो जात ओजसः ।
त्वं वृषन्वृषेदसि ॥ १०.१५३.०२
त्वमिन्द्रासि वृत्रहा व्यन्तरिक्षमतिरः ।
उद्दयामस्तभ्ना ओजसा ॥ १०.१५३.०३
त्वमिन्द्र सजोषसमर्कं बिभर्षि बाह्वोः ।
वज्रं शिशान ओजसा ॥ १०.१५३.०४
त्वमिन्द्राभिभूरसि विश्वा जातान्योजसा ।
स विश्वा भुव आभवः ॥ १०.१५३.०५

सोम एकेभ्यः पवते घृतमेक उपासते ।
येभ्यो मधु प्रधावति ताँश्चिदेवापि गच्छतात् ॥ १०.१५४.०१
तपसा ये अनाधृष्यास्तपसा ये स्वर्ययुः ।
तपो ये चक्रिरे महस्ताँश्चिदेवापि गच्छतात् ॥ १०.१५४.०२
ये युध्यन्ते प्रधनेषु शूरासो ये तनूत्यजः ।
ये वा सहस्रदक्षिणास्ताँश्चिदेवापि गच्छतात् ॥ १०.१५४.०३
ये चित्पूर्व ऋतसाप ऋतावान ऋतावृधः ।
पितृन्तपस्वतो यम ताँश्चिदेवापि गच्छतात् ॥ १०.१५४.०४
सहस्रणीथाः कवयो ये गोपायन्ति सूर्यम् ।
ऋषीन्तपस्वतो यम तपोजाँ अपि गच्छतात् ॥ १०.१५४.०५

अरायि काणे विकटे गिरिं गच्छ सदान्वे ।
शिरिम्बिठस्य सत्वभिस्तेभिष्ट्वा चातयामसि ॥ १०.१५५.०१
चत्तो इतश्चत्तामुतः सर्वा भ्रूणान्यारुषी ।

अराय्यं ब्रह्मणस्पते तीक्ष्णशृण्णोदृषन्निहि ॥ १०.१५५.०२
अदो यद्दारु प्लवते सिन्धोः पारे अपूरुषम्।
तदा रभस्व दुर्हणो तेन गच्छ परस्तरम् ॥ १०.१५५.०३
यद्ध प्राचीरजगन्तोरो मण्डूरधाणिकीः।
हता इन्द्रस्य शत्रवः सर्वे बुद्बुदयाशवः ॥ १०.१५५.०४
परीमे गामनेषत पर्यग्निमहृषत।
देवेष्वक्रत श्रवः क इमाँ आ दधर्षति ॥ १०.१५५.०५

अग्निं हिन्वन्तु नो धियः सप्तिमाशुमिवाजिषु।
तेन जेष्म धनंधनम् ॥ १०.१५६.०१
यया गा आकरामहे सेनयाग्ने तवोत्या।
तां नो हिन्व मघत्तये ॥ १०.१५६.०२
आग्ने स्थूरं रयिं भर पृथुं गोमन्तमश्विनम्।
अङ्घ्रि खं वर्तया पणिम् ॥ १०.१५६.०३
अग्ने नक्षत्रमजरमा सूर्यं रोहयो दिवि।
दधज्ज्योतिर्जनेभ्यः ॥ १०.१५६.०४
अग्ने केतुर्विशामसि प्रेष्ठः श्रेष्ठ उपस्थसत्।
बोधा स्तोत्रे वयो दधत् ॥ १०.१५६.०५

इमा नु कं भुवना सीषधामेन्द्रश्च विश्वे च देवाः ॥ १०.१५७.०१
यज्ञं च नस्तन्वं च प्रजां चादित्यैरिन्द्रः सह चीकूपाति ॥ १०.१५७.०२
आदित्यैरिन्द्रः सगणो मरुद्भिरस्माकं भूत्वविता तनूनाम् ॥ १०.१५७.०३
हत्वाय देवा असुरान्यदायन्देवा देवत्वमभिरक्षमाणाः ॥ १०.१५७.०४
प्रत्यञ्चमर्कमनयञ्छचीभिरादित्स्वधामिषिरां पर्यपश्यन् ॥ १०.१५७.०५

सूर्यो नो दिवस्पातु वातो अन्तरिक्षात्।
अग्निर्नः पार्थिवेभ्यः ॥ १०.१५८.०१
जोषा सवितर्यस्य ते हरः शतं सर्वाँ अर्हति।
पाहि नो दिद्युतः पतन्त्याः ॥ १०.१५८.०२
चक्षुर्नो देवः सविता चक्षुर्न उत पर्वतः।
चक्षुर्धाता दधातु नः ॥ १०.१५८.०३
चक्षुर्नो धेहि चक्षुषे चक्षुर्विख्यै तनूभ्यः।
सं चेदं वि च पश्येम ॥ १०.१५८.०४
सुसंष्टं त्वा वयं प्रति पश्येम सूर्य।
वि पश्येम नृचक्षसः ॥ १०.१५८.०५

उदसौ सूर्यो अगादुदयं मामको भगः।
अहं तद्विद्वला पतिमभ्यसाक्षि विषासहिः ॥ १०.१५९.०१
अहं केतुरहं मूर्धाहमुग्रा विवाचनी।
ममेदनु क्रतुं पतिः सेहानाया उपाचरेत् ॥ १०.१५९.०२
मम पुत्राः शत्रुहणोऽथो मे दुहिता विराट्।
उताहमस्मि संजया पत्यौ मे श्लोक उत्तमः ॥ १०.१५९.०३
येनेन्द्रो हविषा कृत्यभवद्द्युम्युत्तमः।
इदं तदक्रि देवा असपत्ना किलाभुवम् ॥ १०.१५९.०४
असपत्ना सपत्नघ्नी जयन्त्यभिभूवरी।
आवृक्षमन्यासां वर्चो राधो अस्थेयसामिव ॥ १०.१५९.०५
समजैषमिमा अहं सपत्नीरभिभूवरी।
यथाहमस्य वीरस्य विराजानि जनस्य च ॥ १०.१५९.०६

तीव्रस्याभिवयसो अस्य पाहि सर्वरथा वि हरी इह मुञ्च।
इन्द्र मा त्वा यजमानासो अन्ये नि रीरमन्तुभ्यमिमि सुतासः॥ १०.१६०.०१
तुभ्यं सुतास्तुभ्यमु सोत्वासस्त्वां गिरः श्वात्र्या आ ह्वयन्ति।
इन्द्रेदमद्य सवनं जुषाणो विश्वस्य विद्वाँ इह पाहि सोमम्॥ १०.१६०.०२
य उशता मनसा सोममस्मै सर्वहृदा देवकामः सुनोति।
न गा इन्द्रस्तस्य परा ददाति प्रशस्तमिच्चारुमस्मै कृणोति॥ १०.१६०.०३
अनुस्पष्टो भवत्येषो अस्य यो अस्मै रेवान्न सुनोति सोमम्।
निररत्नौ मघवा तं दधाति ब्रह्मद्विषो हन्त्यनानुदिष्टः॥ १०.१६०.०४
अश्वायन्तो गव्यन्तो वाजयन्तो हवामहे त्वोपगन्तवा उ।
आभूषन्तस्ते सुमतौ नवायां वयमिन्द्र त्वा शुनं हुवेम॥ १०.१६०.०५

मुञ्चामि त्वा हविषा जीवनाय कमज्ञातयक्ष्मादुत राजयक्ष्मात्।
ग्राहिर्जग्राह यदि वैतदेनं तस्या इन्द्राग्नी प्र मुमुक्तमेनम्॥ १०.१६१.०१
यदि क्षितायुर्यदि वा परेतो यदि मृत्योरन्तिकं नीत एव।
तमा हरामि निरृतेरुपस्थादस्पर्षमेनं शतशारदाय॥ १०.१६१.०२
सहस्राक्षेण शतशारदेन शतायुषा हविषाहार्षमेनम्।
शतं यथेमं शरदो नयातीन्द्रो विश्वस्य दुरितस्य पारम्॥ १०.१६१.०३
शतं जीव शरदो वर्धमानः शतं हेमन्ताञ्छतमु वसन्तान्।
शतमिन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिः शतायुषा हविषेमं पुनर्दुः॥ १०.१६१.०४
आहार्षं त्वाविदं त्वा पुनरागाः पुनर्नव।
सर्वाङ्गः सर्वं ते चक्षुः सर्वमायुश्च तेऽविदम्॥ १०.१६१.०५

ब्रह्मणाग्निः संविदानो रक्षोहा बाधतामितः।

अमीवा यस्ते गर्भं दुर्णामा योनिमाशये ॥ १०.१६२.०१

यस्ते गर्भममीवा दुर्णामा योनिमाशये।

अग्निष्टं ब्रह्मणा सह निष्क्रव्यादमनीनशत् ॥ १०.१६२.०२

यस्ते हन्ति पतयन्तं निषत्सुं यः सरीसृपम्।

जातं यस्ते जिघांसति तमितो नाशयामसि ॥ १०.१६२.०३

यस्त ऊरू विहरत्यन्तरा दम्पती शये।

योनिं यो अन्तरारेव्हि तमितो नाशयामसि ॥ १०.१६२.०४

यस्त्वा भ्राता पतिर्भूत्वा जारो भूत्वा निपद्यते।

प्रजां यस्ते जिघांसति तमितो नाशयामसि ॥ १०.१६२.०५

यस्त्वा स्वप्नेन तमसा मोहयित्वा निपद्यते।

प्रजां यस्ते जिघांसति तमितो नाशयामसि ॥ १०.१६२.०६

अक्षीभ्यां ते नासिकाभ्यां कर्णाभ्यां छुबुकादधि।

यक्ष्मं शीर्षण्यं मस्तिष्काज्जिह्वाया वि वृहामि ते ॥ १०.१६३.०१

ग्रीवाभ्यस्त उष्णिहाभ्यः कीकसाभ्यो अनूक्यात्।

यक्ष्मं दोषण्यमंसाभ्यां बाहुभ्यां वि वृहामि ते ॥ १०.१६३.०२

आन्त्रेभ्यस्ते गुदाभ्यो वनिष्ठोर्हृदयादधि।

यक्ष्मं मतस्नाभ्यां यक्नः प्लाशिभ्यो वि वृहामि ते ॥ १०.१६३.०३

ऊरुभ्यां ते अष्ठीवद्भ्यां पार्श्विभ्यां प्रपदाभ्याम्।

यक्ष्मं श्रोणिभ्यां भासदान्द्रंससो वि वृहामि ते ॥ १०.१६३.०४

मेहनाद्वनंकरणाल्लोमभ्यस्ते नखेभ्यः।

यक्ष्मं सर्वस्मादात्मनस्तमिदं वि वृहामि ते ॥ १०.१६३.०५

अङ्गादङ्गाल्लोमोलोमो जातं पर्वणिपर्वणि।

यक्ष्मं सर्वस्मादात्मनस्तमिदं वि वृहामि ते ॥ १०.१६३.०६

अपेहि मनसस्पतेऽप क्राम परश्वर।

परो निरृत्या आ चक्ष्व बहुधा जीवतो मनः ॥ १०.१६४.०१

भद्रं वै वरं वृणते भद्रं युञ्जन्ति दक्षिणम्।

भद्रं वैवस्वते चक्षुर्बहुत्रा जीवतो मनः ॥ १०.१६४.०२

यदाशसा निःशसाभिशसोपारिम जाग्रतो यत्स्वपन्तः।

अग्निर्विश्वान्यप दुष्कृतान्यजुष्टान्यारे अस्मद्घातु ॥ १०.१६४.०३

यदिन्द्र ब्रह्मणस्पतेऽभिद्रोहं चरामसि।

प्रचेता न आङ्गिरसो द्विषतां पात्वंहसः ॥ १०.१६४.०४

अजैष्माद्यासनाम चाभूमानागसो वयम्।

जाग्रत्स्वप्नः संकल्पः पापो यं द्विष्मस्तं स ऋच्छतु यो नो द्वेष्टि तमृच्छतु ॥ १०.१६४.०५

देवाः कपोत इषितो यदिच्छन्दूतो निरृत्या इदमाजगाम।

तस्मा अर्चाम कृणवाम निष्कृतिं शं नो अस्तु द्विपदे शं चतुष्पदे ॥ १०.१६५.०१

शिवः कपोत इषितो नो अस्त्वनागा देवाः शकुनो गृहेषु।

अग्निर्हि विप्रो जुषतां हविर्नः परि हेतिः पक्षिणी नो वृणक्तु ॥ १०.१६५.०२

हेतिः पक्षिणी न दभात्यस्मानाष्ट्रयां पदं कृणुते अग्निधाने।

शं नो गोभ्यश्च पुरुषेभ्यश्चास्तु मा नो हिंसीदिह देवाः कपोतः ॥ १०.१६५.०३

यदुलूको वदति मोघमेतद्यत्कपोतः पदमग्नौ कृणोति।

यस्य दूतः प्रहित एष एतत्तस्मै यमाय नमो अस्तु मृत्यवे ॥ १०.१६५.०४

ऋचा कपोतं नुदत प्रणोदमिषं मदन्तः परि गां नयध्वम्।

संयोपयन्तो दुरितानि विश्वा हित्वा न ऊर्जं प्र पतात्यतिष्ठः ॥ १०.१६५.०५

ऋषभं मा समानानां सपत्नानां विषासहिम्।

हन्तारं शत्रूणां कृधि विराजं गोपतिं गवाम् ॥ १०.१६६.०१

अहमस्मि सपत्नहेन्द्र इवारिष्टो अक्षतः ।

अधः सपत्ना मे पदोरिमे सर्वे अभिष्ठिताः ॥ १०.१६६.०२

अत्रैव वोऽपि नह्याम्युभे आर्त्नी इव ज्यया ।

वाचस्पते नि षेधेमान्यथा मदधरं वदान् ॥ १०.१६६.०३

अभिभूरहमागमं विश्वकर्मेण धाम्ना ।

आ वञ्चित्तमा वो व्रतमा वोऽहं समितिं ददे ॥ १०.१६६.०४

योगक्षेमं व आदायाहं भूयासमुत्तम आ वो मूर्धानमक्रमीम् ।

अधस्पदान्म उद्वदत मण्डूका इवोदकान्मण्डूका उदकादिव ॥ १०.१६६.०५

तुभ्येदमिन्द्र परि षिच्यते मधु त्वं सुतस्य कलशस्य राजसि ।

त्वं रयिं पुरुवीरामु नस्कृधि त्वं तपः परितप्याजयः स्वः ॥ १०.१६७.०१

स्वर्जितं महि मन्दानमन्धसो हवामहे परि शक्रं सुताँ उप ।

इमं नो यज्ञमिह बोध्या गहि स्पृधो जयन्तं मघवानमीमहे ॥ १०.१६७.०२

सोमस्य राज्ञो वरुणस्य धर्मणि बृहस्पतेरनुमत्या उ शर्मणि ।

तवाहमद्य मघवन्नपस्तुतौ धातर्विधातः कलशाँ अभक्षयम् ॥ १०.१६७.०३

प्रसूतो भक्षमकरं चरावपि स्तोमं चेमं प्रथमः सूरिरुन्मृजे ।

सुते सातेन यद्यागमं वां प्रति विश्वामित्रजमदग्नी दमे ॥ १०.१६७.०४

वातस्य नु महिमानं रथस्य रुजन्नेति स्तनयन्नस्य घोषः ।

दिविस्पृग्यात्यरुणानि कृण्वन्नृतो एति पृथिव्या रेणुमस्यन् ॥ १०.१६८.०१

सं प्रेरते अनु वातस्य विष्ठा ऐनं गच्छन्ति समनं न योषाः ।

ताभिः सयुक्सरथं देव ईयतेऽस्य विश्वस्य भुवनस्य राजा ॥ १०.१६८.०२

अन्तरिक्षे पथिभिरीयमानो न नि विशते कतमच्चनाहः ।

अपां सखा प्रथमजा ऋतावा क्व स्विज्जातः कुत आ बभूव ॥ १०.१६८.०३
आत्मा देवानां भुवनस्य गर्भो यथावशं चरति देव एषः।

घोषा इदस्य शृण्विरे न रूपं तस्मै वाताय हविषा विधेम ॥ १०.१६८.०४

मयोभूर्वातो अभि वातूस्त्रा ऊर्जस्वतीरोषधीरा रिशन्ताम्।

पीवस्वतीर्जीवधन्याः पिबन्त्ववसाय पद्वते रुद्र मृळ ॥ १०.१६९.०१

याः सरूपा विरूपा एकरूपा यासामग्निरिष्ट्या नामानि वेद।

या अङ्गिरसस्तपसेह चक्रुस्ताभ्यः पर्जन्य महि शर्म यच्छ ॥ १०.१६९.०२

या देवेषु तन्वमैरयन्त यासां सोमो विश्वा रूपाणि वेद।

ता अस्मभ्यं पयसा पिन्वमानाः प्रजावतीरिन्द्र गोष्ठे रिरिही ॥ १०.१६९.०३

प्रजापतिर्मह्यमेता रराणो विश्वैर्देवैः पितृभिः संविदानः।

शिवाः सतीरुप नो गोष्ठमाकस्तासां वयं प्रजया सं सदेम ॥ १०.१६९.०४

विभ्राड्बृहत्पिबतु सोम्यं मध्वायुर्दधद्यज्ञपतावविहुतम्।

वातजूतो यो अभिरक्षति त्मना प्रजाः पुपोष पुरुधा वि राजति ॥ १०.१७०.०१

विभ्राड्बृहत्सुभृतं वाजसातमं धर्मन्दिवो धरुणे सत्यमर्पितम्।

अमित्रहा वृत्रहा दस्युहन्तमं ज्योतिर्जज्ञे असुरहा सपत्नहा ॥ १०.१७०.०२

इदं श्रेष्ठं ज्योतिषां ज्योतिरुत्तमं विश्वजिद्धनजिदुच्यते बृहत्।

विश्वभ्राड्भ्राजो महि सूर्यो दश उरु पप्रथे सह ओजो अच्युतम् ॥ १०.१७०.०३

विभ्राजञ्ज्योतिषा स्वरगच्छो रोचनं दिवः।

येनेमा विश्वा भुवनान्याभृता विश्वकर्मणा विश्वदेव्यावता ॥ १०.१७०.०४

त्वं त्यमिततो रथमिन्द्र प्रावः सुतावतः।

अशृणोः सोमिनो हवम् ॥ १०.१७१.०१

त्वं मखस्य दोधतः शिरोऽव त्वचो भरः।
अगच्छः सोमिनो गृहम् ॥ १०.१७१.०२
त्वं त्यमिन्द्र मर्त्यमास्त्रबुधाय वेन्यम्।
मुहुः श्रथ्ना मनस्यवे ॥ १०.१७१.०३
त्वं त्यमिन्द्र सूर्य पश्चा सन्तं पुरस्कृधि।
देवानां चित्तिरो वशम् ॥ १०.१७१.०४

आ याहि वनसा सह गावः सचन्त वर्तनिं यदूधभिः ॥ १०.१७२.०१
आ याहि वस्व्या धिया मंहिष्ठो जारयन्मखः सुदानुभिः ॥ १०.१७२.०२
पितुभृतो न तन्तुमित्सुदानवः प्रति दध्मो यजामसि ॥ १०.१७२.०३
उषा अप स्वसुस्तमः सं वर्तयति वर्तनिं सुजातता ॥ १०.१७२.०४

आ त्वाहार्षमन्तरेधि ध्रुवस्तिष्ठाविचाचलिः।
विशस्त्वा सर्वा वाञ्छन्तु मा त्वद्राष्ट्रमधि भ्रशत् ॥ १०.१७३.०१
इहैवैधि माप च्योष्ठाः पर्वत इवाविचाचलिः।
इन्द्र इवेह ध्रुवस्तिष्ठेह राष्ट्रमु धारय ॥ १०.१७३.०२
इममिन्द्रो अदीधरद्ध्रुवं ध्रुवेण हविषा।
तस्मै सोमो अधि ब्रवत्तस्मा उ ब्रह्मणस्पतिः ॥ १०.१७३.०३
ध्रुवा द्यौर्ध्रुवा पृथिवी ध्रुवासः पर्वता इमे।
ध्रुवं विश्वमिदं जगद्ध्रुवो राजा विशामयम् ॥ १०.१७३.०४
ध्रुवं ते राजा वरुणो ध्रुवं देवो बृहस्पतिः।
ध्रुवं त इन्द्रश्चाग्निश्च राष्ट्रं धारयतां ध्रुवम् ॥ १०.१७३.०५
ध्रुवं ध्रुवेण हविषाभि सोमं मृशामसि।
अथो त इन्द्रः केवलीर्विशो बलिहृतस्करत् ॥ १०.१७३.०६

अभीवर्तेन हविषा येनेन्द्रो अभिवावृते।
तेनास्मान्ब्रह्मणस्पतेऽभि राष्ट्राय वर्तय ॥ १०.१७४.०१
अभिवृत्य सपत्नानभि या नो अरातयः।
अभि पृतन्यन्तं तिष्ठाभि यो न इरस्यति ॥ १०.१७४.०२
अभि त्वा देवः सविताभि सोमो अवीवृतत्।
अभि त्वा विश्वा भूतान्यभीवर्तो यथाससि ॥ १०.१७४.०३
येनेन्द्रो हविषा कृत्यभवद्द्युम्युत्तमः।
इदं तदक्रि देवा असपत्नः किलाभुवम् ॥ १०.१७४.०४
असपत्नः सपत्नहाभिराष्ट्रो विषासहिः।
यथाहमेषां भूतानां विराजानि जनस्य च ॥ १०.१७४.०५

प्र वो ग्रावाणः सविता देवः सुवतु धर्मणा।
धूर्षु युज्यध्वं सुनुत ॥ १०.१७५.०१
ग्रावाणो अप दुच्छुनामप सेधत दुर्मतिम्।
उस्राः कर्तन भेषजम् ॥ १०.१७५.०२
ग्रावाण उपरेष्वा महीयन्ते सजोषसः।
वृष्णे दधतो वृष्यम् ॥ १०.१७५.०३
ग्रावाणः सविता नु वो देवः सुवतु धर्मणा।
यजमानाय सुन्वते ॥ १०.१७५.०४

प्र सूनव ऋभूणां बृहन्नवन्त वृजना।
क्षामा ये विश्वधायसोऽश्रन्धेनुं न मातरम् ॥ १०.१७६.०१
प्र देवं देव्या धिया भरता जातवेदसम्।

हव्या नो वक्षदानुषक् ॥ १०.१७६.०२
अयमु ष्य प्र देवयुर्होता यज्ञाय नीयते ।
रथो न योरभीवृतो घृणीवाञ्चेतति त्मना ॥ १०.१७६.०३
अयमग्निरुरुष्यत्यमृतादिव जन्मनः ।
सहसश्चित्सहीयान्देवो जीवातवे कृतः ॥ १०.१७६.०४

पतंगमक्तमसुरस्य मायया हृदा पश्यन्ति मनसा विपश्चितः ।
समुद्रे अन्तः कवयो वि चक्षते मरीचीनां पदमिच्छन्ति वेधसः ॥ १०.१७७.०१
पतंगो वाचं मनसा बिभर्ति तां गन्धर्वोऽवदद्गर्भे अन्तः ।
तां द्योतमानां स्वयं मनीषामृतस्य पदे कवयो नि पान्ति ॥ १०.१७७.०२
अपश्यं गोपामनिपद्यमानमा च परा च पथिभिश्चरन्तम् ।
स सध्रीचीः स विषूचीर्वसान आ वरीवर्ति भुवनेष्वन्तः ॥ १०.१७७.०३

त्यमू षु वाजिनं देवजूतं सहावानं तरुतारं रथानाम् ।
अरिष्टनेमिं पृतनाजमाशुं स्वस्तये ताक्ष्यमिहा हुवेम ॥ १०.१७८.०१
इन्द्रस्येव रातिमाजोहुवानाः स्वस्तये नावमिवा रुहेम ।
उर्वी न पृथ्वी बहुले गभीरे मा वामेतौ मा परेतौ रिषाम ॥ १०.१७८.०२
सद्यश्चिद्यः शवसा पञ्च कृष्टीः सूर्य इव ज्योतिषापस्ततान ।
सहस्रसाः शतसा अस्य रंहिर्न स्मा वरन्ते युवतिं न शर्याम् ॥ १०.१७८.०३

उत्तिष्ठताव पश्यतेन्द्रस्य भागमृत्वियम् ।
यदि श्रातो जुहोतन यद्यश्रातो ममत्तन ॥ १०.१७९.०१
श्रातं हविरो ष्विन्द्र प्र याहि जगाम सूरु अध्वनो विमध्यम् ।
परि त्वासते निधिभिः सखायः कुलपा न ब्राजपतिं चरन्तम् ॥ १०.१७९.०२

श्रातं मन्य ऊधनि श्रातमग्नौ सुश्रातं मन्ये तदृतं नवीयः।

माध्यंदिनस्य सवनस्य दध्नः पिबेन्द्र वज्रिन्पुरुकृज्जुषाणः ॥ १०.१७९.०३

प्र ससाहिषे पुरुहूत शत्रूञ्ज्येष्ठस्ते शुष्म इह रातिरस्तु।

इन्द्रा भर दक्षिणेना वसूनि पतिः सिन्धूनामसि रेवतीनाम् ॥ १०.१८०.०१

मृगो न भीमः कुचरो गिरिष्ठाः परावत आ जगन्था परस्याः।

सृकं संशाय पविमिन्द्र तिग्मं वि शत्रून्ताव्हि वि मृधो नुदस्व ॥ १०.१८०.०२

इन्द्र क्षत्रमभि वाममोजोऽजायथा वृषभ चर्षणीनाम्।

अपानुदो जनममित्रयन्तमुरुं देवेभ्यो अकृणोरु लोकम् ॥ १०.१८०.०३

प्रथश्च यस्य सप्रथश्च नामानुष्टुभस्य हविषो हविर्यत्।

धातुर्द्युतानात्सवितुश्च विष्णो रथंतरमा जभारा वसिष्ठः ॥ १०.१८१.०१

अविन्दन्ते अतिहितं यदासीद्यज्ञस्य धाम परमं गुहा यत्।

धातुर्द्युतानात्सवितुश्च विष्णोर्भरद्वाजो बृहदा चक्रे अग्नेः ॥ १०.१८१.०२

तेऽविन्दन्मनसा दीध्याना यजुः ष्कन्नं प्रथमं देवयानम्।

धातुर्द्युतानात्सवितुश्च विष्णोरा सूर्यादभरन्धर्ममेते ॥ १०.१८१.०३

बृहस्पतिर्नयतु दुर्गहा तिरः पुनर्नेषदघशंसाय मन्म।

क्षिपदशस्तिमप दुर्मतिं हन्नथा करद्यजमानाय शं योः ॥ १०.१८२.०१

नराशंसो नोऽवतु प्रयाजे शं नो अस्त्वनुयाजो हवेषु।

क्षिपदशस्तिमप दुर्मतिं हन्नथा करद्यजमानाय शं योः ॥ १०.१८२.०२

तपुर्मूर्धा तपतु रक्षसो ये ब्रह्मद्विषः शरवे हन्तवा उ।

क्षिपदशस्तिमप दुर्मतिं हन्नथा करद्यजमानाय शं योः ॥ १०.१८२.०३

अपश्यं त्वा मनसा चेकितानं तपसो जातं तपसो विभूतम्।
इह प्रजामिह रयिं रराणः प्र जायस्व प्रजया पुत्रकाम ॥ १०.१८३.०१
अपश्यं त्वा मनसा दीधानां स्वायां तनू ऋल्ये नाधमानाम्।
उप मामुच्चा युवतिर्बभूयाः प्र जायस्व प्रजया पुत्रकामे ॥ १०.१८३.०२
अहं गर्भमदधामोषधीष्वहं विश्वेषु भुवनेष्वन्तः।
अहं प्रजा अजनयं पृथिव्यामहं जनिभ्यो अपरीषु पुत्रान् ॥ १०.१८३.०३

विष्णुर्योनिं कल्पयतु त्वष्टा रूपाणि पिंशतु।
आ सिञ्चतु प्रजापतिर्धाता गर्भं दधातु ते ॥ १०.१८४.०१
गर्भं धेहि सिनीवालि गर्भं धेहि सरस्वति।
गर्भं ते अश्विनौ देवावा धत्तां पुष्करस्रजा ॥ १०.१८४.०२
हिरण्ययी अरणी यं निर्मन्थतो अश्विना।
तं ते गर्भं हवामहे दशमे मासि सूतवे ॥ १०.१८४.०३

महि त्रीणामवोऽस्तु द्युक्षं मित्रस्यार्यम्णः।
दुराधर्षं वरुणस्य ॥ १०.१८५.०१
नहि तेषाममा चन नाध्वसु वारणेषु।
ईशे रिपुरघशंसः ॥ १०.१८५.०२
यस्मै पुत्रासो अदितेः प्र जीवसे मर्त्याय।
ज्योतिर्यच्छन्त्यजस्रम् ॥ १०.१८५.०३

वात आ वातु भेषजं शम्भु मयोभु नो हृदे।
प्र ण आयूंषि तारिषत् ॥ १०.१८६.०१
उत वात पितासि न उत भ्रातोत नः सखा।

स नो जीवातवे कृधि ॥ १०.१८६.०२
यददो वात ते गृहेऽमृतस्य निधिर्हितः ।
ततो नो देहि जीवसे ॥ १०.१८६.०३

प्राग्रये वाचमीरय वृषभाय क्षितीनाम् ।
स नः पर्षदति द्विषः ॥ १०.१८७.०१
यः परस्याः परावतस्तिरो धन्वातिरोचते ।
स नः पर्षदति द्विषः ॥ १०.१८७.०२
यो रक्षांसि निजूर्वति वृषा शुक्रेण शोचिषा ।
स नः पर्षदति द्विषः ॥ १०.१८७.०३
यो विश्वाभि विपश्यति भुवना सं च पश्यति ।
स नः पर्षदति द्विषः ॥ १०.१८७.०४
यो अस्य पारे रजसः शुक्रो अग्निरजायत ।
स नः पर्षदति द्विषः ॥ १०.१८७.०५

प्र नूनं जातवेदसमश्वं हिनोत वाजिनम् ।
इदं नो बर्हिरासदे ॥ १०.१८८.०१
अस्य प्र जातवेदसो विप्रवीरस्य मीळुषः ।
महीमियर्मि सुष्टुतिम् ॥ १०.१८८.०२
या रुचो जातवेदसो देवत्रा हव्यवाहनीः ।
ताभिर्नो यज्ञमिन्वतु ॥ १०.१८८.०३

आयं गौः पृश्निरक्रमीदसदन्मातरं पुरः ।
पितरं च प्रयन्स्वः ॥ १०.१८९.०१

अन्तश्चरति रोचनास्य प्राणादपानती।
व्यख्यन्महिषो दिवम् ॥ १०.१८९.०२
त्रिंशद्भाम वि राजति वाक्पतंगाय धीयते।
प्रति वस्तोरह द्युभिः ॥ १०.१८९.०३

ऋतं च सत्यं चाभीद्धात्तपसोऽध्यजायत।
ततो रात्र्यजायत ततः समुद्रो अर्णवः ॥ १०.१९०.०१
समुद्रादर्णवादधि संवत्सरो अजायत।
अहोरात्राणि विदधद्विश्वस्य मिषतो वशी ॥ १०.१९०.०२
सूर्याचन्द्रमसौ धाता यथापूर्वमकल्पयत्।
दिवं च पृथिवीं चान्तरिक्षमथो स्वः ॥ १०.१९०.०३

संसमिद्युवसे वृषन्नग्रे विश्वान्यर्य आ।
इळस्पदे समिध्यसे स नो वसून्या भर ॥ १०.१९१.०१
सं गच्छध्वं सं वदध्वं सं वो मनांसि जानताम्।
देवा भागं यथा पूर्वे संजानाना उपासते ॥ १०.१९१.०२
समानो मन्त्रः समितिः समानी समानं मनः सह चित्तमेषाम्।
समानं मन्त्रमभि मन्त्रये वः समानेन वो हविषा जुहोमि ॥ १०.१९१.०३
समानी व आकूतिः समाना हृदयानि वः।
समानमस्तु वो मनो यथा वः सुसहासति ॥ १०.१९१.०४